

2008 rugsėjo 20

Nr. 17 / 305

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

ISSN 1392-6098

Bažnyčios žinios

Ganytojų žodis

Kardinolas J. Meisneris PAMOKSLAS ŠVČ. M. MARIJOS APSIREIŠKIMO ŠILUVOJE 400 METŲ JUBILIEJAUS IŠKILMIŲ PROGA	2
Kardinolas A. J. Bačkis PAMOKSLAS ŠILUVOS JUBILIEJINIŲ ATLAIDŲ PROGA	4
Arkivyskupas S. Tamkevičius PAMOKSLAS ŠILUVOJE ŠVENČIANT LIETUVOS JAUNIMO DIENĄ IR MININT JONO PAULIAUS II APSILANKYMO ŠILUVOJE 15-ĄSIAS METINES	5

Bažnyčia Lietuvoje

Jubiliejiniai Šiluvos atlidai	7
Kardinolo J. Meisnerio susitikimas su Kauno vadovais	11
Vilniaus arkivyskupijos jaunimo piligriminis žygis	24
Laisvės kelias į Šiluvą	25

Homilijos

APSIGALVOJĘS SŪNUS 26 eilinis sekmadienis (A)	28
MINTYS IR ELGESYS 27 eilinis sekmadienis (A)	29
NEPASITIKĖJIMO ŠYDAS 28 eilinis sekmadienis (A)	30

Bažnyčia pasaulyje

Diskusijos Benedikto XVI „mokinių būrelyje“	31
Liturgijoje vengtinas vardas „Jahvé“	31
<i>Renovabis</i> kongresas religijos ir tautiškumo tema	31
Kongresas romų sielovados problemoms	32

Kardinolas J. Meisneris

Pamokslas Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejaus iškilnių proga

2008 09 14

Mielos seserys, mieli broliai,

Nuostabiausiomis Jėzaus gyvenimo akimirkomis, pavyzdžiui, kai jis dykumoje stebuklingai padaugino duoną, ėjo vandeniui per ežerą ar iš numirusių prikėlė jaunuolį Najino mieste, atsimainė ant Taboro kalno, taip pat jo triumfo valandą Verbų sekmadienį prie Jeruzalės vartų Marija vis liko nuošalyje – ji šiuose įvykiuose nedalyvavo. Bet pavojaus ir Jėzaus kančios valandomis Marija visada buvo su Juo, pavyzdžiui, kai teko ieškoti pastogės Betliejuje ar bėgti į Egiptą. Marija yra kartu Jėzaus kančios kelyje Jeruzalėje ir galiausiai – po kryžiumi ant Golgotos, kai Motinos širdis tiesiog plyšo iš sielvarto. Ji gyveno ne dėl savęs – jos gyvenimas buvo skirtas vien tik Viešpačiui, taigi žmonijos atpirkimui. O savo apsireiškimams žemėje ji pasirinkdavo ne tankiai apgyvendintus miestus, ne garsias katedras ar bazilikas, o nuošalios, tik nedaugeliui žinomas vietas. Taip pat ji pasirodydavo ne įžymioms asmenybėms ar mokytiems teologams, o paprastiesiems žmonėms ar net vaikams, taigi tokiems, kurių niekas nenori lankyti. O ji trokšta, kad pas ją ateitų kaip tik tokie žmonės. Marija, tiesą sakant, neturėjo to, ką pasaulis vadina „laime“.

1. Lygiai taip buvo ir prieš keturis šimtus metų čia, Šiluvoje. Po tragiškų 1532 metų įvykių, kilus persekiojimų grėsmei, šioje vietoje buvo užkastas Dievo Motinos paveikslas. 1608-aisiais, t. y. po septyniasdešimt šešerių metų, visiškai nekatalikiškoje aplinkoje Dievo Motina apsireiškė piemenėliams, prie Šiluvos ganiusiems avis. Tai atsitiko kaip tik toje vietoje, kur prieš septyniasdešimt šešerius metus paskutinis katalikų klebonas buvo paslėpęs Dievo Motinos paveikslą. Vaikams apsireiškusi Marija graudžiai verkė, nerimaudama dėl savo vaikų. Apie tai išgirdę vietos gyventojai atsivertė į katalikų tikėjimą. Tada, remiantis šimtamečio aklo senelio pasakojimu, buvo rasta geležimi apkaustyta skrynja su Dievo Motinos paveikslu. Netrukus prasidėjo su šiuo paveikslu susiję stebuklingi pagijimai. Nuo to laiko Šiluvos Marija tapo viena didžiausių jūsų lietuvių tautos Globėjų. Ji buvo drauge su tauta šviesesniais ir tamsesniais, lengvesniais ir sunkesniais jos istorijos laikotarpiais. Dieną ir naktį Marija buvo su žmonėmis, todėl Šiluva lietuvių tautai tapo paguodos, padrašinimo ir susivokimo vieta.

Norėdami tikrai suvokti išskirtinį Marijos vaidmenį, turime nepamiršti, jog ji yra žmogumi tapusio Dievo Sūnaus Motina. Taigi ji yra ir mūsų Motina. Bet jei pats Jėzus nebūtų to mums pasakęs, kaipgi būtume pajėgę tai suprasti? Jėzus ir toliau gyvena bei veikia savo Bažnyčioje. Todėl Bažnyčioje yra ir jo Motina Marija. Ji yra Bažnyčios Motina, taigi ir mūsų Motina. Ji gyvena čia ir dabar yra mums pasiekiamas. Marija lietuviams čia yra tapusi lietuve. Ji – viena iš jūsų, o jūs esate jos vaikai. Jūs visada galite tikėtis jos pagalbos ir ji jūsų neapvils.

2. Kur tik pasaulyje Marija apsireiškia, ji visur ragina žmones melstis. Kodėl gi melstis? – Malda yra slaptą pasaulio galia, tik, deja, ja menkai pasinaudojama. Kiekvienas žmogus turi savo aplinkos pasaulėlį. O tai, kas yra už šio pasaulėlio, mažai arba visai jo nedomina. Apie ką dauguma žmonių galvoja ir kuo užsiima? Kas juos domina? Dažniausiai šeima, darbas, ateitis, na gal dar politika. Tai ir viskas. Ir štai jie, įpratę viską skaičiuoti ir galvoti apie pinigus, maldoje susiduria su amžinybe, turi skaitytis su ja. Paprastai žmonės atsideda tik mažiems savo profesijos dalykams, o štai melddamiesi visa savo esybe turi atsiverti didiesiems Dievo ir amžinybės sumanymams bei planams. Iš pradžių įprasta, sustabarėjusi mūsų galvosena tam priešinasi. Bet malda, kai ji mums duota, mummyse sukelia revoliuciją, atskleidžia, kokie didingi yra Dievo užmojai, palyginus juos su mūsų pačių gyvenimo siekiais. Malda praplečia siaurą mūsų gyvenimo akiratį ir atveria mums Dievo sumanymus bei mintis. Malda netgi iškelia mus virš mūsų ribotų gyvenimo aplinkybių ir įtraukia į Dievo planus, Dievo alsavimą, kurio dvelksmas sklinda per visą pasaulio istoriją. Maldos dėka iš tikrųjų mes sugebame priimti Dievą.

Ne vienas mano, kad geriau veikti, o ne melstis. Bet jei prieš tai malda nėra padariusi žmogui teigiamos įtakos, tai jis negalės teigiamai veikti pasaulio. Anuomet regėtojai vaikai Šiluvoje – kaip ir Fatimos vaikai regėtojai – maldos dėka, be studijų ar aukštesnio išsilavinimo, sugebėjo priimti Dievą ir jam nusilenkti, nes jiems meldžiantis jų menkutėje buityje iškilo Dievo pasaulio didybė. Rožinio malda yra tarsi Jokūbo kopėčios, vedančios mus nuo žemės į dangų ir iš pasaulio – pas Dievą. Malda yra galimybė Dievui nužengti į mūsų pasaulį, o žmogui – pakilti pas Dievą.

3. Marija apsireiškia žmonėms norėdama padėti jiems oriai įveikti savo gyvenimo sunkumus ir ragina juos atgailauti. Atgaila krikščioniškoje prasme reiškia, kad mes, žmonės, sukurti pagal Dievo paveikslą, turėtume su Dievo malone priartėti prie savo pirmavaizdžio, suvokdami kaltę ir nuodėmę, kuri mus visada skiria nuo Dievo. Bet jei žmogus kaltę ir nuodėmę išstumia iš savo sąmonės ir nebesuvokia atleidimo būtinybės, jam iškyla grėsmė. Mat

jei Dievas žmogui tampa svetimas, tai toks žmogus negali tikėti atleidimu ir pripažinti savo nuodėmių. Tada jis atmeta visus įsakymus ir normas, nes negali pakęsti, kad Dievo užmojų akivaizdoje jis pasirodo toks menkas. Dėl to žmogus savo etalonu ima laikyti tik save patį. Bet tada jis nuklysta nuo tikrojo kelio, gyvena vadovaudamasis tik savo nuožiūra ir pasineria į visai nereikšmingus dalykus. Toks žmogus neturi į ką lygiuotis, nebeturi ir tikslo. Jam telieka tik panieka sau pačiam. Tada prireikia narkotikų ir alkoholio, kad kaip nors įstengtų pakęsti šią panieką. Toks žmogus pats save laiko nieko nevertu. Tik tiesa gali padaryti jį laisvą, jei jis suvokia bei pripažįsta savo kaltę ir taip išprašo atleidimą. Tai atgailos, kurią atlikti mus kviečia Marija, vaisius – atgaila padaro žmogų iš tikro didį ir pakelia jį iki Dievo vaikų didybės bei garbės.

Marija yra žmogus, atitinkantis Dievo žmogaus idealą, nes ji yra visiškai susivienijusi su Dievu, o jos pasaulis visai susiliejęs su dangumi. Marija savo gyvenimą planuoja susiedama jį su Dievo apvaizda. Dėl to Marijai yra skirta, kad ji Dievo solidarumui su žmogumi suteiktų žmogišką veidą. O koks tai veidas! Liturgija sako: „Labai graži esi tu, Marija, ir tavyje nėra nė dėmelės gimtosios nuodėmės.“ Gražiausi Europos žmonių paveikslai yra Marijos. Kur vargas didžiausias, ten Dievo pagalba visuomet arčiausia. Ten pasirodo Marija, kaip krikščionių pagalba.

4. Europa, atrodo, nieko nepasimokė iš dvidešimtojo amžiaus, atnešusio mums tragedijas – hitlerinę sistemą ir komunizmą. Europa bando atsieti save nuo Dievo. Tai mūsų žemynui mirtinai pavojinga, ir būtent tikrąja šių žodžių prasme. „Kas pažįsta Dievą, tas pažįsta ir žmogų“, – sako vokiečių teologas Romano Guardini. Arba: „kas nieko nebežino apie Dievą, tas nieko nebežino ir apie žmogų“. Šiandien matome, kaip Europa dvasiškai žaloja pati save: eutanazija, abortai, embrionų gaminimas ir kitokie piktnaudžiavimai eugenika yra žmonių visuomenei mirtini. Jei pamirštamas Dievas, pamirštamas ir kūrinys. Todėl net ir į šeimą nebežiūrima kaip į vyro ir moters bei tėvų ir vaikų bendrystę. Deja, jau tapo tikrove, kad ten, kur nebepavyksta toliau perduoti tikėjimo, nebeparduodama ir gyvybė. Marija padės mums malda ir atgaila išgelbėti Europą nuo didžiulio atitolimo nuo Dievo. Kas žino, kad pasaulio Viešpats yra Dievas, tas sugeba užmegzti teisingą santykį ir su šio pasaulio galingaisiais. Jie visi tuomet tampa tik antraeiliais. Iš tikrųjų jie tokie ir yra, nes visų svarbiausias yra Dievas.

Tik tam, kam Dievas danguje yra šventas, ir žmogus žemėje gali būti šventas. Tik toks žmogus sugebės žmonių visuomenėje kurti pagarbos ir orumo civilizaciją. Kas nesugeba maldoje sakyti: „Garbė Dievui aukštybėse“, tas nesugebės sukurti ir „žemėje ramybės“.

Jau prieš keturis šimtus metų Dievas lietuvių tautai Šiluvoje skyrė Mariją, kad ji būtų Palydovė ir Padėjėja išsilaisvinti iš visų tamsių jėgų ir prievartos, iš visko, kas atskiria žmogų nuo Dievo. Marija padeda žengti iš atitolimo nuo Dievo link sugebėjimo Dievą priimti, taigi taip pat ir sugebėjimo priimti pasaulį. Nes tik tas, kuris pažįsta Dievą – pakartosiu dar sykį, – pažįsta ir žmogų. Ir tik tas, kas žino apie dangų, šį tą supranta ir apie žemę. Šiluvos šventė 2008-aisiais, taigi keturi šimtai metų po apsiareiškimo, mums sako, kad ir šiandien reikia sukelti maldos ir atgailos revoliuciją prieš Europoje išivyrantį Dievo stūmimą iš pasaulio bei žmogaus atitolimą nuo Dievo. „Kur vargas didžiausias, ten Dievo pagalba arčiausia“ – tokia yra labai sena Dievo tautos patirtis.

Marija yra asmeniu tapusi krikščionių Dievo Pagalba. Ji yra Sandoros skrynja, išliekanti per visas audras ir niekada neleidžianti mums nuskęsti. Kanos vestuvėse Marija už puošnaus šventės fasado pirmoji pastebi stygių. Ji eina pas Viešpatį ir prašo jo pagalbos sakydama: „Jie nebeturi vyno“ (*Jn 2, 3*). O savo gyvenimo pabaigoje Kristus, davęs šventąją Eucharistiją, kaip savo paskutinį testamentą nuo kryžiaus tardamas Jonui: „Štai tavo Motina“, mums dovanoja Mariją, savo Motiną, kad ji būtų ir mūsų Motina. Todėl visai pagrįstai Mariją garbiname kaip krikščionių Pagalbą ir šia pagalba naudojames. Ji yra tarsi motiniškas Dievo pagalbos veidas. Todėl sunkiausiai Bažnyčios istorijos laikotarpiams visuomet netikėtai pasirodydavo Marija.

Prieš keturis šimtus metų per Šiluvos piemenėlius Marija įėjo į mūsų tautos istoriją ir daugiau mūsų nebepaliko. Su tremtiniais ji ėjo į Sibirą ir padėjo jiems ten išverti, palaikė mirties valandą. Ji taip pat liko pas liūdinčius artimuosius Tėvynėje ir pagelbėjo jiems toliau išlaikyti pasitikėjimą bei tikėjimą. Marija mums reikalinga ir dabar, ir ateityje – mūsų namuose ir bendruomenėse, parapijose ir bendrijose. Juk ji į namus su savimi atsiveda ir Viešpatį. Ten, kur jai parodomos durys, ten ir Viešpačiui užkertamas kelias ateiti pas mus. Marijos Vardo bažnyčios ir katedros stovi mūsų miestuose bei kaimuose, o jos paveikslai kabo bažnyčiose, namuose ir muziejuose. Taigi Marija reikalinga ir Lietuvos kultūroje, jei Lietuva nori išlikti Lietuva. Kitaip viskas būtų be Kristaus, be tikėjimo ir be vilties. Mūsų pačių labai reikia, kad Marija būtų tarp mūsų. Po kryžiumi žvelgdama į Joną ji žvelgė ir į mus visus. Mat Jono asmenyje esame mes visi, o Bažnyčia juk patikėta Marijai. Be abejonės, ji mums gali parodyti kelią visose laiko sumaištyse. Kaip anuomet Kanos vestuvėse ji sakė tarnams: „Darykite, ką tik jis jums lieps!“ (*Jn 2, 5*), taip šiandien Bažnyčia gali sakyti: „Ką Marija mums sako dabar ir ką ji mūsų tautai yra sakiusi Šiluvoje prieš keturis šimtus metų, tikėkite tuo!“

Marija saugojo savo širdyje ir ją jaudino viskas, kas buvo sakoma apie jos Sūnų (plg. *Lk 2, 51*), kaip rašoma Evangelijoje. Visos Marijos mintys ir darbai, kad ir kokie nereikšmingi galėjo atrodyti, buvo visiškai nukreipti į Jėzų. Ji negalėjo ir negali nė vienos akimirkos gyventi toli nuo Jėzaus. Savo gyvenimu ji tobulai seka savo Sūnų. Dabar ir mes, kaip Marija, turime teisę Jėzų dovanoti pasauliui. Pirmą kartą prieš du tūkstančius metų Marija šią dovaną davė žmonėms – Betliejaus piemenims – tvartelyje. Čia, Šiluvoje, prieš keturis šimtus metų tai nutiko laukuose, taip pat piemenėliams. Marija, atrodo, pirmenybę teikia paprastiems žmonėms. Svarbiausia, kad mes šiandien, kaip ir anuomet, gyventume meilėje susivieniję su Jėzumi, idant galėtume sėkmingai jį vesti pas žmones. Pasauliui dabar ypač reikia kaip tik šitokios Marijos tarnystės. Amen.

Kardinolas A. J. Bačkis

Pamokslas Šiluvos jubiliejinių atlydų proga

2008 09 13

(perskaitė vysk. J. Tunaitis)

Brangieji,

Ką tik girdėjome Dievo žodį. Jūs pagalvosite – mes dažnai susitinkame su Dievo žodžiu: klausomės jo sekmadieniais bažnyčioje, skaitome namie, girdime komentarus. Dažnas jau ir mintinai išmokęs kai kurias Šventojo Rašto vietas, ryškesnius posakius. Ar šito pakanka? Ar iki galo suvokiame apreikštojo Žodžio vaidmenį mūsų bendruomenėje ir gyvenime? Ką iš tiesų reiškia Dievo žodis Bažnyčioje?

Klausytis Dievo žodžio arba jį skaityti – tai girdėti jį veikiamais Šventosios Dvasios. Ji nušvietė Bažnyčią Sekminių dieną ir šiandien yra su mumis lygiai taip pat, kaip tuomet, kai pirmą kartą ugnies liežuviais leidosi ant apaštalu pripildydama juos savo jėgos.

Šventasis Tėvas Benediktas XVI per Pasaulio jaunimo susitikimą Sidnėjūje sakė: „Priimkite į savo širdis ir protus septyneriopą Šventosios Dvasios dovaną! Atpažinkite Šventosios Dvasios galią savo gyvenime ir įtikėkite ją!“

Šventoji Dvasia Dievo žodį daro gyvą ir išsipildanti mūsų gyvenime. Šiandien girdėjome Šventosios Šeimos

gyvenimo epizodą. Ar tai tik graži senovinė istorija? Ar joje nusakytas tik šventų asmenų gyvenimo būdas? Ne. Mums buvo suteikta gyva ir veiksminga pagalba, buvo duota tai, kas veikia, kas įgyvendinama čia ir dabar.

„Štai mergelė nešios iščiose ir pagimdys sūnų, ir jis vadinsis Emanuelis, o tai reiškia: *Dievas su mumis*“ (*Mt 1, 23*), – taip baigiasi šios dienos Evangelija. Ką ji mums sako? Geroji Žinia, galinti pakeisti mūsų gyvenimą, yra ši: DIEVAS YRA SU MUMIS. Tai ne praeitis, ne istorija, o mūsų dienų tikrovė. Tai pagalba visuose gyvenimo sunkumuose ir varguose. Kokiu būdu mes galime gyventi su Dievu? Žvelkime į Mariją.

Marija buvo paprasta moteris, užsiėmusi namų ruoša, daugybe nesibaigiančių darbų ir rūpesčių. Tačiau Ji surasdavo laiko kalbėtis su Dievu, mokėjo įsiklausyti į Jo balsą. Ji buvo įpratusi melstis ir klausti Dievo: *kam mane sukūrei? Koks Tavo sumanymas mano gyvenimui? Ką aš turiu daryti?* Marija išgirdo angelo apreiškimą, nes buvo paruošusi savo širdį priimti Dievo jai skirtą misiją.

Šiandien daugelis turime daugybę priemonių, kurios palengvina buitį. Nereikia eiti į šulinį semtis vandens, užtenka atsukti čiaupą, ir teka vanduo. Daugelis šeimų turi indų plovimo ir drabužių skalbimo mašinas, kurios sutaupo laiko. Neretas įsigijęs automobilį, padedantį greičiau susisiekti. Tad kodėl mums taip trūksta laiko maldai ir susikaupimui? Kas trukdo tyliai ryte susikaupti valandėlę pakelti savo širdį į Viešpatį ir pavesti Jam savo dieną, idant Jis būtų drauge mūsų darbuose, mūsų rūpesčiuose ir mūsų džiaugsmuose? Kokios palaimintos tos šeimos, kurios rytą pradeda kryžiaus ženklą: *Vardan Dievo...* Tai reiškia, kad visa, ką šią dieną darysime, ką patirsime, priimsime *Dievo vardan*. Kokie laimingi vaikai, kuriuos tėvai nuo kūdikystės moko pakelti tyras ir nekalta akis į Dievą ir pavesti Jam savo gyvenimo rytmetį.

Visi, kurie atsigręžia į Dievą ir Jį prakalbina, gauna Jo atsaką. Patiria Dievo apreiškimą, kaip jį gavo Marija, nes Dievas be galo myli kiekvieną žmogų ir sukūrė jį tam, kad žmogus būtų laimingas. Dievas trokšta dalyvauti kiekvieno mūsų gyvenime, idant galėtume atlikti mums skirtą misiją ir pasiektume pažadėtąją laimę.

Marija, išgirdusi angelo apreiškimą, nelabai suprato jos laukiančios misijos. Tačiau ji taip mylėjo Dievą, taip Juo pasitikėjo, kad nesvyruodama ištarė: *tebūna man, kaip tu pasakei* (*Lk 1, 38*). Tai Marijos gyvenime nebuvo vienkartinis „taip“. Nuo pirmojo „tebūnie“ ji kasdien vis iš naujo turės kartoti: „taip“ Dievo valiai.

Pažvelkite į savo gyvenimą apreiškimo Marijai šviesoje. Regėkite ne vien tik įvykius, bet ir jos tikėjimą, mei-

lę, ištikimybę, drąsą. Ir pamatysite, kaip Dievas Motiną vis labiau įtraukia į savo gyvenimą. Dievas mums davė Mariją, kad jos padedami galėtume dalyvauti Dievo gyvenime ir leistume Dievui apsireikšti mūsų gyvenime. Marija vadinama „Malonės pilnoji“, nes visa, ką ji darė, ką patyrė ir ištvėrė, įvyko malonės dėka. Maža mergaitė Marija priėmė duotąsias malones iš meilės Dievui ir begalinio pasitikėjimo Dievu. Būdama visų mūsų motina, ji stengiasi padėti kiekvienam iš mūsų drąsiai priimti Dievo skirtąsias malones, kurias išlieja Šventoji Dvasia. Tas dieviškas motiniškumas turi būti regimas mūsų Bažnyčioje! Kreipiuosi ne vien į šeimos motinas. Kreipiuosi ir į vyrus, nes jų tėvystė yra kilusi iš Dievo malonės gelmių. Kreipiuosi ir į kunigus bei vienuolius ir vienuoles, nes jų dvasinė tėvystė bei motinystė ištrykšta iš Dievo meilės šaltinio.

Kiek daug laimės ir džiaugsmo kiltų mūsų šeimose, parapijose, bendruomenėse, jeigu mes išdrįstume priimti šią Dievo mums siūlomą malonę! Todėl Marija nuo amžių kalba savo vaikams, kaip kalbėjo čia, Šiluvoje: *Mano Sūnus yra apleistas. Jis negali rasti sau vietos žmonių širdyse, nes jie yra per daug užsiėmę savo reikalais. Priimk, mano vaikelį, Jėzų į savo gyvenimą. Priimk tau Dievo siūlomą malonę, per kurią Jis pats ateina į tavo šeimą, tavo parapiją ar tavo bendruomenę.*

Neišvarkyme Jėzaus, kaip anuomet pasielgė jo tėvynainiai. Nepaverskime Jo vien istoriniu asmeniu arba legenda. JĖZUS GYVAS! Jis gyvas Dievo žodyje, Jis gyvas sakramentuose, ypač Eucharistijoje, Jis gyvas kiekviename mūsų meilės geste. Leiskime Jėzui gyventi tarp mūsų. Veskime vaikučius prie Jėzaus, kad Jis juos laimintų. Prašykime Jo globos mūsų jaunimui, kuris trokšta ir ieško tiesos – Jėzus yra tiesa, kelias ir gyvenimas. Kvieskime Jį į mūsų šeimas – Jis yra tikrosios meilės Šaltinis. Meilės, kurios neišsekina jokios negandos, nesusipratimai, sunkumai. Meilės, kuri visa pakelia ir išveria. Meilės, kuri moka atleisti ir teikti save kaip dovaną.

Šventų Mišių aukoje Jėzus ateina susitikti su kiekvienu iš jūsų. Melskime Motiną Mariją, kad ji padėtų mums pasitikti Kristų, Jį priimti ir Jo nepalikti. Prašykime, kad mokytų mus kiekvienoje gyvenimo situacijoje pasirinkti bendrąjį gerį ir Dievo valią, sakyti „tebūnie“ Jo siunčiamoms malonėms. Sakyti „tebūnie“ situoktiniui ir situoktinei, sakyti „tebūnie“ vaikams, kuriuos Dievas teikia kaip gyvybės dovaną. Sakyti „tebūnie“ gyvenimui, kuris ateina iš Kūrėjo rankų ir veda į Tėvo namus. Tuomet mūsų šeimose liepsnos negėstanti meilės ugnis, pajėgi įveikti visas negandas. Tuomet mums bus nebaisūs jokie gyvenimo iššūkiai, nes meilė yra tikrasis atsakas į gyvenimo dovaną. Melskimės drauge su psalmininku: „Viešpatie, duok man gyvenimą pagal

tavo žodį“ (plg. Ps 119, 107). Tegul Dievo žodis, įsikūnijęs Marijoje, tampa ir mūsų gyvenimo žibintu, kuris išsklaidys visas baimės tamsumas ir nušvies mūsų kelią net pačiomis sunkiausiomis akimirkomis. „Emanuelis, o tai reiškia: *Dievas su mumis*“ (Mt 1, 23) yra Bažnyčios stiprybės ir jos misijos garantas.

Baigti norėčiau Šventojo Tėvo Benedikto XVI malda:

*Šventoji Marija, Dievo Motina,
Tu dovanojai pasauliui tikrąją šviesą,
Jėzų, savo Sūnų – Dievo Sūnų.
Tu visą save atidavei šaukiančiam Dievui,
Taip tapdama versme gerumo,
Kuris iš Jo teka.
Parodyk mums Jėzų. Vesk mus pas Jį.
Išmokyk Jį pažinti ir mylėti,
Kad patys įstengtume tikrai mylėti
ir ištroškusiame pasaulyje
taptume gyvojo vandens šaltiniais.*

Amen.

Arkivyskupas S. Tamkevičius

Pamokslas Šiluvoje švenčiant Lietuvos jaunimo dieną ir minint Jono Pauliaus II apsilankymo Šiluvoje 15-ąsias metines

2008 09 07

Brangūs Ekscelencijos vyskupai, broliai kunigai, mielas Lietuvos jaunime, studentai, moksleiviai ir visi Šiluvos piligrimai! Mes ilgai laukėme šios dienos ir rūpestingai jai rengėmės, kad visi drauge galėtume švęsti Dievo Motinos Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejų ir paminėti popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Šiluvoje 15-ąsias metines.

Vakar šventėme Eucharistinį kongresą, ir tai buvo ženklas, kad šio Jubiliejaus kertinis akmuo yra Eucharistinis Jėzus. Prieš 400 m. apsireiškusi Šiluvos žmonėms Marija verkė ir kalbėjo ne apie save, bet apie užmirštą jos Sūnų. Mūsų dėmesys ir pagarba Eucharistijai tebūnie kiekvieno Jubiliejaus dalyvio atsakymas į Dievo Motinos Marijos apsireiškimo žinią.

Šiandien mūsų dėmesys sutelktas į labai brangų Lietuvos žmonėms asmenį – Joną Paulių II, kuris net savo

popiežiškajame herbe buvo įrašęs Marijos vardą. Tai popiežius, tuojau po išrinkimo pareiškęs, kad jis būsiąs „tylos Bažnyčios“ balsas ir kalbėsias jos vardu. Sunkios priespaudos metais toks mums Šventojo Tėvo rodomas dėmesys buvo neįkainojamas. Vos atgavus nepriklausomybę ir ką tik sovietų tankams palikus mūsų žemę, Jonas Paulius II atvyko pas mus, trokšdamas dvasiškai sustiprinti mus po ilgų priespaudos metų. Tai pirmasis popiežius, per visą Bažnyčios istoriją aplankęs Lietuvą. Prieš penkiolika metų rugsėjo 7 d. Jonas Paulius II aplankė Šiluvą, pabučiavo akmenį, kurį lietė apsireiškusios Marijos pėdos, ir vainikavo Marijos statulą, mūsų nelaisvės metais apkeliavusią visas lietuviškas parapijas Šiaurės Amerikoje ir sugrįžusią į laisvą Lietuvą. Karo audrų nublokšti už Atlanto mūsų tautiečiai per visą okupacijos laiką meldė Aukščiausiąjį laisvės dovanos Lietuvai, ir jų bei mūsų maldos buvo išgirstos.

Vos atvykęs į Vilnių Šventasis Tėvas ragino mus pakilti praeitį ir drąsiai kurti naują Lietuvą. Kaune kvietė atnaujinti visuomeninį, šeimų ir tautinį gyvenimą. Popiežius perspėjo, kad tėvynę gali atnaujinti tik tokie žmonės, kuriuos aplanko tiesos ir meilės Dvasia. Atvykęs į Šiluvą popiežius Jonas Paulius II linkėjo mums ramybės ir taikos, bet drauge ragino daryti visa, kad Kristus taptų mūsų gyvenimo ir mūsų kuriamos demokratijos uola. Popiežius kreipėsi į Šiluvos Dievo Motiną šiais žodžiais: „Šventoji Šiluvos Mergele <...> su virpuliu šiandien kreipiuosi į tave kaip Bažnyčios Ganytojas. <...> Padėk lietuvių tautai skausmingą praeities patirtį paversti džiugia ateitimi: ten, kur buvo persekiojami ir skriaudžiami tikintieji, dabar teįsigali religinė ir visuomeninė taika; kur vyravo neapykanta, teviešpatauja atlidumas; kur siautėjo nepakantumas, dabar visi tesaranda bendrą kalbą ir tarpusavio pasitikėjimą. <...> Taikos Karaliene, gerbiama Šiluvos šventovėje, pagelbėk šiems su pasitikėjimu į tave besikreipiantiems vaikams statyti savo ateities rūmą ne ant pasaulėžiūrų smėlio, bet ant Evangelijos uolos; paskatink visuomeniniame ir politiniame gyvenime vadovautis ne asmeniniu ar kolektyviniu egoizmu, bet meilės ir vienybės idealais. Šioje žaliuojančių laukų apsuptoje šventovėje Tu išklausai lietuvių prašymus ir surenki jų viltis. Duok jiems drąsos nugalėti materialinius ir moralinius sunkumus; padaryk vaisingus jų rankų ir proto darbus; apsaugok šeimų židinių džiaugsmą, visuomeninio gyvenimo vienybę, palaikyk ateities labai darbuotis pasiryžusią viltį. Ypač Tau pavedu jaunimą <...> vyskupus, kunigus, Die-

vui pašvęstuosius žmones ir visus krikščionis. Išprašyk kiekvienam malonės išvermingai ir kilniadvasiškai tarnauti Dievo Karalystei.“

Šiandien mes atvykome į Šiluvą nusilenkti Dievo tarnui Jonui Pauliui II ir įamžinti Šiluvos žemėje brangų jo atminimą. Šis popiežius buvo didis Marijos gerbėjas; kiekvienas jo ganytojiškas laiškas, kiekviena jo pasirašyta enciklika būdavo užbaigiama kreipimusi į Švč. Mergele Mariją, jos globai pavedant aktualius Bažnyčios reikalus. Iš Jono Pauliaus II čia, Šiluvoje, mokysimės panašios pagarbos Dievo Sūnaus Motinai, prisiminusiai Lietuvą labai gūdžiu istorijos laikotarpiu, kai čia nebuvo švenčiama Mišių auka ir dvasinė bei religinė sumaištis buvo užvaldžiusi valdančiųjų ir valdomųjų protus. Istorija lėmė Lietuvai pakelti daug audrų, jų metu patirti nesuskaičiuojami materialiniai ir dvasiniai nuostoliai. Tačiau Lietuvos danguje visuomet švietė Aušros Žvaigždė, kuri ypač ryškiai buvo matoma Šiluvoje.

Jubiliejaus džiaugsmu ir ypač Šiluvos žinia noriu pasidalyti su šiandien atvykusiū jaunimu, daugelis šiomet priėmė Sutvirtinimą. Šiluvoje apsireiškusios Marijos žinia skelbė, kad čia ir visoje Lietuvos žemėje turi būti gerbiamas ir mylimas jos Sūnus. Švč. M. Marijos paskelbtą žinią papildė jos ašaros, įsakmiai kalbėjusios, kad jos Sūnaus užmiršimas yra skaudus praradimas. Dėl smulkmenų juk niekas neverkia. Jūs, jaunime, būsite Lietuvos ateities kūrėjais. Renkitės kurti ją ne ant mirties kultūros paliekamų griuvėsių, bet, kaip ragino Jonas Paulius II, ant Evangelijos uolos. Būkite drąsūs priimti Kristų ir nešti jį į mokyklas, universitetus, į tolimiausius Lietuvos kampelius. Matydami besiblaškančius ir kelio nerandančius Lietuvos žmones, nebėkite iš Lietuvos svetur ieškoti savo laimės, bet padėkite Lietuvai ir Bažnyčiai atsinaujinti. Tai misija, kurią jums skiria gyvenamasis metas. Pasitikėkite, kad Šiluvoje apsireiškusioji Dievo Sūnaus Motina visuomet bus su jumis ir laimins jūsų pasiryžimą gyventi ne sau, bet dvasiškai turtėti ir tais turtais dalytis su bendraamžiais. Gyvendami su Kristumi, jūs susikursite laimingą gyvenimą sau ir padėsite Lietuvos žmonėms tvirtai stovėti ant Kristaus Evangelijos nušviestų pagrindų.

Švęsdami Mišias, melskimės visi drauge, kad Dievo Dvasia pripildytų mus tiesos ir meilės dovanų, kurios, anot Jono Pauliaus II, reikalingos siekiant atnaujinti Lietuvos gyvenimą.

Šventimai Kaišiadorių vyskupijoje

Rugpjūčio 30 d. Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedroje Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis įšventino kunigu Kaišiadorių vyskupijos diakoną **Vytautą Kirka**, gim. 1983 m.

Paskyrimai

Kaišiadorių vyskupijoje

Kun. **Vytautas Kirka** paskirtas Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo parapijos vikaru ir vyskupijos Jaunimo centro dvasios vadovu.

Kun. **Algirdas Akelaitis**, iki šiol ėjęs Kaišiadorių parapijos vikaro ir Jaunimo centro dvasios vadovo pareigas, išleistas studijuoti į Romą.

-Kš-

Panevėžio vyskupijoje

Kun. **Dainius Matiukas** paskirtas Utenos Kristaus Žengimo į dangų parapijos vikaru.

Kun. **Nerijus Papirtis** paskirtas Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų parapijos vikaru.

Kun. **Regimantas Tubelis** paskirtas Panevėžio Šv. apašt. Petro ir Povilo parapijos vikaru.

Kun. **Mindaugas Kučinskas** atleistas nuo visų turėtų vyskupijoje pareigų ir išleistas dvasiniam ugdymui į *Notre Dame de Vie* institutą Prancūzijoje.

Kan. **Juozas Janulis** atleistas iš Rokiškio Šv. Mato bei Lukštų Šv. Jono parapijų administratoriaus, Rokiškio dekanato ir Rokiškio dekanato *Caritas* vadovo pareigų ir paskirtas Raguvos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos klebonu bei Traupio Šv. Onos parapijos administratoriumi; kartu jam pavesta aptarnauti Balelių koplyčią.

Kan. **Saulius Filipavičius** atleistas iš Traupio Šv. Onos parapijos administratoriaus pareigų.

Jubiliejiniai Šiluvos atlidai

Padėkos už laisvę šventė Šiluvoje

Rugpjūčio 31 d., paskutinį vasaros sekmadienį, kaip ir kasmet, tęsiant kelių dešimtmečių dvasinio pasipriešinimo tikėjimo persekiojimui sovietmečiu tradiciją, o šiemet jau pradėdant švęsti ir didžiojo Švč. M. Marijos apsireiškimo 400 metų jubiliejaus iškilmes, į Šiluvą patraukė dvi didžiulės piligrimų eisenos pėsčiomis. Šiomis tūkstantinėmis eisenomis, vėliau iškilmingomis šv. Mišiomis aikštėje priešais baziliką pradėta Padėkos Viešpačiui už laisvės dovaną šventė. Piligrimai iš pat ryto rikiavosi žygiui dviejose vietose: nuo Raseinių pusės (prie Katauskių gyvenvietės) ir Tytuvėnų. Pirmajai eisenai, jų maldai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, į Šiluvą piligrimus lydėjęs nesuskaičiuojama daugybė kartų. Šiaulių krašto žmonių kelionei, maldai ir giesmėms vadovavo nenuilstantis piligrimas Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Šioje eisenoje buvo nešama Fatimos Dievo Motinos statula, tradiciškai dalyvavo ir Tarptautinės katalikiškos Tradicijų, šeimos, nuosavybės gynimo organizacijos (TFP) nariai.

Maldingąjį Kauno arkivyskupijos žygį ėjo ir augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, su vėliavomis keliavo daugybė parapijų tikinčiųjų, kurijos institucijų, katalikiškųjų organizacijų, bendruomenių narių. Eisenos priekyje buvo nešama pašventintoji Šiluvos bazilikos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslo kopija, rugpjūčio 30 d. vakare Kauno arkikatedroje bazilikoje baigusi savo piligriminę kelionę po arkivyskupiją. Šiemet piligriminį kelią buvo pasiryžę įveikti ypač daug jaunų žmonių, šeimų su vaikais. Žygyje dalyvavo Sąjūdžio narių, tremtinių, partizanų, kitų Lietuvos laisvės gynėjų. Pats dangus laimino maldininkų pasiryžimą: visą kelią maloniai šildė saulė, stiprokas vėjas nesutrikdė darnios ir vieningos Rožinio maldos ir jaunimo giesmių intarpų. Piligrimai galėjo pasinaudoti Sutaikinimo (Atgailos) sakramento malone atlikdami išpažintį paties žygio metu (kolonos pabaigoje išpažinčių klausė kun. K. Kėvalas, *Marijos radijo* direktorius kun. Oskaras Petras Volskis). Pakeliui į Šiluvą stabtelta prie naujojo kryžiaus (aut. Zigmas Povilaitis), prie kelio į Šiluvą pastatyto Šiluvos kultūros paveldo rėmimo fondo ir Raseinių savivaldybės rūpesčiu. Jį pašventinęs arkiv. S. Tamkevičius sakė, kad šis krikščioniui brangiausias tikėjimo simbolis ženklins trumpesnių piligriminių kelionių į Šiluvą pradžią.

Abiejų eisenų dalyvius pasitiko Šiluvos jaunimas. Saulės nutviekstoje aikštėje visus tądien atvykusius čia per liturginę katechezę kun. Artūras Kazlauskas pakvietė mokyti dėkoti Viešpačiui, gausiai apdovanojančiam krikščionis savo malonėmis.

Iškilmingoms šv. Mišioms, kurių aukoti ganytojai atėjo procesija nuo Jono Pauliaus II namų, vadovavo arkiv. S. Tamkevičius. Arkivyskupas nuoširdžiai pasveikino visus pamaldų dalyvius, Raseinių savivaldybės tarnautojus, laisvės kovotojus ir Sąjūdžio narius, kvietė dėkoti Viešpačiui už nepriklausomo gyvenimo dovaną, gražius jame vykstančius pokyčius, melstis už visus, kurie nors maža dalele prisidėjo prie šiandienos laisvės Tėvynėje. Per pamokslą ganytojas džiaugėsi: „Mūsų maldos pasiekė dangų“ ir ragino: „...atgavę išorinę laisvę, šiandien turime galimybę susikurti ir dvasinę laisvę, kuri prasideda nuo laisvo mūsų mąstymo ir nuo pasirinktos gyvenimo krypties – drauge su Jėzumi dalytis viskuo, neišskiriant ir jo kryžiaus.“ Pagarbiai pavadinęs Švč. M. Mariją laisvės Karaliene, arkivyskupas kvietė dėkoti jai už viską, kuo šiandien galime džiaugtis.

Eucharistijos liturgijai ypatingo iškilmingumo suteikė jos metu giedojęs Vilniaus arkikatedros bazilikos didysis choras (vadovas ir dirigentas Remigijus

Songaila, chormeisterė Eglė Ganusauskienė), beje, savo giesmės tądien skyręs ir neseniai mirusio ilgamečio vadovo Leono Pranulio šviesiam atminimui. Prieš suteikiant ganytojiškąjį palaminimą buvo pašventinta naujoji Kauno arkivyskupijos vėliava ir Švč. M. Marijos statula, pastatyta aikštėje senosios statulos (ji bus eksponuojama Šiluvos muziejuje) vietoje.

Raseinių savivaldybės nutarimu Šiluvos miestelio gatvė, einanti pro baziliką ir Apsireiškimo koplyčią, pavadinta Jono Pauliaus II vardu. Po pamaldų vykusiose atidarymo ir pašventinimo apeigose dalyvavo šv. Mišias koncelebravę dvasininkai, dalyviai galėjo pasiklausyti Jono Pauliaus II žodžių, prieš penkiolika metų pasakytų Šiluvoje, įrašo, kalbėjo miestelio seniūnas Vygaučas Šeimys.

Pasak arkiv. S. Tamkevičiaus, dabartinė, atsinaujinusi Šiluva su didingąja Švč. M. Marijos Gimimo bazilika bei Apsireiškimo koplyčia, erdvia aikšte, sujungiančia šias dvi šventoves, visi čia vykstantys atnaujinimo darbai – tai po sovietmečio suvaržymų sugražinama didžiulė skola šiai Lietuvos žmonių kelis šimtmečius puoselėjamai piligrimystės vietai, kuri gerokai pasikeitusi laukia po kelių dienų prasidėsiančių jubiliejaus iškilnių.

Eucharistinis kongresas

Rugsėjo 6 d., šeštadienį, pirmąjį jubiliejaus šventimo dieną, Šiluvoje vyko Eucharistinis kongresas. Kaip ir pirmoji jo dalis, pavasarį surengta Kaune, per Devintines, dabartinė irgi buvo skirta atkreipti dėmesį į Švč. Mergelės Marijos žodžius, kuriais ji prieš 400 metus ragino nepamiršti garbinti jos Sūnaus. Į šiuos Marijos žodžius, beje, esančius ir visų jubiliejaus iškilnių leitmotyvą, atsiliepta tądien Šiluvoje nuo pat ryto švęstomis šv. Mišiomis, iškilminga Eucharistijos liturgija atnaujintoje aikštėje priešais Švč. Mergelės Marijos Gimimo baziliką, Švč. Sakramento pagarbinimu, eucharistinėmis procesijomis bei Eucharistinio Jėzaus adoracija. Raseinių dekanato kunigai buvo pasirengę klausyti išpažinčių, daugybė atvykusiųjų siekė patirti atlaidų malonę, susitaikyti su Dievu ir dalyvauti šv. Mišiose.

Eucharistijos prasmę liturginėje katechezėje prieš pagrindines pamaldas iš įvairių Lietuvos kampelių suvažiavusiems maldininkams atskleidė kun. Kęstutis Kėvalas. Būtent Dievo Sūnaus pagarbinimą jis išskyrė kaip svarbiausią viso jubiliejaus, švenčiama kongreso ir kiekvieno atvykstančio į Šiluvą tikslą. Pasak kalbėtojo, per Eucharistiją, tikrą mūsų Viešpaties kūno ir kraujo auką čia ir dabar, Jėzus paliko Dievo artumo dovaną. Kunigas pasveikino visus, Dievo numylėtuosius ir apdovanotuosius, per kuriuos jo prisilietimas Eucharistijoje sklinda šeimose, pasaulyje.

Vasariškos saulės nutviekstoje aikštėje vidudienį aukota iškilminga Eucharistijos liturgija. Jai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, Raseinių dekanas kun. Juozas Kaknevičius. Sveikindamas šv. Mišių dalyvius (tarp jų buvo ypač daug Raseinių krašto tikinčiųjų, valdžios žmonių, daug prisidėjusių sprendžiant organizacinius jubiliejaus rūpesčius), arkivyskupas pabrėžė neabejotinai svarbiausią jubiliejaus iškilnių akcentą – Eucharistiją, pakvietė dėkoti Dievui už šią dovaną, per maldą tapti viena širdimi, pakylėta į Viešpatį. Per šias šv. Mišias Vitos Vaitkevičienės diriguojami drauge giedojo Kauno arkikatedros „Cantate“, Kretingos bažnyčios, Kauno Šv. Antano Paduviečio parapijos bei Šiluvos jaunimo chorai.

Sakydamas homiliją, arkivyskupas atkreipė dėmesį į tai, jog prieš 400 metų Šiluvoje nebuvo Eucharistijos kulto, todėl ir stokota iš jo, kaip šaltinio, ištekan-

Kan. **Vilnis Viktoras Cukuras** atleistas iš Joniškėlio Švč. Trejybės klebono pareigų ir paskirtas Rokiškio Šv. Mato parapijos klebonu ir Lukštų Šv. Jono parapijos administratoriumi bei laikinu Rokiškio dekanato dekanu ir Rokiškio Caritas vadovu.

Kun. **Saulius Černiauskas** atleistas iš Rokiškio Šv. Mato parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Joniškėlio Švč. Trejybės parapijos administratoriumi bei Panevėžio vyskupijos sielovados centro bendradarbiu.

Kun. **Stasys Zubavičius** atleistas iš Leliūnų Šv. Juozapo ir Pakalnių Švč. Trejybės parapijų administratoriaus pareigų ir paskirtas Panevėžio Šv. apašt. Petro ir Povilo parapijos rezidentu.

Kun. **Alfredas Puško** atleistas iš Utenos Dievo Apvaizdos parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Leliūnų Šv. Juozapo bei Pakalnių Švč. Trejybės parapijų administratoriumi.

Kun. **Audrius Vogulis** atleistas iš Panevėžio Šv. apašt. Petro ir Povilo parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros parapijos vikaru bei Vysk. K. Paltaroko gimnazijos kapelionu.

Kun. **Justas Jasėnas** atleistas iš Anykščių Šv. Mato parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Zarasų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos vikaru.

Kun. **Mangirdas Maasas** atleistas iš Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Anykščių Šv. Mato parapijos vikaru.

Kun. **Vidmantas Bloškis** atleistas iš Utenos Kristaus Žengimo į dangų parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos vikaru.

Kun. **Mindaugas Mizaras** atleistas iš Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Rokiškio Šv. Mato parapijos vikaru.

Kun. **Aivaras Kecorius** atleistas iš Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Utenos Dievo Apvaizdos parapijos vikaru.

Kun. **Antanas Zulonas** atleistas iš Zarasų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos rezidento pareigų ir paskirtas Utenos Kristaus Žengimo į dangų parapijos rezidentu.

Kun. **Vidmantas Kareckas** paskirtas Šilų Švč. Jėzaus Širdies Vardo parapijos administratoriumi ir paliktas eiti visas kitas turėtas pareigas.

Kan. **Robertas Pukenis** atleistas iš vyskupo generalvikaro pareigų ir paliktas eiti visas kitas turėtas pareigas.

Kun. **Vydas Juškėnas** atleistas iš Adomynės Švč. M. Marijos Vardo parapijos administratoriaus pareigų ir paliktas eiti visas kitas turėtas pareigas.

Kan. **Povilas Svirskis** atleistas iš Šimonių Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos administratoriaus pareigų ir paskirtas Utenos Dievo Apvaizdos parapijos rezidentu.

Kun. **Saulius Kumelis** atleistas iš Zarasų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Šimonių Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bei Adomynės Švč. M. Marijos Vardo parapijų administratoriumi; kartu jam pavesta aptarnauti Juodpėnų koplyčią.

Kan. **Vladas Rabašauskas** atleistas iš Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų parapijos administratoriaus, Kupiškio dekanato ir Kupiškio dekanato *Caritas* vadovo pareigų ir paskirtas Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų parapijos altaristu; jam pavestos Palėvenės Šv. Domininko parapijos administratoriaus pareigos.

Kun. **Rimantas Gudelis** atleistas iš Panevėžio Šv. apašt. Petro ir Povilo parapijos rezidento pareigų ir paskirtas Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų parapijos klebonu bei laikinu Kupiškio

čios broliškos meilės. Pasak ganytojo, XXI a. žmonėms Marijos apsireiškimo žinia ypač aktuali, ji rodo kelią, kuriame galime sutikti savo Gelbėtoją. Nūdienos bėda – ne materialiniai sunkumai, bet savo išgelbėjimo siejimas su pinigais, pramogomis, malonumais. „Šiluvos Marija kviečia mus nusisukti nuo mums peršamų stabų ir atsigręžti į Jėzų“, – sakė ganytojas, perspėdamas, kad šis atsigręžimas turi vykti kasdien, juolab kasdien svarbu mokytis gyventi ir mąstyti taip, kaip gyveno Kristus. Arkivyskupas S. Tamkevičius sakė trokštas, kad kiekvienas iš Šiluvos grįžtų atgavęs ramybę, dvasiškai sustiprėjęs ir džiaugsmingesnis.

Eucharistijos liturgija baigta Švč. Sakramento pagarbinimu ir Eucharistine procesija aikštėje iki Apsireiškimo koplyčios ir Jono Pauliaus II gatvėje. Pasibaigus pamaldoms, po nuotaikingos agapės–koncerto (surengė seminarijos auklėtiniai) mokyklos stadione buvo galimybė pamatyti filmą apie Šiluvą. Sakralinės muzikos valandą bazilikoje padovanojo solistai Rasa Juzukonytė ir Deividas Staponkus, vargonininkė Aušra Motuzienė, o Apsireiškimo koplyčioje giedojo Raseinių meno mokyklos kolektyvas.

Gilinti dvasinį gyvenimą, plačiau svarstyti jubiliejaus temas iškilmių metu kvietė aikštėje popiet rengiamos konferencijos. Šeštadienį kun. dr. Arnoldas Valkauskas aptarė Eucharistijos apibūdinimus Katekizmo kontekste ir jos atveriamą galimybę žmogui nuolat su Dievu palaikyti artumą, padedančią išgyventi save kaip jo kūrinį, brandinti santykį tiek su Viešpačiu, tiek su kitais žmonėmis, tiek su savimi, spręsti savo tapatybės problemą, vienybėje su Dievu išgyventi didžiausią vilties išsipildymą, Dievo karalystės patyrimą jau čia, žemėje.

Pavakare, kai paprastai į Šiluvą taip pat renkasi nemažai maldininkų, kaip ir įprasta per Šilines, procesijoje iš koplyčios į baziliką kalbėti rožinio Šviesos slėpiniai. Vakarą šv. Mišiose melstasi už visų trijų – Kauno, Vilniaus ir Telšių – seminarijų bendruomenes. Liturgijai vadovavo Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. A. Žukauskas. Giedojo Kauno seminarijos choras, vadovaujamas kun. Viliaus Sikorskio. Savo homilijoje kviesdamas gilintis į pašaukimo temą, rektorius sakė: „Jėzaus pakvietimas dar negarantuoja išganymo. Jo galimybė atsiveria tik tada, kai asmuo, pasirinkęs sekti Jėzų, jo žinią perkeičia į konkretų savo gyvenimą.“

Vakare aplink Šiluvos miestelį surengta Eucharistinė procesija: joje nešta monstrancija ir Eucharistinė duona, kuri visą dieną adoruota Ligonų Sveikatos koplyčioje. Į Sutaikinimo pamaldas bazilikoje dar prieš vidurnaktį rinkosi jaunieji piligrimai iš visos Lietuvos, į Šiluvą išstvermingai atžygiavę pėsčiomis iš Raseinių ir pasiryžę sekmadienį dalyvauti Jaunimo šventėje.

Lietuvos jaunimo piligriminis žygis į Šiluvą

Rugsėjo 6-ąją iš Raseinių į Šiluvą pėsčiomis iškeliavo 500 jaunųjų Lietuvos piligrimų, savo žygį skyrusių Švč. M. Marijos apsireiškimo jubiliejui. Iš Kauno, Vilniaus (beje, iš ryto, prisimindami popiežių Joną Paulių II, vilniečiai dar keliavo per sostinės šventoves), Žemaitijos, kitų Lietuvos vietų į Raseinius susirinkę moksleiviai, studentai, jaunuoliai, šiemet priėmusieji Sutvirtinimo sakramentą, seserys vienuolės, klierikai, keletas kunigų pavakare, po šv. Mišių Švč. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje, palaiminti ir padrašinti Kauno arkivyskupijos augziliaro vyskupo Jono Ivanausko, iki miesto pakraštyje pastatyto naujojo kryžiaus palydėti ganytojo ir Raseinių dekanato dekanato kun. Juozo Kaknevičiaus bei vicedekano, parapijos klebono kun. Vytauto Paukščio, išsirengę į penkias valandas trukusią kelionę.

Šis jaunų žmonių (jų amžius buvo nuo 15 iki 30 metų) maldos ir evangelizavimo žygis pratęsė šimtmečiais gyvą, pasirengimo jubiliejui metu ypač gausią,

jaunimo piligrimystės į Šiluvą tradicija. Visos kelionės valandos buvo prasmingas Viešpačiui skirtas laikas, paskatines įdėmesniu žvilgsniu pažvelgti į penkis aktualius ir nesunkiai jauno žmogaus gyvenime atpažįstamus klausimus, t. y. draugystės, pinigų, populiarumo ir mados, lytiškumo, nevirties temas, kurios, kaip savotiški jaunimo piligriminio kelio ženklai, buvo svarstomos klausantis Šventojo Rašto, apmąstant čia pat pateikiamus jo komentarus, liudijant, atliekant savo sąžinės patikrinimą, drauge meldžiantis rožinio slėpinius ar giedant su Kauno Šv. Vincento Pauliečio (Petrašiūnų) ir Kauno Šv. Antano Paduviečio parapijų jaunimo grupėmis. Eisenai vadovavo diak. Vincas Kudirka ir ses. Evelina Lavrinovičiūtė MSV.

Po trumpo atokvėpio Dubysos slėnyje, jau vakarėjant, piligrimai, pasak pasirengimą žygiui koordinavusio Kauno arkivyskupijos jaunimo centro referentės Linos Žadvydaitės, tikraja prasme tapo kelio į Marijos apsireiškimo palaimintą žemę šviesuliais: jaunimo kolona Šiluvą pasiekė su degančiais fakelais ir žvakėmis ir tikriausiai ne mažiau liepsnojančiomis širdimis. Šiluvoje džiaugsmingai vysk. J. Ivanausko sutikti piligrimai ganytojo lydimi atėjo į baziliką ir dalyvavo Sutaikinimo pamaldose. Išsvermingajam jaunimui ir beveik prisiartinus vidurnakčiui dar nepritrūko jėgų drauge pasilinksminti mokyklos stadione prie laužo, pasiklausyti ir šiltai paploti savo muzikine kūryba pasidalijusiam Kauno arkivyskupijos jaunimo centro direktoriui kun. Kastyčiui Šulčiui, grupei *Benas ir Quest*, pasigėrėti ugnies šou.

Sekmadienį jaunimas mokyklos stadione dalyvavo bendroje rytmečio maldoje. Melstis su šokio elementais pakvietė *Gyvenimo ir tikėjimo* instituto darbuotojai. Evangelizacinėje programoje jaunieji piligrimai šlovino Viešpatį drauge su Kaišiadorių vyskupijos bei Petrašiūnų jaunimu, klausėsi ses. Faustos Palaimaitės SF mokymo, prisiminė žygio temas, čia pat suvaidintas jaunųjų pantomimos atlikėjų. Vėliau jaunimas, įsilieję į daugiataukstantinę minią aikštėje priešais baziliką, drauge šventė iškilmingą Eucharistijos liturgiją.

Pilgriminis žygis iš Kryžių kalno

Rugsėjo 5–7 d. surengtas šeštasis pilgriminis žygis iš Kryžių kalno į Šiluvą. Pilgriminį žygį Kryžių kalnas–Šiluva Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pirmą kartą organizavo 2003-aisiais. Nuo tada kasmet rengiamas žygis pritraukia vis daugiau piligrimų ir yra ypač populiarus tarp jaunimo. Šiais metais, minėdami 15-ąsias Šventojo Tėvo apsilankymo metines, į Šiluvą iš Kryžių kalno keliavo per 1200 žmonių.

Pilgriminis žygis prasidėjo šv. Mišiomis. Jas rugsėjo 5 d. Kryžių kalne aukojo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Prieš šv. Mišias ganytojas kvietė prisiminti „didįjį piligrimą“ popiežių Joną Paulių II. Buvo klausomasi Šventojo Tėvo pamokslų, pasakytų Kryžių kalne prieš 15 metų. „Šv. Tėvas skatino žvelgti į kryžių ir susivienyti maldoje“, – sakė vyskupas šv. Mišių pradžioje. Pamokslą ganytojas pradėjo kviesdamas priimti Sutaikinimo sakramentą. Šis kvietimas siejosi su priminta Marijos apsireiškimo Šiluvoje istorija. Ganytojas kreipėsi į jaunimą tardamas, jog Marija ir dabar pravirkta, žvelgdama į širdį, kurioje „ariama ir sėjama“. „Džiaugiuosi jumis, jaunime, – sakė vyskupas, – kad susirinkote čia... Mes pasikeisime, jei leisime Dievui artintis prie mūsų, tiksliau, kai mes artinsimės prie Dievo.“

Pilgrimus, nešančius Švč. Mergelės Marijos su Kūdikiu statulą bei vadovaujamus Šiaulių ganytojo, iš Kryžių kalno išlydėjo Seimo narė Rima Baškienė, Meškuičių seniūnė Jolanta Baškienė, vyresnio amžiaus tikintieji. Pirmąją dieną piligrimai iš visos Lietuvos, grupė iš Lenkijos, pirmą kartą šiame pilgriminiame žygyje dalyvaujantys piligrimai iš Vokietijos, Lietuvos bei Lenkijos kariai

dekanato dekanu ir Kupiškio *Caritas* vadovu.

Kun. **Tomas Skrudupis** paskirtas vyskupo generalvikaru, paliekant jam visas kitas turėtas pareigas.

-P-

Telšių vyskupijoje

Kun. **Arvydas Ramonas** atleistas iš laikinai eitų Telšių Vysk. V. Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorius pareigų.

Kan. **Jonas Ačas** paskirtas Telšių Vysk. V. Borisevičiaus kunigų seminarijos rektoriumi, paliekant jam visas iki šiol turėtas pareigas.

Kun. **Viktoras Ačas** paskirtas Telšių Vysk. V. Borisevičiaus kunigų seminarijos vicerektoriumi studijų reikalams – studijų prefektu, antruoju prefektu formacijai.

Kan. **Remigijus Saunorius** paskirtas Telšių Vysk. V. Borisevičiaus kunigų seminarijos vicerektoriumi finansiniams ir ūkiniams reikalams.

Kun. **Saulius Tomošaitis** atleistas iš Telšių vyskupijos licėjaus – Mažosios seminarijos direktoriaus pareigų ir išleistas studijuoti į Romą.

Kun. **Tomas Žlibinas** atleistas iš ligi šiol eitų pareigų ir paskirtas Telšių vyskupijos licėjaus – Mažosios seminarijos direktoriumi bei Telšių Vysk. Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos dėstytoju.

Kun. **Renatas Liuberskis** paskirtas Telšių vyskupijos licėjaus moksleivių ugdymoju – prefektu.

-T-

Suspendavimas

Vilniaus arkivyskupas kard. A. J. Bačkis rugpjūčio 29 d., remdamasis Kanonų teisės kodekso kan. 1381 §1, kan. 1384, 1385 bei 1389, suspendavo kun. **Gintautą Stanevičių**.

-Vn-

Kardinolo J. Meisnerio susitikimas su Kauno vadovais

Rugsėjo 15 d. ryte kardinolas J. Meisneris Rotušėje susitiko su Kauno miesto vadovais. Popiežiaus pasiuntinį pasitikęs Kauno miesto mero pavaduotojas K. Kuzminskas aprodė svečiui burmistro kabinetą, kur K. Ignatavičius trumpai papasakojo apie Kauną, neseniai iškilmingai šventusį savivaldos 600 metų jubiliejų. Pagrindinėje salėje kardinolo laukė Kauno miesto tarybos nariai, skambėjo Kauno sakralinės muzikos mokyklos merginų vokalinio ansamblio „Pastoralė“ atliekamos giesmės, ypač sužavėjusios svečių, nepašyktėjusių merginoms daug šiltų žodžių.

Sveikinimo žodį tarė ir galimybė sveikinti Šventojo Tėvo legatą Kauno miesto rotušėje pasidžiaugė Kauno miesto pavaduotojas K. Kuzminskas. Savo kalboje vicemeras prisiminė popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymą Kaune, nuoširdžiai padėkojo už dėmesį Kaunui, mininčiam 600 metų savivaldos jubiliejų. „Jūsų apsilankymas skatina kauniečius dar labiau padėkoti Švč. Mergelei Marijai už nuolatinę globą ir laisvę Lietuvai“, – baigdamas sveikinimo kalbą sakė mero pavaduotojas. Įteikdamas kardinolui J. Meisneriui sidabrinį medalį, nukaldintą Kauno miesto savivaldos 600 metų jubilėjaus proga, K. Kuzminskas sakė: „Tegul jis primins garbingos praeities mūsų miestą, glaudų ryšį su Katalikų Bažnyčia, kauniečių meilę bei pagarbą popiežiui Benediktui XVI, Jums, Eminencija, kardinolams, asmeniškai Jo Ekscelencijai arkivyskupui metropolitui Sigitui Tamkevičiui, vyskupams ir visiems kunigams, vedantiems žmones tiesos ir šviesos keliu.“

Kardinolas J. Meisneris, dėkodamas už priėmimą, perdavė kauniečiams Šventojo Tėvo sveikinimą, linkėjimus ir palaiminimą ir patikino, kad išbandymus patyrusi lietuvių tauta „gali įnešti didelius lobius į bendrą aruodą“. Padėkodamas už priėmimą kardinolas J. Meisneris įteikė Kauno mero pava-

dužiavo 20 kilometrų ir sustojo poilsio prie Rėkyvos ežero. Įsikūrę kareiviškose palapinėse, pasistiprinę kareiviška koše, žygeiviai giesmėmis, skanduotėmis, inscenizacijomis pristatė savo grupes. Vėliau – laužas, vakaronė, šlovinimo giesmės. Antrąją žygio dieną ankstų rytą aukotos šv. Mišios, nueita per 30 km, nakvynei sustota prie Gauštvinio ežero, šalia Tytuvėnų. Po vakarienės koncertavo „Gospel“ grupė. Trečiąją dieną Tytuvėnuose prisijungė iš Lurdo nuo gegužės mėn. į Šiluvą keliaujantys piligrimai. Prie Kauno arkivyskupijos ribos piligrimus sutiko Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Žygio metu skambėjo giesmės, kalbėtas rožinis, Švč. Mergelės Marijos litanija, įvairios skanduotės, padėjusios įveikti sunkiausius kilometrus. Į Šiluvą piligrimai įžengė su džiaugsmingai giedama giesme dangaus Karalienei.

Jaunimo šventė ir popiežiaus Jono Pauliaus II viešnagės Lietuvoje 15 metų sukakties paminėjimas

Rugsėjo 7 d., sekmadienį, Šiluva, atsinaujinusi ir pasipuošusi, rengiantis jubiliejui tapusi kuriamo Jono Pauliaus II piligrimų kelio dalimi ir gerokai patogesne piligrimystės vieta, pasitiko itin jaunatvišką piligrimų minią. Tą dieną vykusiame Jaunimo šventėje dalyvavo dar iš vakaro pėsčiomis nuo Raseinių atkeliavę 500 jaunuolių bei vėliau prisijungęs jaunimas iš įvairių Lietuvos kampelių. Daugiau kaip 15 tūkst. maldininkų (tarp jų buvo atvykusių ir iš užsienio šalių) minia aikštėje prieš pagrindines pamaldas pusiaudienį plojimais pasitiko nuo penktadienio iš Kryžių kalno žygiavusius jaunuosius (beveik pusantro tūkstančio) piligrimus, visą kelią lydėtus nepailstančio Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio. Plojimais padėkota ir ypatingai pasiaukojusiems piligrimams, įveikusiems beveik 4 tūkst. kilometrų atgailos kelionę pėsčiomis iš Lurdo į Lietuvą. Saulėje plaikstėsi įvairių jaunimo organizacijų, sambūrių, bendruomenių vėliavos. Ir, suprantama, jaunatviška jungtinio jaunimo choro giesme palydėtos pagrindinės iškilmingos pamaldos.

Šia Jaunimo švente sekmadienį Šiluvoje paminėta popiežiaus Jono Pauliaus II, savo pontifikato metais visad palaikiusio ir skatinusio jaunimo iniciatyvas Bažnyčioje ir visuomenėje, vizito Lietuvoje ir drauge Šiluvoje 15 metų sukaktis. Viešnagės įamžinimo ir dėkingumo ženklas buvo malda per pagrindines šv. Mišias prašant Dievo tarnui Jonui Pauliui II altoriaus garbės bei paminklo pašventinimas aikštės tarp bazilikos ir Apsireiškimo koplyčios sakralioje erdvėje.

Iškilmingai Eucharistijos liturgijai tą dieną vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peteris Stephanas Zurbriggėnas, svečiai – Varmijos (Olštyno) arkivyskupas Wojciechas Ziembra, Kroatijos kariuomenės ordinaras vyskupas Jurajus Jezerinacas ir generalvikaras Josipas Šantičius; taip pat Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, LVK generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas, Lietuvos vyskupijų kunigai. Sveikindamas visus arkiv. S. Tamkevičius džiaugėsi taip gausiai susirinkusiais prie Viešpaties altoriaus ir Dievo Motinos Šiluvoje. Žodį taręs apaštališkasis nuncijus sakė, kad šioje gražioje šventėje dvasiškai, širdimi, dalyvauja ir sveikinimą perduodantis Šventasis Tėvas Benediktas XVI, kaip savo artumo ženklą į jubilėjaus iškilmes rugsėjo 14 d. atsiųsiantis savo pasiuntinį.

Per homiliją arkiv. S. Tamkevičius prisiminė popiežiaus Jono Pauliaus II asmenį, jo viešnagę Lietuvoje, išsakytus palinkėjimus ir paraginimus Lietuvos žmonėms. „Atvykęs į Šiluvą popiežius Jonas Paulius II linkėjo mums ramybės ir taikos, bet drauge ragino daryti visa, kad Kristus taptų mūsų gyvenimo ir

kuriamos demokratijos uola“, – sakė ganytojas, kaip ir pirmaisiais nepriklausomybės metais apsilankęs popiežius, kviesdamas ir drąsindamas, pirmiausia jaunimą, kurti gyvenimą ant Evangelijos uolos, melsti, kad „Dievo Dvasia pripildytų mus visus tiesos ir meilės dovanų, kurios, anot Jono Pauliaus II, reikalingos siekiant atnaujinti Lietuvos gyvenimą.

Popiežiaus Jono Pauliaus II atminimas Šiluvoje įamžintas jam skirtu paminklu, kuris atidengtas ir pašventintas šv. Mišių pabaigoje. Iškilminga procesija pradėta Lietuvos kariuomenės garbės kuopos karių atliktais Lietuvos ir Vatikano valstybių himnais, pagarbioje tyloje išklaustyta lietuviškai pasakytos Jono Pauliaus II kalbos Šiluvoje 1993-aisiais įrašas. Paminklo atidengimo aktą perskaitė prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, jį pasirašė ganytojai ir skulptūros autorius. Paminklą, pastatytą Kauno arkivyskupijos kunigų ir tikinčiųjų, pašventino arkiv. S. Tamkevičius. Sveikinimo žodį taręs svečias arkiv. W. Ziembra pasidžiaugė, kad yra pakviestas dalyvauti jubiliejinėse iškilmėse, kaip dalyvavo ir Jono Pauliaus II kelionėje aplankant Šiluvą, ypač akcentavo Lietuvos jaunimo vaidmenį išlaikant ir perduodant tėvų tikėjimą. „Tegu gerasis Dievas suteikia Kauno arkivyskupijai ir visai Lietuvos Bažnyčiai palaimą“, – palinkėjo svečias. Ceremonijoje kalbėjęs paminklo autorius, pasaulyje žinomas skulptorius prof. Czeslawas Dzwigajus iš Krokuvos dailės akademijos (Lenkija) sakė, jog paminklai statomi tam, kad jie liudytų ateities kartoms tautos tikėjimą ir tapatybę. Šis paminklas, vaizduojantis Šventąjį Tėvą, priglaidusį prie krūtinės Šiluvos Dievo Motinos paveikslą, turi liudyti, jog niekada nebus nuviltas tas, kuris pasitiki Švč. M. Marija. Arkiv. S. Tamkevičius padėkojo paminklo autoriui ir visiems iškilmių dalyviams, atkreipdamas dėmesį, jog paminklas, prasmingai ištiesta popiežiaus ranka sutikiantis Šiluvos piligrimus, mokys meilės Marijai ir tikro krikščioniško gyvenimo. Popiežiaus atminimą garbės kuopos kariai pagerbė salvėmis.

Jono Pauliaus II dvasinį palikimą vėliau priminė Karolio Wojtylos pjesės „Priešais juvelyro parduotuvę“ skaitymai (skaitė Kauno dramos teatro aktorai R. Staliliūnaitė ir E. Stancikas) jaunųjų klausytojų pilnutėlėje Šiluvos mokyklos salėje.

Kaip tik už juos, visą Lietuvos jaunimą, jų ugdytojus melstasi ir kitose šv. Mišiose, kurios aukotos nuo pat ryto Apsireiškimo koplyčioje ir bazilikoje. Čia po pietų šv. Mišias už Lietuvos piligrimus aukojo ir homiliją pasakė vysk. J. Ivanauskas. Vakarą šv. Mišiose – prieš jas į vakaro maldą kvietė seminarijos auklėtiniai, Šiluvos jaunimas, VU *Schola cantorum Vilnensis* (vadovas R. Gražinis) – prašyta Viešpaties ypač svarbios malonės padėti jaunimui atpažinti savo pašaukimą. Liturgijai vadovavo ir homiliją pasakė mons. V. Grigaravičius, Kauno I dekanato dekanas. Gausiai dalyvavę šio dekanato kunigai tądien teikė piligrimams sielovadinius patarnavimus. Pagrindines iškilmes transliavo Lietuvos nacionalinė televizija, radijo programa „Klasika“.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo iškilmės

Rugsėjo 8 d., trečiąją jubiliejaus dieną, Šiluvoje buvo švenčiama nuo XV a. čia minima Švč. Mergelės Marijos Gimimo iškilmė. Jos švęsti drauge su kitais Šiluvos piligrimais rinkosi Kaišiadorių vyskupijos tikintieji, vadovaujami savo ganytojo vyskupo Juozapo Matulaičio ir lydimi vyskupijos kunigų. Už atvykusius ir namie likusius įvairių maldos grupių, Marijos legiono, Gyvojo rožinio narius visoje Lietuvoje rytmetines šv. Mišias bazilikoje aukojo ir pamokslą pasakė minėtos vyskupijos kun. Rolandas Bičkauskas, giedojo jungtinis Kaišiadorių vyskupijos parapijų choras. Pagerbti Šiluvos Dievo Motinos ir išgyventi jubiliejaus džiaugsmo tą dieną į Šiluvą buvo pakviesti ir gausiai atvyko pareigūnai, besirūpinantys Lietuvos visuomenės gyvenimo teisingumu ir ramybe.

duotojui medalį, kuriame pavaizduoti Trys Karaliai (Kelne saugomos Trijų Karalių relikvijos) ir dar kartą padėkojo Nijolės Jautakienės vadovaujamos „Pastoralės“ merginoms už „nuostabų giesmių ir dainų rytą“.

Kaune kard. J. Meisneris dar lankėsi jėzuitų gimnazijoje. Prieš išvykdamas Vilniaus ligoninėje garbusis svečias aplankė sergantį kardinolą A. J. Bačkį.

-vm-

Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Rugsėjo 3 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje vyko arkivyskupijos kunigų susirinkimas. Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, pasveikinęs susirinkusius kunigus, pakvietė Jaunimo centro darbuotojus papasakoti apie Australijoje vykusius Pasaulio jaunimo dienų renginius. Jaunimo centro vadovė Dalia Macevičiūtė džiaugėsi visam gyvenimui įstrigusiais kelionės įspūdžiais, išreiškė dėkingumą Australijos lietuvių sielovada besirūpinančiam kun. Algirdui Šimkui, Australijos Melburno lietuvių bendruomenei, stropiai išlaikiusiai lietuvių ir svetingai priėmusiai visus atvykusius lietuvius. Iš Lietuvos Jaunimo dienų renginiuose dalyvavo 130 žmonių, iš Vilniaus arkivyskupijos – 40 jaunuolių. Rugsėjo 20 d. Sidnėjuje šv. Mišias su popiežiumi Benediktu XVI šventė per 400 tūkst. dalyvių, atvykusių iš 193 valstybių, 26 kardinolai, 400 vyskupų, 4 tūkst. kunigų. Per tūkstantį kunigų įvairiomis pasaulio kalbomis klausė jaunuolių išpažinčių. Lietuviškai jaunimui katechezę vedė Šiaulių vyskupas ir Lietuvos Respublikos kariuomenės ordinaras Eugenijus Bartulis. Pasak Jaunimo centro sielovadininko kun. Mariaus Žitkausko, piligrimai iš Lietuvos dalyvavo visuose renginiuose, drąsiai priėmė visus kelionės nepatogumus, australiškas žiemos naktis leido lauke. Savo įspūdžius pasakojo Jaunimo centro evangelizacijos koordinatore Šarūnė Gasiūnaitė. Antanas Šutas iš Gailėstingumo šventovės, vienintelis lietuvis, dalyvavęs 134 žmonių

grupėje, atsakingoje už Jaunimo dienu liturgiją, dalijosi jauduliu ir džiaugsmu, kurį patyrė nešdamas žvakę iškilmingoje popiežiaus pasitikimo liturgijoje.

Kitas svarbus klausimas, kuriam Vilniaus arkivyskupas kunigų susirinkime skyrė daug dėmesio – tai paparinė katechezė, pasirengimas sakramentams. Ganytojas džiaugėsi, kad daugybėje parapijų katechezės trunka visus metus ir galima vadovautis Katechetikos centro parengtomis programomis. Kardinolas siūlė šokiadieniais burti nedideles jaunuolių grupes, kad katechetams būtų lengviau dirbti. Sekmadienis tebūna šventimo, ne mokymosi diena. Jei kaimo parapijose stokoja patalpų katechezėms, ganytojas ragino bendradarbiauti su mokyklomis, tartis dėl patalpų. Katechezę teatlieka gerai pasirengę, kompetentingi asmenys, su kuriais parapijos kunigai kviečiami palaikyti ryšius, glaudžiai bendradarbiauti, aprūpinti katechezėms reikalingomis priemonėmis ir atsilyginti už įdėtą darbą. Labai svarbu skirti deramą dėmesį tėvų religiniam ugdymui, žadinti jų troškimą pažinti Dievą ir jam atsiliepti.

Kardinolas taip pat ragino kunigus atsiliepti į popiežiaus kvietimą kiekvienoje parapijoje pasauliečius burti maldai už dvasininkus. Siūloma maldos forma – adoracija. Kurijoje galima gauti parengtą reikalingą medžiagą maldų už kunigus judėjimui burti. Kardinolas paskyrė kun. Marek Butkevič, Žydrių Kuziną, Robertą Šalaševičių adoracijos grupelių pagalbininkais. Parapijų klebonai, rektoriai, administratoriai gali kreiptis į šiuos kunigus dėl katechezė, maldų už kunigus judėjimo organizavimo.

Kardinolas perdavė popiežiaus Benedikto XVI atsiųstą padėką už Vilniaus arkivyskupijos parapijose surinktą šv. Petro skatiką. Iš Vilniaus arkivyskupijos parapijų Šventojo Tėvo labdaros darbams, per stichines nelaimės nukentėjusiems šelpti buvo nusiųsta 79 500 litų. Kardinolas kvietė kasmet šią rinkliavą surengti per šv. apaštalų Petro ir Pauliaus šventę.

Prieš pagrindines Mišias aikštėje katechezę vedęs Lietuvos policijos kapelionas kun. Aušvydas Belickas ragino prašyti Šventosios Dvasios pagalbos, kad liturginis Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo sudabartinimas švenčiant Eucharistiją įvyktų kiekvieno žmogaus gyvenime, kad būtų perkeistas senasis „aš“ ir prisikelta tikrajam, Dievo vaiko, gyvenimui.

Visus tos dienos piligrimus, Kaišiadorių ganytoją vyskupą Juozapą Matulaitį, vyskupijos tikinčiuosius, šio krašto valdžios atstovus, Lietuvos policijos, prokuratūros darbuotojus bei vadovus, kitų specialiųjų tarnybų pareigūnus, būsimuosius jaunuosius policininkus ir teisėtvarkos darbuotojus, taip pat ketverių gyvavimo metų sukaktį švenčiančią *Marijos radijo* šeimą, artimo meilės darbus atliekančius Marijos legiono narius, Gyvojo rožinio mylėtojus, ypač iš Panevėžio krašto, pagrindinių šv. Mišių pradžioje pasveikino Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Iškilmingai Eucharistijos liturgijai vadovavo vysk. J. Matulaitis. Savo pamokslą jis pradėjo tokiais žodžiais: „Brangią dovaną dovanojo mums šią dieną dangus – šiais šventojo Bernardo žodžiais trokštu pradėti Švč. M. Marijos Gimimo iškilmei skirtas mintis. Kiekvieno žmogaus gimimas yra tikra Dievo dovana pasauliui, nes įsižiėbia viltis, jog naujai ateinantis žmogus atneš daugiau šviesos, paskleis daugiau gėrio ir taip sumažins žmonijos vargus. Ši viltis su kaupu išsipildė Švč. M. Marijos asmenyje, iš kurio užtekėjo teisingumo saulė.“ Kaišiadorių vyskupijos ganytojas priminė dienos intenciją – melsti Dievą malonių pasauliečiams tarnauti teisingumui bei garantuoti žmonių saugumą ir atkreipė dėmesį į Marijos gyvenimą, kuriame nuostabiai dera išaukštinimas ir nuolankiausias tarnavimas. Ypatingo iškilmingumo pamaldoms suteikė kasmet Šilinėse giedantis LR Vidaus reikalų ministerijos vyrų choras „Sakalas“ (vad. R. Makarevičius) bei pučiamųjų orkestras (vad. A. Radzevičius). Bendruomeninėje maldoje, minint dangiškosios Motinos Gimimą, tarp kitų maldavimų prašyta jos užtarimo, kad visi mūsų tautos dabarties ir ateities darbai šlovintų jos dieviškąjį Sūnų.

Šv. Mišių pabaigoje arkiv. Tamkevičius pašventino penkis Šviesos slėpinių kopyltstulpius dešinėje aikštės pusėje, ten, kur paprastai einama Rožinio maldos procesija iš Apsireiškimo kopyčios į baziliką. Kaldinti iš akmens, su bronzos bareljefais kopyltstulpiai (autorius Erikas Daugulis) ne tik puoš sakralią erdvę, bet ir tarnaus piligrimų maldai. Pamaldos baigtos iškilmingu ganytojišku palaiminimu ir darniai „Sakalo“ sugiedotu Lietuvos himnu bei pamėgtąja „Marija, Marija“.

Pavakare bazilikoje šv. Mišias už ugniagesius ir gelbėtojus, jų šeimas aukojė arkiv. S. Tamkevičius. Jis pasveikino gausiai susirinkusius šios rizikingos ir didžiai humaniškos tarnybos pareigūnus, departamento vadovus, taip pat giedoti atvykusius jaunuosius VDU „Rasos“ gimnazijos choristus. Tarnavimą žmonėms per pamokslą ganytojas palygino su Jėzaus Gelbėtojo misija, gelbinčia žmogų nuo pačios baisiausios – amžinybės praradimo – nelaimės, palinkėjo, kad Kristui tektų derama vieta šių drąsių vyrų šeimose ir gyvenime.

Vakaro šv. Mišiose maldai, prašant Viešpaties malonės suklydusiems grįžti į prasmingą gyvenimą, vadovavo Pravieniškių pataisos namų kapelionas kun. Egidijus Periokas. Patarnavo *Pilnų namų* bendruomenės nariai.

Tądien gražiai parengtuose palapinėse stenduose Šiluvos maldininkai galėjo susipažinti su Kaišiadorių vyskupija, jos šventovėmis, garbingomis asmenybėmis. Po pietų Šiluvos kultūros namuose buvo rodomas filmas apie Dievo tarną arkivyskupą Teofilijų Matulionį, o kun. Marius Talutis konferencijoje aptarė pamaldumo Marijai aspektus iškilmingų Kaišiadorių vyskupijos dvasininkų arkiv. Teofiliaus ir kun. Česlovo Kavaliausko gyvenime bei pastoracijoje.

Lietuvos kariuomenės šventė

Rugsėjo 9-ąją, ketvirtąją Švč. M. Marijos apsireiškimo 400 metų jubiliejaus dieną, pagrindinėje Eucharistijos liturgijoje vidudienį melstasi už Lietuvos karius, partizanus, savanorius, šaulius, prašyta Dievo globos Tėvynei. Kitose tą dieną aukotose šv. Mišiose melsta Lietuvos ištikimybės Evangelijai, dėkota Marijai už nuolatinę globą, prašyta taikos ir ramybės pasauliui, melstasi už politikus, valdininkus, verslininkus, darbininkus, žemdirbius ir žiniasklaidos darbuotojus.

Pagerbti Šiluvos Dievo Motinos ir dalyvauti šv. Mišiose atvyko 150 Lietuvos kariuomenės karininkų ir 500 eilinių karių. Čia buvo ir aukštų LR krašto apsaugos ministerijos pareigūnų, Lietuvos sausumos kariuomenės, Karinių jūrų ir oro pajėgų karininkų, jaunųjų kadetų, Lietuvos karo akademijos bei puskarininkų mokyklos auklėtinių, taip pat laisvės kovotojų. Prieš pamaldas krašto apsaugos ministras Juozas Olekas ir Lietuvos kariuomenės vadui atstovaujantis Gynybos štabo viršininkas, flotilės admiralas Kęstutis Macijauskas padėjo gėlių prie gen. Jono Žemaičio koplytstulpio bazilikos šventoriuje. Pirmąkart Šiluvos pamaldose asistavo ne kariai, bet karininkai ir puskarininkiai, giedojo Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“ ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos choras „Kariūnas“, beje, pamaldas, kaip įprasta Šiluvoje, pradėję Loreto Dievo Motinos litanija; grojo Didžiosios kunigaikštienės Birutės sausumos pajėgų orkestras. Itin gražią atnašą – savo rankų darbo gintarinę kryžių procesijoje atnešė Juodkrantės L. Rėzos jūrų kadetų mokyklos auklėtiniai.

Prieš iškilmingą Eucharistijos liturgiją kariai drauge su visais pamaldų dalyviais parepetavo liturginius atliepus ir giesmes iš kariuomenės ordinariato parengtų lankstinių. Kun. Artūras Kazlauskas liturginėje katechezėje visus skirtingų laipsnių, pareigų, tarnysčių žmones, pirmiausia esančius Dievo sūnumis ir dukterimis, pakvietė mokytis dėkoti Viešpačiui, priimti Jėzaus žinią, vienintelę, galinčią pakeisti pasaulį, kuris prasideda nuo žmogaus širdies, šeimos, darbovietės ir pan. Į Šiluvą švęsti jubiliejaus tądien taip pat gausiai atvyko Šiaulių vyskupijos dvasininkų, tikinčiųjų, šio krašto bei Jonavos valdžios žmonių, giesmininkų, kitų piligrimų.

Šv. Mišių pradžioje Lietuvos kariuomenės ordinara Šiaulių vyskupą Eugenijų Bartulį, generalvikarą, vyriausiąjį kariuomenės kapelioną pulk. g. kan. Juozą Gražulį, kitus kariuomenės kapelionus, 80 koncelebruojančių dvasininkų, visus piligrimus, ypač atvykusius grupėmis iš Šiaulių, Jonavos, Šedbarų, Panevėžio, pasveikino liturgijai vadovavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Homiliją kariūnams ir visiems maldininkams pasakė kariuomenės ordinaras E. Bartulis. Joje kviesta atidžiau įsiklausyti į Marijos žodžius, pasakytus Galilėjos Kanos vestuvėse: „Darykite, ką tik jis jums lieps“ (Jn 2, 5). „Daryti tai, ką liepia Kristus – tai tikėti ir pasitikėti Juo. Juk yra tikroji Kristaus ramybė ir Kristaus džiaugsmas, kuris gimsta mumyse kaip tikėjimu besiremianti pastovi vertybė“, – sakė ordinaras paaiškindamas, kad Jėzus laukia plačiai atveriamos kiekvieno širdies, trokšta meilės atliepo.

Prieš ganytojišką palaiminimą padėkos žodį už šv. Mišių auką taręs krašto apsaugos ministras J. Olekas sakė tikįs, jog į Šiluvą, kur tą dieną susirinko visos kartos, kur atsineštos skirtingos istorinės patirtys, visus atvedė tikėjimas, nes be jo stipriausias karys būtų silpnas. Neskubantys namo maldininkai apie kariuomenės ordinariato vykdomos sielovados rūpesčius bei jos prioritetus galėjo išgirsti konferencijoje, kurią aikštėje vedė Karinių oro pajėgų kapelionas kun. dr. Virginijus Veilentas, beje, savo pranešime aptaręs ir krikščioniškosios žiniasklaidos, verslininkų, politikų krikščioniškojo tapatumo klausimus. Bazilikoje ir koplyčioje sakralinės muzikos valandų padovanojo P. Padleckis (teno-

Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius kun. Žydrūnas Vabuolas sakė, jog šiais mokslo metais studijuoti rengiasi 28 klierikai – 5 iš Kaišiadorių vyskupijos, 3 iš Panevėžio vyskupijos ir 20 iš Vilniaus arkivyskupijos. Parengiamajame kurse mokysis 4 jaunuoliai. Parengiamasis kursas gyvens ir studijuos Šv. Juozapo kunigų seminarijos patalpose. Šiais mokslo metais nebus diakonų šventimų, nes nėra šeštojo kurso klierikų.

Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras vyskupas Juozas Tunaitis priminė, jog kiekvienoje parapijoje privaloma atlikti Bažnyčiai priklausančių pastatų inventorizaciją. Pastatus įteisinti reikia tam, kad būtų galima atlikti remontus ir pagal reikalą nekilnojamoju turtu disponuoti. Vyskupas pabrėžė, jog privalu atsakingai elgtis su senais, nenaudojamais liturginiais drabužiais, indais, paveikslais. Restauruoti reikia tik pasitarus su kompetentingais specialistais, nenaudojamus daiktus geriausia perduoti arkivyskupijoje veikiančiam Bažnytinio meno muziejui, tada jie bus tinkamai restauruojami ir saugomi. Daiktai bet kuriuo atveju liks parapijos nuosavybe ir prireikus naudoti liturgijoje iš muziejaus gali būti gražinti parapijai. Vyskupas Juozas Tunaitis taip pat atkreipė kunigų dėmesį į Švč. Sakramento apsaugos svarbą. Tabernakulis bažnyčioje turi būti stiprios medžiagos, rakinamas, o raktas tinkamai saugomas. Kai nevyksta adoracija, Švč. Sakramentą dera saugoti užrakintame tabernakulyje, o monstranciją, taip pat šv. Mišių taurę, tuščias komunines ir kitus vertingesnius indus būtina laikyti specialiame seife.

Vyskupas pabrėžė, kad klebonai būtinai jaunavedžiams primintų, jog išrašą iš parapijos santuokų knygos apie sudarytą bažnytinę santuoką į civilinės metrikacijos skyrių reikia nunešti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jungtuvų datos, taip pat supažindino su nauju pavyzdžio prieš santuoką atliekamos apklausos anketomis.

Kardinolas pasveikino Naujosios Vilnios Švč. Mergelės Marijos Taikos Ka-

ralienės parapijos administratorių kun. Wojciech Gorlicki, gavusį monsinjoro titulą. Taip rūpestingai dirbantį kunigą pagerbė Radomo vyskupija, kurioje šis dvasininkas įkardinuotas.

Šiluvos atlaidų Vilniaus arkivyskupijos dienos koordinatorius kun. Žydrius Kuzinas padalijo piligriminei kelionei reikalingą medžiagą ir paskelbė, kad iš sostinės į Šiluvą rugsėjo 13 d. piligrimus veš 50 autobusų. Vilniaus arkivyskupijos dienos tema – „Gailėstingumas“. Vyskupai džiaugėsi, kad tiek daug maldininkų vyksta į Šiluvą, ir kvietė nepamiršti ir Vilniaus Aušros Vartų šventovės.

Kardinolas, užbaigdamas susirinkimą, akino kunigus pasvarstyti, kur geriau pasenusiems dvasininkams glaustis, kad jie galėtų oriai, sulaukę reikalingos slaugos, leisti Dievo dovanotus metus.

-ksb-

Naujieji mokslo metai

Vilniuje

Rugsėjo 1 d. mokslo metų pradžia paminėta Vilniaus arkikatedroje bazilikoje iškilmingomis šv. Mišiomis už moksleivius, jaunimą, dėstytojus, mokytojus bei visus švietimo srities darbuotojus. Šv. Mišių šventimui vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, drauge koncelebravo Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras vyskupas Juozas Tunaitis, kun. dr. Algis Baniulis SJ, Generolo J. Žemaičio Lietuvos karo akademijos kapelionas kun. Remigijus Butkevičius, Vilniaus Akademinės sielovados centro vadovas kun. Stasys Kazėnas SJ, M. Romerio Teisės universiteto dėstytojas kun. prof. bažn. t. dr. Kazys Meilius, Vilniaus arkikatedros bazilikos administratorius kun. Robertas Šalaševičius.

Kardinolas per pamokslą sakė, kad akademinė bendruomenei patikėta būti pasaulio šviesa, nešti ne tik žinių šviesą, bet ir vertybes paklydusiems žmonėms. Visi, kurie pasirinko būti krikščionimis, tapo žemės druska ir savo vertybėmis, gyvenimo pasirinkimais,

ras), G. Paliulienė (vargonai), R. Vizbaras (violončelė). Norintys Šiluvoje, kaip ir kasdien, galėjo įsigyti religinės literatūros, jubiliejinių suvenyrų, Liaudies dirbinių kiemelyje nusipirkti kitų lauktuvių namiškiams. Sielovadoje rugsėjo 9 dieną talkino Kauno arkivyskupijos Jonavos dekanato kunigai. Šio dekanato parapijų bendruomenės atsivežtinėmis vaišėmis dalijosi mokyklos stadione, krašto kapelos surengė nuotaikingą koncertą.

Kunigų ir vienuolių diena

Rugsėjo 10-ąją, trečiadienį, įpusėjęs Marijos apsireiškimo Šiluvoje jubiliejaus šventėms, be daugybės piligrimų, kasdien suvažiuojančių iš įvairių Lietuvos vietų ir kaimyninių šalių, švęsti Kunigų ir vienuolių dienos atvyko gausus būrys dvasininkų ir pašvęstojo gyvenimo institutų narių – apie keturiasdešimt įvairiausių Lietuvoje veikiančių kongregacijų seserys, Šv. Benedikto broliai iš Palendrių, jėzuitai, pranciškonai, marijonai, kapucinai ir kitų vyrų vienuolių broliai. Daug kunigų, vadovaujamų savo ganytojo vyskupo Jono Kaunecko, atvažiavo iš Panevėžio vyskupijos; jie drauge su piligrimams tarnavusiais Jurbarko dekanato kunigais aukojo šv. Mišias, klausė išpažinčių.

Nuo pat ryto Šiluvos šventovėse, prašant Dievo gailėstingumo, dėkojant už kankinių ir šventųjų gyvenimo pavyzdį, už kunigų ir vienuolių ištikimybę savo pašaukimui, šv. Mišias aukojo Jurbarko dekanas kun. Kęstutis Grabauskas, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS. Kaip ir kasdien, 9.30 val. Bazilikoje buvo giedamos Marijos valandos, 10 val. pilnutėlėje Švč. M. Marijos Gimimo šventovėje Eucharistijos liturgijai vadovavo apaštališkasis protonotaras kan. Bronius Antanaitis, homiliją pasakė Zarasų dekanas kun. Remigijus Kavaliauskas. Pamaldose giedodavo Jurbarko, Panevėžio kraštų parapijų, jaunimo chorai, seserys vienuolės.

Pagrindinė Eucharistijos liturgija vidudienį buvo švenčiama kaip padėkos Dievui ženklas už kunigiškojo pašaukimo malonę. Eucharistijai katechezę parengė dominikonas t. Pijus Eglinas OP, kalbėjęs apie evangelinę pagalbą klystantiems broliams, kvietęs su meile taisyti vieniems kitus, kad Bažnyčia stiprėtų kaip bendruomenė.

Iškilmingai liturgijai prie altoriaus aikštėje atėjo įspūdinga dvasininkų procesija. Šv. Mišių celebracijai vadovavo Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, koncelebravo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, arkivyskupijos augziliaras Jonas Ivanauskas, daugybė kitų dvasininkų, taip pat ir atvykusių iš Lenkijos, Baltarusijos. Daugiatūkstantinei pamaldų dalyvių miniai homiliją sakydamas vysk. J. Kauneckas nuoširdžiai pasidžiaugė ypač išgražėjusia Šiluva. Ganytojas pabrėžė, kaip svarbu pašvęstiesiems degti širdimi, kuri degė ir sunkiu kunigams bei vienuoliams sovietmečiu. Ši ugnis, vyskupo žodžiais, būtina iškankintiems, dvasiškai žūstantiems Lietuvos žmonėms. Vis didėjančių pasaulio suklydimų ir mažėjančių pašaukimų akivaizdoje paraginta daugiau dėmesio šeimose skirti maldai, ypač asmeniškai įsipareigojant melstis už kunigus, tarsi už savo sūnus, taip pat Šventajam Raštui, religinei literatūrai.

Liturgijos pabaigoje už ganytojišką žodį vyskupui, koncelebravusiems dvasininkams, chorams, visiems pamaldų dalyviams padėjo arkiv. S. Tamkevičius, be kita ko, pasidžiaugdamas galinga, stipria ir brangia malda, kai ja viena širdimi ir mintimi meldžiasi tiek daug žmonių. Arkivyskupas išsakė lūkestį, jog Šiluva, kurios gražinimo projektas buvo nutrauktas 70 metų sunkmečio, toliau augs, kaip didės ir tautinis bei religinis žmonių sąmoningumas.

Po šių šv. Mišių panevėžiečių kapelos džiugino mokyklos stadione agapės dalyvius. Norintieji geriau pažinti Dievui pašvęstąjį gyvenimą Lietuvoje, taip pat Šiluvos istoriją galėjo pasižiūrėti filmų kultūros namuose. 15 val. Apsireiškimo koplyčioje giedotas Apreiškimo Švč. Dievo Gimdytojai Akatistas – vienas gra-

žiausių Bažnyčios kūrinių Marijos garbei. Aikštėje piligrimai klausėsi t. Kazimiero Briliaus MIC konferencijos, kurioje pasidalyta mintimis, kaip parsivesti Dievo Motiną į savo namus, šeimas, viešąją ir kasdienę kultūrą, išvengti atskirties ir izoliacijos, į kurią visuomenė stumia Bažnyčią, kaip išsaugoti religinę ir tautinę tapatybę Europos Sąjungos, išsižadancios savo krikščioniškos ateities, akivaizdoje.

Pavakare aikštėje buvo aukojamos šv. Mišios už Dievui pašvęstą gyvenimą ir vienuolynų rėmėjus. Joms vadovavęs arkiv. S. Tamkevičius nuoširdžiai pasveikino kasmet gausiai Šiluvos Dievo Motinos pagerbti atvykstančias seseris ir brolius vienuolius. Juos visus savo homilijoje ganytojas pavadino svarbia Bažnyčios jėga, kurią sunaikinti ypač taikėsi sovietinė sistema, norėdama suduoti mirtiną smūgį Bažnyčiai. Arkivyskupas pakvietė pašvęstuosius pasvarstyti, kuo jiems svarbi Šiluvos žinia, palinkėjo nebijoti Kristaus kryžiaus, prislėgusio ir Marijos pečius, būti džiaugsmo nešėjais, o kai būna sunku, atvykus prie Šiluvos Dievo Motinos kojų „patirti išgydymo malonę, kaip tie tūkstančiai tikinčiųjų, kurie maldavo Marijos globos ir buvo išklaustyti“.

Kunigų ir vienuolių šventė Šiluvoje baigėsi iškilmingomis vakaro šv. Mišiomis, jose melsta kunigystės ir vienuolinio gyvenimo pašaukimų, prašyta drąsos jaunimui svarstyti pašaukimo klausimą. Liturgijai vadovavo Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos provincijolas t. Astijus Kunys OFM. Homiliją sakęs br. kun. Julius Sasnauskas OFM pabrėžė, kad broliai ir seserys vienuoliai Šiluvoje gali atpažinti Dievo karalystės atvaizdus, nesikeičiantį savo pašaukimą – per šventą ir per didelį, kad jo būtų galima atsisaityti dėl pasaulio. Pamaldų pabaigoje arkiv. S. Tamkevičius vadovavo Kauno kunigų seminarijos keturių klierikų įvilktuvėms bei devynių auklėtinių skyrimui atlikti lektorių ir akolitų tarnystes Bažnyčioje.

Katalikiškųjų bendruomenių šventė ir ekumeninės pamaldos

Rugsėjo 11 d. Šiluva pasitiko daugybę piligrimų, susirinkusių į Katalikiškųjų bendruomenių šventę. Jubiliejinį iškilmių švęsti suvažiavo Lietuvos katalikiškųjų institucijų, organizacijų, bendruomenių nariai, taip pat Telšių vyskupijos tikintieji. Maldininkams dvasinius patarnavimus teikė Žemaičių krašto kunigai, vadovaujami ganytojo vyskupo Jono Borutos SJ, drauge su Kauno arkivyskupijos Ukmergės dekanato dvasininkais. Minia atvykusiųjų dalyvavo aikštėje vidudienį aukotose pagrindinėse šv. Mišiose.

Iškilmingai Eucharistijos liturgijai vadovavo vysk. J. Boruta SJ, koncelebravo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, būrys kunigų. Pamokslą pasakęs vysk. J. Boruta SJ aptarė, jo žodžiais, išties įspūdingą Šiluvos istoriją, priminė kan. M. Sviekausko užrašytą Marijos apsidreikimo paliudijimą, pabrėžė lietuvių katalikų pastangas laikytis savo tikėjimo tradicijos. Ganytojas sakė, kaip svarbu Šiluvoje apvalyti sąžinę, išsinešti supratimą, kad Marija šiandien nori parodyti mums Kristų, jo Evangeliją, teikia išminties ir pataria, kad visas asmenines ir pasaulio problemas įmanu išspręsti atsigręžus į Kristaus Evangeliją ir su ja einant gyvenimo keliu.

Šių pamaldų pabaigoje jų dalyviams buvo suteiktas ganytojiškas palaiminimas, arkiv. S. Tamkevičius nuoširdžiai visiems padėkojo, be to, prisiminė ir žmones, kurie yra atšalę nuo tikėjimo ar jam abejingi, išsakė viltį, kad Šiluvos Dievo Motina ir juos patrauks prie savo Sūnaus. Tos dienos piligrimų malda buvo palydėta Klaipėdos karinių jūrų pajėgų orkestro, Klaipėdos Taikos Karalienės, Kavarsko, Telšių, Ukmergės, Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios parapijų chorų. Apreiškimo koplyčioje Šakių giedotojai pakvietė į Kalnus, o vakare čia vyko Taizė pamaldos. Agapėje popiet linksmo Ukmergės vaikų muzi-

kimais gelbsti pasaulį nuo sugedimo. Kaip maistas be druskos beskonis, taip ir gyvenimas be Dievo yra beskonis, beprasmis. Su Kristumi galime pasaulyje daug nuveikti. Tikėjimo negalima padėti ir uždaryti spinton. Tikėjimas nėra tik mano asmeninis reikalas. Ši vertybė perskrodžia visą žmogaus gyvenimą. Taip Šventosios Dvasios vedamas, jaunimas savo ryžtu, entuziazmu, draugyste gali atnaujinti pasaulį. Ganytojas priminė, kad popiežius Benediktas XVI, dalyvaudamas šių metų Pasaulio jaunimo dienoje Sidnėje, jaunimą ragino skleisti tikėjimo žinią tarp savo bendraamžių. Kristų tikintys jauni žmonės pažįsta savo bendraamžių idealus, kalbą, troškimus, lūkesčius, vargus. Todėl tikintis jaunimas gali skubėti į pagalbą savo bendraamžiams, padėti jiems atrasti Kristų, išiešti pagalbos ranką skurde gyvenančiam, viltį praradusiam ar narkotikų pasaulin pasukusiam draugui. Pasak kardinolo, tikėjimas padės nepasiklysti materializmo, vartojimo rutinoje skęstančioje aplinkoje. Tikėjimas skatina ne tik ryšį su Dievu, bet ir pagarbą žmogui, skatina rinktis laisvę, atsakomybę ir įsipareigojimą. Jaunimą ganytojas kvietė į savanorystės akcijas. Jauni žmonės kviečiami talkinti neįgalųjų bendruomenėms, vaikų dienos centrums, ligojinėms, tikybos pamokoms, parapinei katechezei. Kiekvienas Bažnyčioje gali pritaikyti savo talentus kitų labui, išbandyti jėgas ir atrasti bendraminčių.

Šv. Mišiose giedojo Vilniaus Pedagoginio universiteto choras *Ave Vita* (vadovas Kastytis Barisas), vargonavo Renata Marcinkutė. Akademinės bendruomenės nariai nešė atnašas, parengė bei skaitė bendruomeninę maldą, gausiai dalyvavo liturgijoje.

Kaune

Rugsėjo 1 dienos rytmetį, pradėdant naujuosius mokslo metus, Švč. Trejybės (seminarijos) bažnyčioje melstasi už besimokantį jaunimą ir jų ugdytojus, ypač už gausiai pamaldose dalyvavusią Vytauto Didžiojo universiteto akademinę bendruomenę, taip pat už

Kauno kunigų seminarijos auklėtinius bei dėstytojus. Eucharistijos liturgijai vadovavo Katalikų teologijos fakulteto Vytauto Didžiojo universitete Didysis kancleris, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo Vilkiškių vyskupas Rimantas Norvila, seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, kiti akademinį darbą dirbantys dvasininkai.

Homiliją pasakęs arkiv. S. Tamkevičius kvietė prašyti Šventosios Dvasios dovanų, reikalingų tiek teikiantiems žinias, tiek jas priimantiems, idant jaunimas išties būtų mokomas atsakingai gyventi laisvoje Lietuvoje. Jubiliejiniais šv. apaštalo Pauliaus metais ganytojas ragino iš Tautų apaštalo pavyzdžio semtis ryžto sekti Kristų, drąsos ir išminties gyventi sekularioje aplinkoje.

Šv. Mišių pabaigoje palaimingų mokslo metų linkėdamas vysk. R. Norvila padrašino išlaikyti ir stiprinti savo krikščioniškąją pasaulėžiūrą, Kristumi kaip pamatu remtis dabarties pasaulėžiūrų krizėje. Priėmusi ganytojišką palaiminimą, akademinė bendruomenė sugiedojo *Gaudeamus igitur iuvenes dum sumus!*

Tos pačios dienos popietę vasaros pradžioje pašventintoje KTU Šiluvos Dievo Motinos koplyčioje į bendrą maldą, kuriai vadovavo Kauno technologijos universiteto kapelionas kun. Kastytis Šulčius, buvo pakviesti ir šios akademinės bendruomenės nariai.

Savaitgalį ir pirmadienį šv. Mišiomis pradėti mokslo metus buvo kviečiamos ir kitos jaunimo bei vaikų ugdymo įstaigos, šeimos. Kauno arkivyskupijos parapijose sekmadienį daug jaunų žmonių ir jų tėvų pasinaudojo Sutainimo ir Eucharistijos sakramentų malonėmis, parapijų bendruomenių maldose prašyta Viešpaties laiminti jaunimą ir mokytojus.

Vilniaus kunigų seminarijoje

Rugpjūčio 28 d., minint šv. Augustiną, po vasaros atostogų, pastoracinių praktikų bei stovyklų, į Šv. Juozapo

kos mokyklos ansamblis. Svarbiausios dienės intencijos siejosi su malda už katalikiškų bendruomenių dvasinį atsinaujinimą ir dalyvavimą Bažnyčios misijoje, už krikščionių vienybę, prašyta malonės suvokti krikščioniškąją pašaukimą liudyti ir skelbti Gerąją Naujieną.

Po pietų bazilikoje, Marijos apsišventinimo palaimintoje Šiluvos žemėje, pirmą kartą vyko ekumeninės pamaldos. Drauge meldėsi kelių krikščioniškų Bažnyčių vadovai ir bendruomenių atstovai. Prieš pamaldas kun. Kęstučio Rugevičiaus vestoje konferencijoje ekumenizmas apibūdintas kaip vienybės ilgesys ir maldos troškimas, pabrėžta, kad svarbu pažinti skirtingų Bažnyčių dovanas, gerus darbus, indėlių skleidžiant Dievo karalystę žemėje, sprendžiant visuotines problemas, o kiekvienai Bažnyčiai ir kiekvienam žmogui svarbiausia širdies ir gyvenimo vienybė su Jėzumi.

Ekumeninės pamaldos pradėtos giesme ir arkiv. S. Tamkevičiaus sveikinimo žodžiu į Šiluvą atvykusiems krikščioniškų Bažnyčių ir bendrijų vadovams ir nariams. Šį susirinkimą arkiv. S. Tamkevičius pavadino tikru stebuklu, nes, pasak jo, „toje vietoje, kur prieš keturis šimtus metų vyko krikščionių tarpusavio žiaurūs vaidai, šiandien bendrai maldai susirinko beveik visų mūsų šalies krikščioniškų Bažnyčių atstovai“. Pamaldose dalyvavo Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, Stačiatikių Bažnyčios kunigas Vitalijus Karikovas, Vokietijos liuteronų Bažnyčios kunigas Valdas Žielys, Nidos liuteronų parapijos klebonas kunigas Jonas Liorančas, Vilniaus liuteronų parapijos vikaras kunigas Ričardas Dokšas, liuteronų Bažnyčios diakonas Juozas Mišeikis, Lietuvos jungtinės metodistų Bažnyčios kunigas Giedrius Jablonskis ir Bažnyčios vadovas superintendentas Johnas Campbellis, krikščionių bendrijos „Tikėjimo žodis“ pastorė Andželika Krikštaponienė, Lietuvos Biblijos draugijos vykdomasis direktorius Mykolas Mikalajūnas. Pamaldose krikščioniškų konfesijų nariai skaitė Šventąjį Raštą, išsakė bendruomeninius maldavimus, linkėjo ramybės, drauge kreipėsi į Viešpatį „Tėve mūsų“ malda, šlovino Viešpatį giesme; giedojo jungtinės metodistų Bažnyčios nariai, stačiatikių giedotojai. Homiliją pasakęs liuteronų vysk. M. Sabutis kvietė visus, esančius Kristaus Bažnyčia ir pašventintus Tiesa, apmąstyti, ką reiškia buvimas drauge Šiluvoje, kuri šią dieną, kitaip nei prieš 400 metų, tapo santaikos vieta. Buvo primintas Kristaus įpareigojimas visiems dalytis, nešti Kristaus, kuris savo kryžiumi atidavė visą meilę, o ne dalį savo dievystės bei garbės, širdį. Vysk. M. Sabutis padėkojo už galimybę drauge pasimelsti Šiluvoje ir apmąstyti savo Bažnyčios atsakomybę, drąsino būnant vienybėje su Kristumi daryti visa, ką galima drauge padaryti.

Padėkos žodyje arkiv. S. Tamkevičius, šį maldos susirinkimą įvardijęs kaip vieną reikšmingiausių Šiluvos istorijos įvykių, palinkėjo augančio ir stiprėjančio tarpusavio meilės ryšio, kad krikščioniškas gyvenimas bendruomenėse būtų kuriamas ant autentiškos Evangelijos pamatų.

Ligoniu ir medicinos darbuotojų diena

Rugsėjo 12-ąją, penktadienį, švęsti Švč. M. Marijos apsišventinimo jubiliejus, suklupti prie dangiškosios Motinos, kuri nuo seno Šiluvoje tituluojama „Ligoniu Sveikata“, kojų atvyko keli tūkstančiai ligų, negalių kamuojamų žmonių, juos atlydėjusių globėjų, slaugytojų, kilnią tarnystę atliekančių medicinos darbuotojų, ypač daug iš KMUK, taip pat KMU studentų, Maltos ordino narių, senelių namų, kitų globos įstaigų gyventojų. Ši diena buvo ir Vilkiškių vyskupijos piligrimystės diena. Vyskupijos dvasininkai, taip pat Kauno II dekanato kunigai aukojo šv. Mišias, tarnavo klausyklose. Šią dieną dėkota Dievui už Ligoniu patepimo sakramentu teikiamas malones, melstasi už fiziškai ir dvasiškai kenčiančius žmones, neįgaluosius, Dievo Motinos užtarimo prašyta mokantis kančias aukoti Kristui.

Kauno kunigų seminarijos vicerektorius kun. dr. Rimantas Skinkaitis liturgi-
nėje katechezėje jautriais žodžiais pastiprino sergančius ir kenčiančius, padė-
damas suprasti, kad ne Dievas yra ligų, kančios priežastis. Kančias, sukelia-
mas kūno senėjimo ir jo trapumo, blogų įpročių, poelgių, piktojo, siekiančio
sugriauti žmogaus pasitikėjimą Dievu, gydo Viešpaties artuma. Ji atsiūsta į
žemę per Jėzaus asmenį, ligonius ypač laikiusį sau artimais ir brangiais. Kate-
chezėje iškelta Ligonių patepimo sakramento prasmė. Kunigo žodžiais, Die-
vas kančioje lieka viltis ir paguoda, kai žmonės jau niekuo negali padėti.

Iškilmingoji Eucharistijos liturgija tądien jau rudenišku oru padvelkusios Šiluvos
aikštėje pradėta arkiv. S. Tamkevičiaus sveikinimo žodžiais ir plojimais, kuriais
buvo pagerbti ypač gausiai į Šiluvą atvykę Vilkaviškio vyskupijos kunigai, taip
pat išstvermingieji pilgrimai, kurie po penkerių dienų žygio pėsčiomis į Šiluvą
atkeliavo iš Marijampolės. Liturgijai vadovavo Vilkaviškio vyskupas Rimantas
Norvila, koncelebravo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius,
Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, kiti dvasininkai.

Per pamokslą vysk. R. Norvila sakė, kad Šiluvoje susiduriame su 400 metų
pamaldumo istorija ir tradicija, esame skatinami pažvelgti į savo santykį su
Viešpačiu ir dangiška Motina. „Šiluva – išgydymo vieta. Šis garsas liudija,
kad Dievo Motinos globa nebuvo vienkartinė. Šiluvoje atsispindi Bažnyčios
rūpinimasis silpnaisiais. Marijos motiniškas dėmesys, meilė krypsta pačių sil-
pniausių link“, – sakė vyskupas, pabrėždamas, koks svarbus susvetimėjusiam
pasaulyje dėmesingumas kito kančiai, ligoniams tarnaujančiuosius drąsin-
damas nepavargti. Šiose ir kitose tos dienos pamaldose ligoniai turėjo progą
būti asmeniškai palaiminti.

Popiet bazilikoje surengtoje KMU kapeliono kun. lic. Ričardo Banio konferenci-
joje buvo iškelta mintis, kad Dievo Motinos apsišventinimo šventovės reikšmingos
ne tik kaip malonių, bet ir kaip tikėjimo mokyklos, rekolekcijų vietos, vedan-
čios – per dvasinį ir fizinį išgyjimą – į visišką žmogaus atsivertimą, per Mariją – į
Dievą. Dvasininkas palinkėjo būti pripildytiems Viešpaties paguodos.

Pavakare Eucharistijos liturgijai aikštėje vadovavo arkiv. S. Tamkevičius. Jos
pradžioje ir per pamokslą ganytojas ypač pabrėžė, kaip svarbu įprasminti
savo kentėjimus, nuoširdžiai kvietė prašyti Viešpaties evangelinio supratimo
priimti skiriamą kelią su vaiko pasitikėjimu. Vakarinėse, kun. K. Rugevičiaus
vadovaujamose šv. Mišiose bazilikoje, melstasi už siekiančius vaduotis iš pri-
klausomybių ir jų šeimas. Iki vėlyvo vakaro čia po šv. Mišių vyko vidinio iš-
gydymo pamaldos.

Rugsėjo 12-ąją giedojo Vilkaviškio vyskupijos krikščioniškos kultūros centro
Česlovo Sasnausko choras, šios vyskupijos jungtinis parapijų ir jaunimo cho-
rai, jungtinis Kauno II dekanato jaunimo choras, KMU choras, Raudondvario
parapijos choras, taip pat „Agapės“ iš Kauno giedotojai.

Popiežiaus pasiuntinio atvykimas į Lietuvą

Rugsėjo 12 d. vidurdienį Vilniaus oro uoste nusileido lėktuvas, kuriuo atskri-
do popiežiaus Benedikto XVI pasiuntinys Šiluvos jubiliejuje Kelno arkivysku-
pas kardinolas Joachimasis Meisneris.

Tik išlipęs iš lėktuvo popiežiaus legatas savo interviu „Panoramai“ patikino,
jog Šventajam Tėvui yra labai svarbios abi Švč. M. Marijos šventovės – ir Šilu-
va, ir Lurdas, dabar švenčiančios Švč. M. Marijos apsišventinimo jubiliejus. Kard.
J. Meisneris, senas Lietuvos bičiulis, yra papasakojęs Šventajam Tėvui, kokia
graži, jo žodžiais tariant, šalis yra Lietuva, ir popiežius išreiškęs viltį ją pama-
tyti. Svečias prisiminė savo pirmąją viešnagę Lietuvoje 1982 m., kai gyveno,

kunigų seminariją toliau rengtis kuni-
gystei sugrįžo klierikai, kuriuos pasitiko
naujasis seminarijos rektorius kun. Žy-
drūnas Vabuolas. Šiais metais semina-
ristų vasaros keliai driekėsi nuo JAV iki
Australijos, kur keturi atstovai dalyvavo
Pasaulio jaunimo dienos Sidnėje.

Rugpjūčio 30–31 d. Vilniaus seminarijos
auklėtiniai dalyvavo jau tradicine tapu-
sioje piligriminėje kelionėje, aplanky-
dami maldininkų labiausiai mylimas
Marijos šventoves. Šiomet pasirinkta
Panevėžio vyskupijoje į Žolinės atlydus
daugiausia žmonių sutraukianti Kreke-
navos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į
dangų bažnyčia. Piligrimystė pradėta
Ramygaloje, kur seminaristus į kelionę
išlydėjo šv. Jono Krikštytojo bažnyčios
klebonas kun. E. Rinkevičius, supažin-
dinęs su parapijos bei miestelio istorija,
aprodęs įspūdingas Kryžiaus kelio sto-
tis. Kelionės metu giedotos giesmės,
melstasi, sveikinti sutikti žmonės. Pasi-
kus Krekenavą, dalyvauta šv. Mišiose,
apmąstyta Kryžiaus kelias. Kaip ir prieš
kelerius metus Pivašiūnuose, taip ir Kre-
kenavoje parapijiečiai labai svetingai
bei šiltai seminaristus nakvynei priėmė
į savo šeimas, kad drauge galėtų dalytis
tikėjimo džiaugsmu. Sekmadienį prieš
drauge su parapijos bendruomene
švęstas šv. Mišias Krekenavos klebo-
nas kun. Petras Budriūnas piligrimus
supažindino su bažnyčios, Švč. Mergelės
Marijos paveiklo istorija, įvykusiais
stebuklais, priminė apie Krekenavoje
tarnavusius kunigus – Joną Mačiulį
Maironį bei vieną iš 1863 m. sukilimo
vadų Antaną Mackevičių.

Rugsėjo 1–4 d. seminaristai susibūrė
Trinapolio rekolekcijų namuose, kur į
naujuosius mokslo metus juos dvasiš-
kai palydėjo rekolekcijoms vadovavęs
mons. Gintaras Grušas. Pamokslinin-
kas, gilindamasis į palaiminimus, ragi-
no jais gyventi, tokiu būdu siekiant ku-
nigystės bei neužmirštant, jog dvasinis
gyvenimas, remiantis apaštalu Pauliu-
mi, yra nuolatinės, kasdienės pratybos.
Rekolekcijų vedėjas kvietė atpažinti
savo ydas, trūkumus ir juos nugalėti ne
nuolat mąstant, kaip su jais kovoti, bet,

sukoncentravus mintis į Kristų, vietoj nuodėmingų praktikų atkakliai ugdyti dorybėmis paremtus įpročius.

Rugsėjo 4 d. Vilniaus seminarijoje pradėti naujieji mokslo metai. Iškilmingose šv. Mišiose meldėsi kard. A. J. Bačkis, vysk. J. Tunaitis, seminarijos vadovybė, dėstytojai bei studentai. Per homiliją ganytojas priminė, jog į seminariją jaunuoliai ateina tam, kad įsiklausytų į Viešpaties žodį, kviečiantį viską palikti ir eiti paskui jį. Tai nelengva misija, įmanoma vien dėl Viešpaties pažado. Arkivyskupas pabrėžė, jog kunigystei visų pirma reikia dvasinio pasiruošimo, nuolat būnant Dievo artybėje, bet vien to nepakanka, nes tikėjimas be proto skursta. Be to, tikėjimo kelias turi įtraukti visą žmogaus būtį, kad Dievas galėtų būti pažintas ir valia bei širdimi. Homilijos pabaigoje ganytojas akino iš Evangelijos mokytis mokinių bendrystės, kad ji būtų tvirta ir pabaigus seminariją.

Po šv. Mišių rektorius kun. Ž. Vabuolas sakė, kad šie akademiniai metai, atkurtoje Vilniaus kunigų seminarijoje pradedami jau šešioliktą kartą, ypatingi tuo, jog yra apgaubti apaštalo Pauliaus metų. Be to, 1927–1932 m. seminarijoje dvasios tėvu dirbęs kun. Michalas Sopočko rugsėjo 28 d. Balstogėje bus paskelbtas palaimintuoju. Tai, anot rektoriaus, Vilniaus seminarijai ir garbė, ir įpareigojimas. Kartu kun. Ž. Vabuolas seminaristus, kurių šiemet yra 28, kvietė stovėti ant tvirto pamato, kuris jau padėtas ir kuris yra Jėzus Kristus.

Seminaristų vardu kalbėjęs penktojo kurso seniūnas klierikas Petras Gucevičius seminarijoje praleidžiamą laiką lygino su Įkrikščioninimo sakramentais ir linkėjo, jog ši *Alma Mater* nebūtų vien formali ugdymo įstaiga, bet žmonių džiaugsmo ir Dievo garbės skleidėja. Mokslo metų pradžios inauguracinę paskaitą skaitė seminarijoje filosofinę antropologiją dėstysiantis Povilas Aleksandravičius. Prelegentas pranešimui pasirinko pristatyti garbinimo aktą filosofinėje perspektyvoje. Iškilmės baigėsi bendra agape.

anot jo, „betoniniame viešbutyje, kur sovietinį betoną sudarė lygiomis dalimis cementas ir mikrofonai“. Kardinolas taisyk atsiskakęs kvietimo aplankyti Vilniaus arkikatedrą tol, kol ji bus paversta muziejumi; tuomet jam buvo atsakyta, kad to reikės laukti net iki Paskutinio teismo... Tačiau jau po septynerių metų arkikatedra sugražinta tikintiesiems. „Taigi stebuklai įmanomi“, – sakė popiežiaus legatas, kalbėdamas apie viltį, kad ir pats Šventasis Tėvas, kuris širdimi dalyvauja Šiluvos jubiliejuje, aplankys Lietuvos žmones.

Garbingą popiežiaus pasiuntinį sutiko apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peteris Stephanas Zurbriggenas, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, LVK generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas, kiti asmenys. Po sutikimo oro uoste svečias nuvyko tiesiai į Aušros Vartus. Čia pradėdamas šv. Mišias kard. J. Meisneris pasidžiaugė, jog, vos atvykęs į jo širdžiai taip brangią Lietuvą, išsyk gali melstis prie Gailestingumo Motinos paveikslo. Visuotinės maldos metu kardinolas prisiminė nukentėjusius nuo sovietų režimo, visas komunizmo aukas: „nors iškentusias baises persekiojimus, tačiau nepraradusias tikėjimo“.

Po pamaldų kardinolą Meisnerį pasveikino bei gėlių įteikė katalikų jaunimo centrų atstovai, kurie drauge būtent su Kelno arkivyskupijos jaunimu ir jo padedami liepos mėn. vyko į Pasaulio jaunimo dienas ir susitikimą su popiežiumi Sidnėje, Australijoje.

Šeimų šventė

Rugsėjo 13-ąją, šeštadienį, Šiluvoje buvo švenčiama Šeimų diena. Kaip ir kasdien, o savaitgalio dieną ypač, Šiluvos piligrimais buvo daug jaunų žmonių, šeimų su vaikais iš visos Lietuvos. Tos dienos maldų intencijos apėmė šeimų reikalus. Specialų kvietimą dalyvauti šventėje buvo gavę šiemet pirmąją Komuniją priėmusieji vaikai. Už juos bei visos Lietuvos šeimas melstasi iškilmingoje Eucharistijos liturgijoje, kuri vyko pilnutėlėje aikštėje. Šią dieną Šiluvos Dievo Motinai patikėti savo rūpesčius buvo kviečiami ir švietimo bei kultūros darbuotojai.

Rugsėjo 13-oji buvo ir Vilniaus arkivyskupijos piligrimystės Šiluvoje diena. Kelios dešimtys vilniečių autobusų dar gerokai prieš pagrindines pamaldas rikiavosi automobilių aikštelėse prie įvažiavimo į miestelį. Organizuotai atvyko parapijos, chorai, daugybė arkivyskupijos dvasininkų ir Vilniaus arkivyskupo pagalbininkas vyskupas Juozas Tunaitis. 10 val. bazilikoje šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Robertas Šalasevičius, o Apsireiškimo koplyčioje Akatistą giedojo Vilniaus Aušros Vartų choralo grupė. Vilniaus krašto dvasininkai ir Kauno arkivyskupijos Kėdainių dekanato kunigai teikė dvasinius patarnavimus gausiems tos dienos maldininkams. Svečių būta iš Latvijos, Vokietijos, Kanados, JAV, Lenkijos, netgi iš Australijos, Tailando ir Pietų Afrikos.

Iškilminga Eucharistijos liturgija aikštėje pradėta kaip įprasta Loreto Dievo Motinos litanija ir didžiule dvasininkų procesija prie altoriaus. Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius pasveikino kunigus, pamaldų dalyvius, apgailestaudamas, jog šventėje negali dalyvauti kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Šv. Mišių liturgijai vadovavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras vysk. J. Tunaitis, koncelebravo arkiv. S. Tamkevičius, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, LVK generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas, mons. Vytautas Grigaravičius, kiti kunigai.

Po Žodžio liturgijos vyskupas J. Tunaitis perskaitė kardinolo A. J. Bačkio homiliją, ganytojo perduodamą visiems pamaldų dalyviams ir ypač šeimoms. Homili-

jos pradžioje nuoširdžiai kviesta pasvarstyti, ar iki galo suvokiamas apreiškštasis Žodis, jo vaidmuo bendruomenėse ir gyvenime, Bažnyčioje. Evangelija apibūdinta kaip geroji žinia žmogui, kad Dievas su juo yra dabar, jo gyvenimo tikrovėje. „Pažvelkite į savo gyvenimą apreiškimo Marijai šviesoje. Regėkite ne vien tik įvykius, bet ir jos tikėjimą, meilę, ištikimybę, drąsą. Ir pamatysite, kaip Dievas veikia Motinoje vis labiau įtraukdamas ją į savo gyvenimą. Dievas mums davė Mariją, kad jos padedami galėtume dalyvauti Dievo gyvenime ir leistume Dievui apsireikšti mūsų gyvenime“, – raginta homilijoje, beje, joje pabrėžtas ne tik motinų, bet ir vyrų, kunigų ir visos Bažnyčios motiniškumas, trykštantis iš Dievo meilės šaltinio. Ganytojo žodžiais, jokie gyvenimo iššūkiai ar negandos bus nesunkūs tiems, kurie iš Marijos išmoks sakyti „tebūnie“ Dievo malonėms, sutuoktiniams, vaikams, iš Kūrėjo rankų ateinančiam gyvenimui.

Per šias šv. Mišias paprašyti susikabinti rankomis sutuoktiniai atnaujino Santuokos pažadus; tarp neštų atnašų buvo vaikų, augančių globos namuose, vardai (norintys buvo kviečiami įsipareigoti nuolatine malda palydėti jų gyvenimą). Daugybė žmonių priėmė Švč. Sakramentą, giedojo drauge su Vilniaus arkikatedros choro giesmininkais. Prieš suteikdamas ganytojišką palaiminimą arkiv. S. Tamkevičius tarė padėkos žodį ganytojams, broliams kunigams iš Vilniaus vyskupijos, LR Seimo, Vilniaus ir Kėdainių krašto valdžios žmonėms, Kauno arkivyskupijos kurijos darbuotojams, piligrimams iš Kauno prekybos ir verslo mokyklos bei Kauno jėzuitų gimnazijos, kurie keletą dienų pėsčiomis keliavo į Šiluvą, taip pat Alytaus Šv. Benedikto gimnazijai, Marijampolės Pal. Jurgio Matulaičio draugijai, visiems maldininkams ir patikino, jog didžiulė minia, nuoširdi malda ir giedri žmonių veidai – geriausias atsakymas į Marijos, apsireiškusios Šiluvoje, žinią.

Pasibaigus pagrindinėms iškilmėms, Kauno prekybos ir verslo mokyklos bendruomenės pastangomis išpuoštoje aikštėje (beje, ji papuošė ir altorių), Apsireiškimo koplyčioje ir bazilikoje prie maloningojo Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslo dar ilgai plūdo tikinčiųjų minios. Nenutrūkstamu srautu kelias valandas lankyta ir Ligonių Sveikatos koplyčia bazilikoje, kur visą dieną išstatytas Švč. Sakramentas. Po pietų stadione koncertavo Kėdainių krašto ansambliai, vilniečiai pakvietė į Kultūros namus pasižiūrėti filmo „Dievo Gailestingumo šventovė“, vėliau koplyčioje kalbėti Dievo Gailestingumo vainikėlio. Aikštėje kun. dr. Andrius Narbekovas dalijosi įžvalgomis apie krikščioniškosios santuokos prasmę, pabrėžta Dievo autorystė – jos neišardomumo ir pastovumo pagrindas, aptarti asmens orumo aspektai.

Pavakare bazilikoje šv. Mišias aukojęs vysk. J. Ivanauskas savo homilijoje ypač kreipėsi į mokytojus, švietimo, kultūros darbuotojus, atkreipdamas jų dėmesį į vienintelį teisingiausią – meilės – būdą civilizacijai ir kultūrai kurti, blogiui pasaulyje įveikti. Po vakarinių šv. Mišių prie Šiluvos mokyklos kūrybos vakarą surengė kun. Skaidrius Kandratavičius, poezijos skaitovės, Raseinių bardai.

Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 m. jubiliejaus iškilmė

Rugsėjo 14-ąją, po dvejų pasirengimo metų, per kuriuos žinia apie Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejų ir jo šūkis „Per amžius tebus garbinamas Dievo Sūnus“ plačiai pasklido Kauno arkivyskupijoje, nuvilnijo Lietuvoje, kaimyninėse šalyse, daugelyje Europos valstybių, pasiekė Amerikos ir Australijos žemynus, Šiluva sulaukė didžiosios jubiliejaus iškilmės.

Lietuvos Respublikos ir Vatikano valstybių vėliavos, kuriomis pasipuošė Šiluvos bazilika, išreiškė Lietuvos žmonių džiaugsmą ir dėkingumą Šventajam Tėvui Benediktui XVI, parodžiusiam dėmesį šioms iškilmėms bei visai Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir atsiuntusiam savo ypatingąjį pasiuntinį kardinolą

Telšių kunigų seminarijoje

Rugsėjo 2 d. į Žemaičių Kalvarijos šventovę, kur vyko kasmetiniai atlydai, rinkosi Klaipėdos dekanato kunigai ir tikintieji bei visi Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos ir licėjaus auklėtiniai, vadovai ir dėstytojai. Jau tapo tradicija, kad būtent šioje visiems brangoje šventovėje pradeda seminarijos naujieji mokslo metai.

Prie išstatyto Švenčiausiojo Sakramento visi suklaupę kalbėjo rožinio malda, po kurios iškilminga procesija kunigai ir klierikai iš Parengiamojo kurso patalpų išėjo į Žemaičių Kalvarijos baziliką sumos šv. Mišių aukai. Šv. Mišias, kurioms vadovavo Telšių ganytojas Jonas Boruta SJ, aukojo Telšių kunigų seminarijos vadovybė, dėstytojai ir Klaipėdos dekanato kunigai. Šv. Mišių pradžioje Telšių vyskupo generalvikaras prel. dr. J. Šiurys perskaitė Telšių ganytojo dekretą, kuriuo pertvarkoma Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos vadovybė – rektoriui paskirtas kan. relig. m. mgr. Jonas Ačas, vicerektoriui ir studijų prefektu – kun. relig. m. mgr., teol. lic. Viktoras Ačas, seminarijos prefektu – kun. relig. m. mgr. Egidijus Kumža. Telšių vyskupijos licėjaus direktoriui tapo kun. relig. m. mgr., teol. lic. Tomas Žilibinas.

Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ pamokslo metu kreipėsi į visus tikinčiuosius bei naujuosius mokslo metus pradedančius klierikus ir licėjaus moksleivius, primindamas šventojo apaštalo Pauliaus žodžius: „Vardan Dievo gailestingumo aš prašau jus, broliai, aukoti savo kūnus kaip gyvą, šventą, Dievui patinkančią auką, kaip dvasinį Dievo garbinimą.“ Šie apaštalo žodžiai ypač svarbūs dvasininko gyvenimui besirengiantiems seminaristams. Ganytojas per pamokslą nepaprastai pabrėžė auką, būtent tokią, kokiai kvietė ir apaštalas Paulius, kokios tikisi visi tikintieji iš dvasininkų ir šiandien taip stokoja visas pasaulis.

Po vyskupo pamokslo visi naujai paskirti seminarijos vadovai ir dėstytojai atliko ypatingą tikėjimo išpažinimą ir visų su-

sirinkusių tikinčiųjų, klierikų bei kunigų akivaizdoje Telšių vyskupas J. Boruta SJ priėmė naujųjų seminarijos vadovų bei naujai paskirtų dėstytojų priesaikas.

Po šv. Mišių jų dalyviai giedodami giesmes išėjo į Kryžiaus kelią. Vysk. Jonas Boruta SJ Žemaičių Kalvarijos bazilikos viduje Kryžiaus kelią apmąstė su senesniais, lauke Kryžiaus kelio eiti nepajėgiančiais tikinčiaisiais. Aštuonioliktoje Kryžiaus kelio Kalvarijų kalnų stotyje prie maldininkų prisijungė ir ganytojas. Šioje ir devynioliktoje stotyje vyskupas pasakė pamokslą, visiems primindamas apie Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo aktualumą tiek anais laikais, tiek šiandien. Po baigiamųjų giesmių bazilikoje Telšių vyskupas pasveikino kiekvieną klieriką ir licėjaus moksleivį asmeniškai. Šiuos mokslo metus Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijoje pradėjo 18 klierikų, Telšių vyskupijos licėjuje – 8 moksleiviai, o parengiamajame kurse – 7, šiais metais įstojusieji. Po šv. Mišių ir nuoširdžių maldų parengiamojo kurso patalpose surengta nuotaikinga agapė.

-ksb, kasp, kasab, ms-

Marijampolės marijonų gimnazijoje

Marijampolės marijonų gimnazijoje rugsėjo 1-osios šventė prasidėjo Šv. arkangelo Mykolo bazilikoje šv. Mišiomis, kurias aukojo vyskupas emeritas Juozapas Žemaitis MIC, gimnazijos direktorius kun. dr. Vytautas Brilius MIC ir gimnazijos kapelionas kun. Linas Šipavičius MIC. Po šv. Mišių suklego gimnazijos kiemelis. Nuskambėjus tautiškai giesmei, žodį tarė atkurtosios gimnazijos direktorius kun. dr. Vytautas Brilius MIC. Jis pristatė šventės svečius: vyskupą Juozapą Žemaitį MIC, miesto merą Rolandą Jonikaitį, Marijampolės Švietimo skyriaus vyriausiąjį specialistą bei gimnazijos kuratorių Saulių Pangonį. Svečiai sveikino visus sugrįžusį į gimnaziją, linkėjo stiprybės ir tikėjimo, susikaupimo, Dievo malonės, išminties. Gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Roma Raškevičienė palinkėjo naujų akimirku, galimybių, pasitikėjimo, gerų, našų

Kelno arkivyskupą Joachimą Meisnerį. Popiežiaus legatas sekmadienio rytą buvo sutiktas minios Raseinių krašto žmonių šio miesto aikštėje. Atvykęs į Šiluvą vadovauti pagrindinių iškilmių Eucharistijos liturgijai jis pirmiausia apsilankė Apsireiškimo koplyčioje ir čia pasimeldė.

Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje jubiliejaus iškilmė prasidėjo vidudienį aikštėje priešais baziliką. Įvairaus amžiaus, įvairių tautų, įvairias tarnystes Bažnyčioje atliekantys tikintieji, ištisa piligrimų jūra užliejo aikštės erdvę, ir visi kaip viena šeima rengėsi padėkoti Dievui už Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje dovaną. Pradedant iškilmes, kun. K. Kėvalas pasveikino visus atvykusius į Šiluvą, trumpai pristatė reikšmingiausias įstabiosios Šiluvos istorijos datas, pasveikino garbiuosius svečius – Lenkijos primą kardinolą Jozefą Glempą, Minsko-Mogiliovo arkivyskupą metropolitą Tadeuszą Kondrusiewiczų ir jo augziliarą vysk. Antoni Dziemianko, Elko vysk. Jerzy Mazurą, Drohičino vysk. Antoni Pacyfiką Dydydzių, Gardino vysk. Aleksandrą Kaszkiewiczų, Balstogės arkivyskupą metropolitą Edwardą Ozorowskį, Jelgavos vysk. Antonsą Justsą, Estijos apaštališkąjį administratorių vysk. Philippe Jean-Charles Jourdaną, kartu su svečiais atvykusius jų pagalbinius, Varšuvos marijonų provincijos provincijolą kun. Pawelą Naumowiczų ir brolius kunigus, Licheno šventovės rektorių kun. Wiktorą Gumienny, taip pat apaštališkąjį nuncių arkivyskupą Peterį Stephaną Zurbriggeną, apaštališkosios nunciatūros Lietuvoje sekretorių monsinjorą Jean Philippe Lantheaume, užsienio šalių ambasadorius, Lietuvos vyskupijų ordinarus ir vyskopus emeritus, LVK generalinį sekretorių mons. Gintarą Grušą, LR prezidentą Valdą Adamkų ir LR Ministrą Pirmininką Gediminą Kirkilą, prof. Vytautą Landsbergį, Vyriausybės narius, Lenkijos valstybės sekretorę, Šventojo Kapo ordino piligrimus, taip pat ir stebinčius tiesiogines iškilmių transliacijas per LRT, Lenkijos televiziją, besiklausančius „Marijos radijo“. Ypatingosios dienos svečiai iš Europos, Amerikos šalių, Australijos žemyno, netgi iš Azijos bei Afrikos šalių buvo pasveikinti lenkų, vokiečių, italų, anglų kalbomis.

Iškilingai Eucharistijos liturgijai vadovavo popiežiaus legatas kardinolas J. Meisneris, koncelebravo dvi dešimtys kitų kraštų ir Lietuvos vyskupų, daugybė kunigų. Svečius ir daugiataūkstantinę minią pasveikinęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius pavadino ją gražiausiu atsaku į Šiluvos Dievo Motinos žodžius, pakvietė melstis už Tėvynę, Bažnyčią Lietuvoje, žmonių gyvenimą joje su Jėzumi Kristumi.

Kardinolas J. Meisneris pasakė homiliją, į jos klausytojus pradžioje kreipdamasis lietuviškai: „Mieli broliai, mielos seserys.“ Prasmingais žodžiais apibūdinęs išskirtinį Marijos vaidmenį Išganymo istorijoje, garbusis svečias paragino nepamiršti, jog ji yra žmogumi tapusio Dievo Sūnaus Motina. „Taigi ji yra ir mūsų Motina. Ji yra Bažnyčios Motina, taigi ir mūsų Motina. Ji gyvena čia ir dabar yra mums pasiekiamą. Čia Marija lietuviams yra tapusi lietuve. Ji – viena iš jūsų, o jūs esate jos vaikai“, – džiugiai sakė kardinolas, jau seniai pažįstantis Lietuvos Bažnyčios gyvenimą. Jis drauge atkreipė dėmesį, jog visur, kur tik pasaulyje apsireiškia Marija, ji ragina žmones melstis. Šiluvos šventė 2008-aisiais mums sako, kad ir „šiandien reikia sukelti maldos ir atgailos revoliuciją prieš Europoje įsivyraujantį Dievo stūmimą iš pasaulio bei žmogaus atitolimą nuo Dievo“.

Iškilingos Eucharistijos liturgijos pabaigoje LVK pirmininkas arkiv. S. Tamkevičius perskaitė Lietuvos paaukojimo Švč. M. Marijai aktą, jį pasirašė visi pamaldose dalyvavę vyskupai. Šventojo Tėvo vardu legatas kard. J. Meisneris suteikė visiems ypatingą apaštališkąjį palaiminimą. Vėliau kard. J. Meisneris tarė padėkos žodį už tai, kad jis savo akimis pamatė lietuvių tikėjimą ir išgirdo jį savo ausimis, sakė išvyksta sustiprinęs savąjį tikėjimą. Šventojo Tėvo pasiuntinys padovanojo Šiluvos šventovei monstranciją, o telegramoje Šventajam Tėvui pasiūlė įrašyti ištikimybės jam ir maldos pasižadėjimo žodžius.

Iškilmių dalyvius pasveikinęs Lenkijos primas kard. J. Glempas paragino pakviesti Mariją į savo šeimas, kad ji mokytų meilės, palinkėjo visiems dieviško džiaugsmo.

Žodį taręs LR Vyriausybės vadovas G. Kirkilas pasveikino Švč. M. Marijos apsireiškimo jubiliejaus proga, pavadino Šiluvą vieta, ilgais amžiais buvusia tautinio, religinio, kultūrinio gyvenimo centru, padėjusiu išsaugoti tautines ir religines vertybes.

Sveikinimą Lietuvos žmonėms atsiuntė ir Lenkijos prezidentas Lechas Kaczynskis. Jį iškilmių dalyviams perskaitė valstybės sekretoriato darbuotoja Ewa Junczyk-Ziomecka. „Visiems šiandien susirinkusiems Šiluvos Dievo Motinos akivaizdoje, taip pat Jūsų šeimoms ir artimiesiems, linkiu dvasinio sustiprinimo, taip pat vilties ir drąsos, – šie dalykai taip reikalingi mums kasdien ir yra tokie vertingi visais momentais, lemiančiais mūsų tautų likimus“, – rašoma sveikinimo laiške.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius nuoširdžiai padėjo kard. J. Meisneriui, padovanojo jam Šiluvos Dievo Motinos paveikslo kopiją, tarė nuoširdų ačiū visiems, kurie buvo drauge ir meldėsi, patikino, kad Šiluvos Dievo Motinos ir toliau bus maldaujama padėti žmonėms savo gyvenimą statydinti ant Kristaus – uolos. Iškilmingos pamaldos baigtos iš tūkstančių lūpų suskambėjusia „Marija, Marija“. Šiai giesmei vadovavo per visas pamaldas giedojęs Kauno valstybinis choras (vad. prof. Petras Bingelis).

Po pietų Šiluvos Jono Pauliaus II namuose vykusioje kardinolo Joachimo Meisnerio spaudos konferencijoje dalyvavo Tarptautinės katalikų žurnalistų spaudos sąjungos (UCIP) seminaro dalyviai. Paprašytas apibendrinti savo išpūdžius ne pirmą kartą Lietuvoje lankęsis Kelno kardinolas sakė, kad išvydo tai, ko tikėjosi: dvasine stiprybe spinduliuojančios tikinčiųjų bendruomenės sambūrį. Komentuodamas pasaulyje plintantį piligrimystės reiškinį kardinolas pavadino jį neabejotinai „geru ženklu“. Jis priminė, kad nuo ankstyvosios Bažnyčios laikų krikščionys vadinti „kelio išpažinėjais“, krikščionybei būdinga dvasinės kelionės savimonė ir simbolika. Jis juokaudamas sugretino „keliaujančią“ ir „posėdžiaujančią“ Bažnyčią ir kritikavo tai, kad pernelyg dažnai būname pasyvi, „sėdinti“ Bažnyčia. Kalbėdamas apie piligrimystės reiškinio iššūkius sielovadai Kelno arkivyskupas pabrėžė, kad kiekviename liturginiame sambūryje dalyvauja ne tik vietos bendruomenė, bet ir visuotinė Bažnyčia. Pasak kardinolo Meisnerio, gera, kad bent kartą ar keletą kartų per metus tikintieji, susibūrę į liturginę iškilnę, galėtų pajusti parapiją pranokstantį vyskupijos arba visuotinės Bažnyčios lygmenį, tokiuose renginiuose kaip, pavyzdžiui, Pasaulinės jaunimo dienos. Todėl, pasak kardinolo, net tikinčiųjų grupių tolimesnės maldingos kelionės, pavyzdžiui, į Romą, nelaikytinos tik prabanga. Tokios maldingos kelionės praturtina tiek vietinės, tiek visuotinės Bažnyčios patirtį. Popiežiaus legatas taip pat pasakojo apie ilgametį ir glaudų bendradarbiavimą su kardinolu Josephu Ratzingeriu dar iki Benedikto XVI pontifikato. Kelno kardinolas, dažnai lankydavęsis Vidurio ir Rytų Europos šalyse, visuomet išsamiai pasakodavo jam savo kelionių išpūdžius ir paliudijo fenomenalią popiežiaus atmintį. Kardinolas Joachimas Meisneris patikino po kelių dienų asmeniškai ir išsamiai papasakosiąs Šventajam Tėvui Šiluvos jubiliejaus išpūdžius.

Šiluvos jubiliejus baigtas Padėkos švente

Rugsėjo 15-ąją, švenčiant Švč. M. Mariją Sopulingąją, baigėsi jubiliejiniai Šilinių atlydai. Į Padėkos šventę Šiluvoje atvykti buvo kviečiami po visą pasaulį pasklidę tautiečiai, kurių nemažai savo bendruomenėse taip pat šventė ar tebešvenčia

ir prasmingų mokslo metų, perskaitė gimnazijos direktoriaus įsakymą ir apdovanojo geriausius moksleivius padėkos ir pagyrimo raštais.

Tai vienintelė katalikiškoji Marijampolės apskrityje gimnazija, kurioje moko vaikai nuo 5 iki 12 klasių. Išleistos 4 abiturienų laidos. Šiame gimnazijoje mokysis 393 mokiniai. Mokykla atkurta 1997 m. kunigų marijonų iniciatyva. Atkūrimo darbai vyko labai pamažu, tik 2000 m. buvo įžengta į suremontuotą senąjį pastatą. 2007 m. spalio mėnesį Marijampolės marijonų vidurinėje mokykloje buvo baigtas vykdyti Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo kokybės patikrinimas, o gruodžio pabaigoje Lietuvos marijonų provincijos vyresnysis kun. dr. V. Brilius MIC pasirašė dekretą pertvarkyti Marijampolės marijonų vidurinę mokyklą į Marijampolės marijonų gimnaziją.

-lk-

Jėzuitų generalinio vyresniojo viešnage

Rugpjūčio 21–26 d. Lietuvoje lankėsi Jėzaus draugijos generalinis vyresnysis t. Adolfo Nicolas SJ, trisdešimtasis šios šv. Ignaco Lojolos 1540 m. įkurtos vienuolijos vadovas. Viena iš šio vizito progų – šiemet Lietuvos jėzuitų vienuolijos minima provincijos įsteigimo 400 metų sukaktis. Tai pirmoji provincija, kurią t. Adolfo Nicolas SJ lanko kaip Jėzaus draugijos generalinis vyresnysis.

Į Vilnių jėzuitus pakvietė Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius 1569 m. Po metų buvo įsteigta Jėzuitų kolegija, kuri 1579 m. paaukštinta į Vilniaus jėzuitų akademiją – pirmąją aukštąją mokyklą Lietuvoje. Iš Vilniaus jėzuitai kėlėsi į kitus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestus, steigė kolegijas ir misijas. 1608 m. buvo įkurta savarankiška Lietuvos jėzuitų provincija, turėjusi net 1114 narių. Po 1773 m. popiežiaus panaikinta, nors vėliau ir kai kur atkurta, Lietuvoje Jėzaus draugija atgaivinta tik 1923 m. Kaune įsikūrus jėzuitams ir 1936 m. įsteigus Lietuvos provinciją. Sovietmečiu vienuolija veikė pogrindyje,

rengė Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką, leido ir platino katalikišką literatūrą, bendradarbiavo pagrindinėje kunigų seminarijoje, vedė rekolekcijas įvairių vienuolių nariams, jaunimui, šeimoms, kunigams, dirbo parapijose ir misijose sovietų okupuotuose kraštuose: Ukrainoje, Kazachstane, Moldovoje ir kt. 1990 m. lapkričio 15 d. atkurta Jėzaus draugijos Lietuvos ir Latvijos provincija. Jėzaus draugijos generalinis vyresnysis Lietuvą pirmą kartą aplankė 1993 m. Tuo metu Jėzaus draugijos generalinio vyresniojo pareigas ėjo t. Peteris Hansas Kolvenbachas SJ. Šiomet, sulaukęs 80 metų, jis atsistatydino iš posto, vienuolijai išstarnavęs 25 metus. Visose pasaulio šalyse šiuo metu dirba 18 815 jėzuitų. Lietuvos ir Latvijos Jėzaus draugijos provincija yra beveik pati mažiausia iš 90 jėzuitų provincijų pasaulyje. Lietuvoje Jėzaus draugija – viena didžiausių vyrų vienuolių, vienija 44 narius. Jėzuitai globoja dvi gimnazijas Vilniuje ir Kaune, veda ignaciškojo dvasingumo pratybas, rengia rekolekcijas jaunimui, šeimoms, ieškantiems pašaukimo, kuruoja akademinės sielovados darbą Vilniaus ir Kauno universitetuose, rūpinasi įvairaus pobūdžio savitarpio pagalbos grupių – skyrybas patyrusių, artimųjų savivždybę išgyvenusiu, anoniminių alkoholikų ir jų artimųjų – dvasiniu padėjimu.

Vilniuje

Rugpjūčio 22 d. Jėzaus draugijos generalinis vyresnysis t. Adolfo Nicolas SJ lankėsi Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje. Šv. Mišių pradžioje generolas sakė, kad, klausydamiesi Šv. Rašto skaitinių (Ez 36, 23–28), esame kviečiami mąstyti apie įvairią savo tautos ir asmeninį atsinaujinimą. Šventoji Dvasia pasiruošusi mums padėti. Visiems mūsų geriems darbams, tarnystėms reikia tęstinumo, vienas kito palaikymo, kad tikėjimas gyvenime duotų gražių vaisių. Šv. Mišias aukojo Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius ir Vilniaus jėzuitų namų vyresnysis bei provincijos ekonomas t. Algis Baniulis SJ.

Homiliją sakė Jėzaus draugijos Lietuvos ir Latvijos provincijos provincijolas

Šiluvos jubiliejų. Į protėvių, tėvų žemę šią dieną kaip Šiluvos piligrimai atvyko gausus būrys JAV, Kanados, Didžiosios Britanijos, Australijos, Lenkijos, Rusijos šalyse gyvenančių lietuvių, atvažiavo jaunimo ir parapijų chorų, užsienyje tarnaujančių dvasininkų, vienuolių, Pasaulio lietuvių bendruomenės vadovų. Piligrimams sielovados patarnavimus teikė Raseinių dekanato kunigai.

10 val. Bazilikoje, meldžiant drąsos ir stiprybės misionieriams ir savanoriams, besidarbuojantiems Lietuvoje ir visame pasaulyje, šv. Mišias aukojo LVK delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai prelatas Edmundas Putrimas. Celebravo dabartinėje Kaliningrado srityje tarnaujantys kan. Anupras Gauronskas (Karaliaučius), kun. Andrius Eidintas (Tilžė), kiti dvasininkai. Giedojo Karaliaučiaus jaunimo choras. Prelatas pasveikino visus dirbančius misionierišką darbą lietuvių etninėse žemėse ir už jos ribų, visus atvykusius piligrimus, siekiančius šia kelione atnaujinti savo tikėjimą. „Tai tikėjimas silpnųjų, kad pritrauktų Dievo visagalybę“, – sakė prelatas, primindamas Švč. M. Marijos asmens pavyzdį. Jo pasakytos homilijos žodžiais, Šiluvos jubiliejus patvirtina Marijos vaidmenį Bažnyčioje, padeda atskleisti Dievą žmonėms; čia, Šiluvoje, buvusi parodyta kristocentriškoji kryptis tautos gyvenimui. Prel. E. Putrimas dėkodamas paminėjo daugybės kraštų bendruomenių pastangas švęsti Jubiliejų (ypač gausiai ir iškilmingai Kanadoje, Los Andžele ir kt.) ir atkreipė dėmesį, jog tai padėjo atgaivinti tikėjimą, maldingumą, bendruomeniškumą, o švenčiamos išskilmės svetur šia proga suburia ne tik tautiečius, bet ir vietos ganytojus bei gyventojus.

Pasirengti Eucharistijai aikštėje susirinkusiems maldininkams padėjo klieriko Nerijaus Šmerausko katechezė. „Visi keliai, kurie veda į Šiluvą, tebus sujungti į vieną kelią, vieną Tiesą ir vieną gyvenimą Kristuje“, – linkėta katechezėje.

Padėkos šventės iškilmingoje Eucharistijos liturgijoje buvo meldžiamasi už viso pasaulio lietuvius. Piligrimus, ypač įveikusius tikrai netrumpą kelią į Šiluvą, užsienio lietuvių sielovadoje tarnaujančius dvasininkus, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkę p. Reginą Narušienę pasveikino Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, vėliau vadovavęs liturgijai ir pasakęs homiliją. Šv. Mišias koncelebravo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, prel. Edmundas Putrimas, kiti dvasininkai. Per šv. Mišias patarnavo ir Evangeliją giedojo diak. Kazimieras Ambrozaitis iš JAV.

Arkiv. S. Tamkevičius per pamokslą sakė: „Šiandien turime laisvą, nepriklausomą Lietuvą ir kasdien bandome tą laisvę įtvirtinti“, apgailestaudamas, kad dar daug trūksta iki tikrojo – dvasios išlaisvinimo, išsivadavimo iš pražūtingų priklausomybių. Ganytojas padėkojo tautiečiams už jų pastangas, kad Lietuva neliktų užmiršta pasaulio lietuvių bendrijoje, kad jos pavergimo faktas buvo nuolat keliamas į viešumą. Homilijoje pakviesta melstis už visos tautos ir Bažnyčios Lietuvoje dabartį ir ateitį, imtis atsakomybės, nebijoti nūdienos sunkumų bei kančios.

Bendruomeninė malda buvo kalbama keliomis kalbomis, pamaldose giedojo Punsko Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios choras. Atnašų procesijoje išėivijos lietuvių vardu Punsko lietuviai atnešė popiežiaus Jono Pauliaus II paveikslą, dovanojamą dvasiniam centrui Šiluvoje.

Šv. Mišių pabaigoje žodį taręs prel. E. Putrimas 40-yje pasaulio šalių išsibarsčiusių lietuvių ir sudarančių vieną bendriją vardu padėkojo arkivyskupui už pakvietimą ir specialią dieną jubiliejiniuose atlaiduose. Prelatas taip pat padėkojo chorams, visiems atvykusiems tautiečiams ir tiems, kurie liko savo kraštuose, bet buvo suvienyti maldos. „Tegul Marijos žodžiai Šiluvoje prieš 400 metų šiandien skamba, atgaivina ir numalšina mūsų dvasinį badą“, – sakė pabaigoje prašant Dievo Motinos išsaugoti Kristaus Evangeliją ir pagarbą savo tautai.

Prieš suteikdamas ganytojišką palaiminimą arkiv. S. Tamkevičius tarė nuoširdų padėkos žodį iš svetur atvykusiems lietuviams, jų chorams, padėjo dešimt jubiliejaus dienų Šiluvoje talkinusiems jauniems savanoriams, Kauno kunigų seminarijos klierikams, Jono Pauliaus II namų, arkivyskupijos kurijos darbuotojams, Šiluvos mokyklos direktoriui ir kultūros namų darbuotojams, tvarką saugojusiems policininkams, ypač gražiai aikštę be atlygio papuošusiems Kauno prekybos ir verslo mokyklos floristams, Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai, „Marijos radijui“, padėjo visiems rėmėjams Lietuvoje ir užsienyje, supažindino su numatomais tolesniais Šiluvos atnaujinimo darbais vildamasis, jog visus juos pavyks įgyvendinti.

Po pagrindinių pamaldų arkiv. S. Tamkevičius pašventino Piligrimų ir informacijos centro pamatus Šiluvoje. Agapėje mokyklos stadione koncertavo Punsko ir Seinų krašto saviveiklininkai (iš šio krašto atvyko 250 choro dalyvių bei jaunųjų šokėjų). 15 val. katechezę aikštėje pagal Evangelijos žodžius „Štai tavo motina!“ (Jn 19, 27) vedė ses. Ignė Marijošiūtė MSV, šiuose žodžiuose ir įvykiuose kvietusi atrasti Marijos motiniškumą. Vakarą šv. Mišiose Bazilikoje buvo meldžiamasi, kad visos tautos šlovintų Viešpatį. Liturgijai vadovavo arkiv. S. Tamkevičius.

Per jubiliejaus iškilmių dienas Šiluvoje apsilankė iki 150 tūkst. maldininkų, daugybė jų pasinaudojo visuotinų atleidų malone, priėmė šv. Komuniją (išdalyta 56 tūkst. – dukart daugiau nei pernai – komunikantų). Vyriausiasis iškilmių ceremoniaris buvo kun. Algimantas Žibėnas (Šiaulių vyskupija). Kasdien prieš pamaldas ir jų pabaigoje informaciją maldininkams teikė, liturgiją aiškino kun. Artūras Kazlauskas (Kauno arkivyskupija). Šiluvoje kasdien sielovadinius patarnavimus teikė ne mažiau kaip 100 kunigų, patarnavo 30 seminaristų, organizaciniuose rūpesčiuose talkino 50 savanorių. Informacijos palapinės stenduose Lietuvos vyskupijos supažindino su svarbiausiomis šventovėmis, čia tekstais ir nuotraukomis, kita vaizdine medžiaga atspindėta Bažnyčios tarnystė socialinėje, karitatyvinėje, jaunimo ugdymo, dvasingumo puoselėjimo srityse. Kauno arkivyskupijos ganytojo žodžiais, Jubiliejuje, jo palaimingose dienose, ypač tiems, kurie čia, Šiluvoje, susitaikė su Dievu, svarbiausia išlieka Šiluvos Marijos žinia – raginimas rimtai pradėti gyvenimą su Kristumi.

Pasaulyje sklido žinia apie Šiluvą

Vatikano spaudos tarnybai paskelbus apie Kelno arkivyskupo kardinolo Joachimo Meisnerio paskyrimą atstovauti Šventajam Sostui Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejaus iškilnėse, pasaulio naujienų agentūrose, drauge su šia žinia, išplatinta pranešimų apie Marijos apsireiškimo įvykį Lietuvoje, tuometinę istorinę situaciją, kuri siejama su Marijos pagalbos ranka lietuvių tautai, pateikta iškilnių Šiluvos bei visos Lietuvos istorijos datų, priminta, kad Šiluvą 1993 m. buvo aplankęs popiežius Jonas Paulius II. Žinia apie Šiluvą sklido anglų, italų, ispanų vokiečių, lenkų bei Azijos šalių (pvz., Vietnamo) kalbomis. Šiluva šiuose pranešimuose buvo įvardijama kaip viena svarbiausių Lietuvoje Marijos šventovių. -kasp, irat-

Vilniaus arkivyskupijos jaunimo piligriminis žygis

Rugsėjo 6 d. Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centras surengė piligriminį žygį Dievo tarno popiežiaus Jono Pauliaus II vizito Lietuvoje 15-osioms metinėms atminti. Piligrimai susirinko Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, kur popiežius Jonas Paulius II 1993 m. rugsėjo 4 d. pradėjo savo piligriminę kelionę po Lietuvą. Per pusantrą šimto jaunuolių iš įvairių Vilniaus arkivyskupijos parapijų, padėdami Vilniaus Šv. Teresės bažnyčios jaunimo choro, giedojo giesmes, žiūrėjo nuotraukų montażą apie popiežių Joną Paulių II, klausėsi jo kalbų įrašų. Lietu-

t. Aldonas Gudaitis SJ. Jis kvietė dėkoti už Viešpaties mums dovanotus ženklus: svečius, tarnystes, pagalbą vienas kitam. Svarbu nenuleisti rankų, neprarasti vilties, nes Dievui mūsų gyvenime nieko nėra apmirusio, ko Viešpats negalėtų pakeisti. Ten, kur įsiterpia Dievas – keičiasi gyvenimas. Visų pokyčių pagrindas – mylėti Dievą ir kiekvieną sutiktą žmogų. Mylėdami kitus, keičiame pasaulį, save ir kitus žmones, galime padaryti didelių stebuklų. Per kiekvieno žmogaus gyvenimą Dievas gali labai daug nuveikti. Net jei žmogus palista, savo galia slėpingai dirbujasi pats Dievas. Šv. Mišiose giedojo Jėzaus draugijos Lietuvos ir Latvijos provincijos studentai, jau pabaigę naujokyno pasirengimo etapą.

Kaune

Rugpjūčio 24 d. ryte Lietuvoje viešintis Jėzaus draugijos generalinis vyresnysis t. Adolfo Nicolas SJ Eucharistijos liturgiją šventė ir homiliją pasakė Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero (Jėzuitų) bažnyčioje. Šių metų pradžioje paskirtas 71-erių metų naujasis jėzuitų generolas misisionierius, kelis dešimtmečius praleidęs Azijoje, į Kauną atvyko jau aplankęs Vilniaus ir Šiaulių jėzuitų namus. Pasibaigus šv. Mišioms, t. A. Nicolas SJ susitiko su ignaciškuoju dvasingumu gyvenančiais pasauliečiais ir pašvęstojo gyvenimo nariais, į Kauną tądien suvažiuavusiai iš įvairių Lietuvos kampelių.

Eucharistijos liturgijai Jėzuitų bažnyčioje vadovavo Jėzaus draugijos Lietuvos ir Latvijos provincijolas t. Aldonas Gudaitis SJ, koncelebravo svečias t. A. Nicolas SJ, drauge su juo į Lietuvą atvykęs asistentas Amerikos žemynui t. Jamesas Grummeris SJ, taip pat Jėzuitų bažnyčios rektorius t. Ladislovas Baliūnas SJ, Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius t. Gintaras Vitkus SJ. Giesmėmis Viešpatį šlovino jaunieji bažnyčios giedotojai.

Per homiliją t. A. Nicolas SJ, remdamasis sekmadienio Evangelija, plėtojo mintį, kas yra bendruomenė, galinti dangaus Karalystę padaryti tikrą šioje žemėje, išskyrė svarbiausius jos bruožus: Eucharistinės duonos bendrystę,

susivienijimą ir Kristaus kryžiaus priėmimą. Mato evangelijoje (16, 13–20) aprašytame Jėzaus ir mokinių pokalbio kontekste generolas atkreipė dėmesį į Jėzaus klausimą: „O kuo jūs mane laikote?“ A. Nicolas SJ žodžiais, tai klausimas, užduodamas kiekvienam asmeniškai ir kviečiantis svarstyti, kokiu būdu Jėzus yra mūsų gyvenime. Taip, mums patinka Jėzaus mokymas, bet ar nebėgame nuo jo tada, kai sunku? Dvasininkas ir misionierius lietuvių tautą apibrėžė kaip drąsiai paliudijusią ištikimybę savo tikėjimui ir pakvietė Kristaus akimis toliau žvelgti į dabarties sunkumus ir pasaulį; svarbiausia – kad Eucharistija taptų bendruomenės duona, o gyvenimas – Evangelija.

Šiltas susitikimas po šv. Mišių su t. A. Nicolas SJ įvyko Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje. Svečias labai pasidžiaugė matydamas gausiai susirinkusiuosius ir sakė, kad su ignaciškąjį dvasingumą savo gyvenime puoselėjančiais žmonėmis jis jaučiasi kaip namie. Pasidalijime (būtent taip svečias pavadino savo kalbą) jis palietė aktualią dabarties krikščioniui temą – kaip Dievą išgyventi kasdienybėje. Pasak jėzuitų generolo, nūdienos skuboje nebemokama džiaugtis paprastais dalykais, nuolat ieškoma sau stimulų. Šv. Ignacas kviečia atsitraukti ir įsijausti į tai, kaip Dievas mato pasaulį, išgyventi jį penkiais pojūčiais, jausti kito kančią, atrasti savo širdyje Viešpaties mums dovanojamą gilumą ir būti perkeistiems. A. Nicolas SJ labai teigiamai įvertino Krikščioniškojo gyvenimo bendruomenės narių pastangas remti gyvenimą ignaciškuoju dvasingumu, pasidžiaugė, kad vis daugiau žmonių bando per šv. Ignaco dvasinį palikimą atrasti tikruosius dalykus pasaulyje, perkeisti savo širdį, nes, kalbėtojo žodžiais, būtent ten vyksta tikri dieji pasikeitimai.

Vėliau svečias atsakė į susirinkusiųjų klausimus. Susitikimo pabaigoje t. A. Gudaitis SJ dėkodamas garbingajam svečiui padovanojo Rūpintojėlio skulptūrą.

-ksb, kasp-

vos Vyskupų Konferencijos generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas arkikatedroje popiežiaus vizitą prisiminti susirinkusiam jaunimui sakė, jog Jono Pauliaus II kelionė į Lietuvą buvo viena pirmųjų Katalikų Bažnyčios ganytojo išvykų į sovietų okupuotus kraštus, todėl daugybė tarnybų labai uoliai rūpinosi garbaus svečio saugumu. Tačiau, vos atvykęs į Lietuvą, popiežius nepaisė jokių asmens saugos priemonių, ėjo prie žmonių, laimino vaikus, neigaliuosius. Jo išskirtinis dėmesys neigaliesiems tuo metu Lietuvoje dar nebuvo įprastas dalykas ir daugelį mokė jautrumo ir solidarumo. Savo kalbose popiežius ne kartą improvizavo, susitikimuose su jaunimu mielai juokavo, šypsojosi, jaunimui sakė, jog Jėzus tikrai trokšta, kad visi jauni žmonės būtų laimingi. Mons. G. Grušas palaimino jaunimą, meldėsi, kad ne tik piligriminiame žygyje, bet ir kasdieniame gyvenime nestigtų drąsos gyventi ir liudyti tikėjimą.

Iš Vilniaus arkikatedros bazilikos jaunimas pasuko į tas sostinės vietas, kuriose lankėsi Jonas Paulius II. Piligriminio žygio dalyviai aplankė šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono apaštalo ir evangelisto bažnyčią, kur popiežius susitiko su kultūros bei mokslo darbuotojais. Jaunimas su džiaugsmu prisiminė šias akimirkas, klausėsi Šventojo Tėvo kalbų ir meldėsi už moksleivius, studentiją, mokytojus bei dėstytojus, už vaisingą akademinės bendruomenės bendradarbiavimą. Po to žygeiviai aplankė Gailestingumo šventovę: 1993 m. metais Jonas Paulius II meldėsi prie Gailestingumo Jėzaus paveikslo. Jaunimas meldėsi Gailestingumo vainikėlio malda už šeimas ir klausėsi s. Dominykos (DP) liudijimo. Šventosios Dvasios bažnyčioje piligrimai klausėsi spontaniškos popiežiaus kalbos, kurią jis šioje šventovėje sakė susitikęs su Lietuvos lenkų bendruomene. Jaunuoliai šioje bažnyčioje meldė, kad turėtų drąsos priimti vieni kitus, tautų, charakterio skirtumus, giedojo lietuvių ir lenkų kalbomis. Keliaujant į Vilniaus Aušros Vartus melstasi rožinio malda, giedotos švč. Mergelei Marijai skirtos giesmės. Jaunuoliai prisiminė, kad iš Vilniaus Aušros Vartų 1993 m. rugsėjo 4 d. popiežiaus vadovaujama rožinio malda transliuota visam pasauliui.

Piligriminis žygis po popiežiaus lankytas Vilniaus bažnyčias baigėsi šv. Mišiomis Aušros Vartuose prie atverto lango. Joms vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, koncelebravo LVK generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas, LVK delegatas užsienio lietuvių sielovadai prel. Edmundas Putrimas, Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centro sielovadininkas kun. Marius Žitkauskas, Šumsko parapijos klebonas kun. Mirosław Grabowski, į Aušros Vartų šventovę atkeliavęs iš Šumsko pėsčiomis.

Kardinolas homilijoje jautriai pasakojo apie popiežiaus Jono Pauliaus II senokai puoselėtą troškimą aplankyti Lietuvą, melstis Aušros Vartuose ir prie šv. Kazimiero relikvijų. Nuo pat savo pontifikato pradžios jis pasišventė švč. Mergelei Marijai, pasirinkdamas šūkį: *Totus Tuus* (visas Tavo). Kardinolui popiežius įsiminė kaip maldos žmogus. Kardinolas palinkėjo jaunimui, kad besimeldžiantis popiežius įkvėptų juos atrasti maldos svarbą.

Piligriminį jaunimo žygį popiežiaus vizitui paminėti tęsė kelionė į Šiluvą. Iki Raseinių jaunesni maldininkai vyko autobusu, o tada pėsčiomis keliavo į Šiluvą, kur išitraukė į švč. Mergelės Marijos apsireiškimo 400 metų jubiliejaus programą: meldėsi, giedojo, vakarojo su kitais piligrimais. -ksb-

Laisvės kelias į Šiluvą

Rugpjūčio 31 d. tradicinė eisena keliavo iš Tytuvėnų į Šiluvą kaip padėka ir pagarba švč. Mergelei Marijai. Piligrimus vedė Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Eisenoje tradiciškai dalyvavo TFP – Tarptautinės katalikiškos tradicijų, šeimos ir nuosavybės gynimo organizacijos nariai iš Japonijos, Ispanijos, Lenkijos, Baltarusijos, Venesuelos, Brazilijos ir kitų šalių.

TFP organizacijos nariai bei Lietuvos garbės konsulas baronas Wolfgangas von Stettenas Šiauliuose iškilmingai sutikti rugpjūčio 30 d. Sukilėlių kalnelyje šalia vieno didžiausių paminklų, pastatytų 1863 m. sukilimo dalyviams. Čia pavakare surengtas Laisvės dienos minėjimas, kurį vedė visuomenės veikėjas, Šiaulių miesto garbės pilietis Albertas Griganavičius. Minėtos dvi svarbios datos: penkiolika metų, kai Lietuvą paliko paskutinis rusų kareivis, ir Lietuvos sąjūdžio dvidešimtmetis. Nepriklausomybės Akto signataras Antanas Račas priminė, kaip TFP 1990 m., iškart po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, per 120 dienų surinko per penkis milijonus parašų po peticija už Lietuvos teisę į valstybingumą. Pasak signataro, minėtos organizacijos delegacijos kasmet atvyksta į Lietuvą ir susitikimuose su Lietuvos žmonėmis skatina nenutolti nuo krikščioniškosios moralės, skleidžia pamaldumą Dievo Motinai. TFP delegacijos vadovas, kalbėdamas apie visą pasaulį apėmusį moralės nuosmukį, teigė, jog „jei mes neapleisim Dievo Motinos, tai ir ji neapleis mūsų“. Po to vyko diskusija tema „Lietuva, kur tu eini?“. Pasibaigus mitingui, eisena su Fatimos Dievo Motina priešakyje ėjo į Šiaulių katedrą, kur šv. Mišias aukojo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Po šv. Mišių žmonės šventoriuje bendravo su TFP organizacijos nariais. Daug dėmesio skirta laisvės suvokimui. Apie laisvės vertybes, joms kylančią grėsmę, jų išsaugojimą Sąjūdžio nariai, Seimo atstovai, Tradicijų, šeimos ir nuosavybės gynimo organizacijos atstovai, baronas W. von Stettenas kalbėjo ir rugpjūčio 31-ąją Kelmėje bei Tytuvėnuose. Buvo akcentuojamos tokios problemos kaip alkoholizmas, pasikėsinimas į šeimos vertybes, bažnyčių tuštėjimas, minimi artėjantys Seimo rinkimai. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, kreipdamasis į esamus bei būsimus Seimo narius, kvietė padaryti viską, kad mažėtų alkoholio problema. „Kaip prieš penkiolika metų pasitraukė svetima kariuomenė, taip turi pasitraukti ir alkoholis, ir narkotikai“, – kalbėjo vyskupas Tytuvėnuose. Iš čia eisena su vėliavomis bei Fatimos Dievo Motinos statula patraukė į Šiluvą. Eisenoje dalyvavo maldininkai iš Šiaulių, Kelmės, Vilniaus, Kauno, kitų Lietuvos miestų. Giesmės, rožinio malda buvo padėka Dievui už atgautą nepriklausomybę, už tuos, kurie nepaisė persekiojimų, kalėjimo ir prisidėjo prie tikėjimo ir laisvės vilties išsaugojimo. Šiluvoje piligrimai kartu su atėjusiais iš Raseinių dalyvavo šv. Mišiose, kurias aukojo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

-irat-

Mirė kun. Leonardas Jagminas SJ (1932–2008)

Rugsėjo 4 dieną, 4 val. nakties, eidamas 76-uosius pas Viešpatį iškeliavo tėvas Leonardas Jagminas SJ. Kun. L. Jagminas gimė 1932 m. lapkričio 5 d. Šiluvoje, Raseinių raj., miškininko šeimoje. Mokėsi Šiluvoje, Plungėje, vėl Šiluvoje, vidurinę mokyklą baigė 1952 m. Tytuvėnuose. Tą patį rudenį įstojo į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją, kurią baigė 1957 m., vienerius metus studijas dar pratęsdamas akademiniam kursui.

1957 m. balandžio 17 d. vysk. J. Steponavičiaus išventintas kunigu. 1959–1961 m. dėstė Kauno kunigų seminarijoje, kol sovietų valdžia uždraudė čia dirbti. Nuo 1961 m. vikaravo Kauno Šv. Antano, Ukmergės, Radviliškio parapijų bažnyčiose. 1970 m. paskirtas Šventybrasčio parapijos klebonu, 1978 m. – Skaistgirio parapijos administratoriumi.

1971 m. įstojo į Jėzaus draugiją, galutinius įžadus davė 1990 m. Nuo 1989 m. t. Leonardas – Kauno kunigų seminarijos vicerektorius ir logikos, katechetikos, patrologijos bei krikščioniškosios archeologijos dėstytojas. Kartu dėstė asketiką Kauno aukštesniojoje katechetikos mokykloje. 1991 m., pradėjus oficialiai veikti jėzuitų naujokynui Kaune, paskirtas naujokyno magistras. Dėl to atsistatydino iš Kauno kunigų seminarijos vicerektoriaus pareigų, tačiau seminari-

„Padaryk mane gerumo ženklą“

Rugpjūčio 20 d. Kauno miesto muziejus pakvietė į renginį „Padaryk mane gerumo ženklą“ iš ciklo „Aktualioji tautos istorija“, skirtą Kauno miesto garbės piliečio kardinolo Vincento Sladkevičiaus pakėlimo Šventosios Romos kardinolu 20-osioms ir gimimo 88-osioms metinėms paminėti. Vakare parodytas kunigo Algimanto Keinų sukurtas dokumentinis filmas „Vincento Sladkevičiaus sutikimas Kauno geležinkelio stotyje ir Kunigų seminarijoje 1988 m. liepos 8 d.“, dvasininkai pasidalijo savo prisiminimais apie šį sutikimą, šviesaus atminimo kardinolą, to laikotarpio dvasių. Muziejaus direktorės Irenos Petrulaitienės vedamame renginyje dalyvavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, jo augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas. Giedojo kardinolo V. Sladkevičiaus gimtosios Žaslių parapijos jaunimo choras.

-jkk-

Tikybos mokytojų ir katechetų susitelkimo diena

Rugpjūčio 22-ąją, paskutinę Žolinės atleidų dieną, Pivašiūniuose Kaišiadorių vyskupijos tikybos mokytojai ir katechetai surengė susitelkimo dieną „Dievo valia – jūsų šventėjimas“ (1 Tes 4, 3). Konferenciją vedė Merkinės V. Krėvės gimnazijos tikybos mokytoja metodininkė Jadvyga Lapelienė. Mokytojai turėjo puikią progą artimiau susipažinti su kunigu Broniumi Bulika, kurio šiemet minėtos mirties 20-osios metinės. Po to tikybos mokytojai ir katechetai Pivašiūnų šventovėje adoravo Švč. Sakramentą, meldėsi rožinio malda už mokytojus, mokyklų vadovus, švietimo darbuotojus ir visus mokinius, o ateinančius mokslo metus pavadė Dievo Motinos globai. Vidurdienį šia intencija buvo celebruojamos šv. Mišios, kurioms vadovavo Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis. Po šv. Mišių vyskupas visiems pamaldose dalyvavusiems tikybos mokytojams ir katechetams suteikė iškilmingą palaiminimą ir kanoninį

siuntimą. Sustiprinti ir padrąsinti jie vėl grįžo į konferencijų salę, kur surengė agapę. Su mokytojais susitikęs ganytojas tarė nuoširdų padaršinimo ir padėkos žodį, asmeniškai pabendravo.

Antroje susitikimo dalyje mokyti. J. Lapelienė kalbėjo tema „Kam esu pakviestas?“, o mokyti. Rita Šabūnienė skaitė kun. B. Bulikos mintis apie šventumą. Pabaigoje mokytojai tradiciškai išsidalijo korteles, ant kurių buvo užrašę savo vardus; jie įsipareigojo visus metus kasdien melstis už tą kolegą ar kolegę, kurio vardą rado kortelėje.

-rp-

Skelbimas

Stasio Šalkauskio ir Kolpingo kolegijos 2008 spalio 24 d. (penktadienį) organizuoja tarptautinę mokslinę-praktinę konferenciją „**Krikščioniškosios vertybės postmodernioje visuomenėje**“, kuri vyks Stasio Šalkauskio kolegijoje (Papilio 5, Kaunas).

Konferencijos tematika:
Teologijos ir religinio ugdymo konceptai šiuolaikiniame pasaulyje
Postmoderni kultūra ir krikščioniškosios vertybės
Socialinės aplinkos vertybiniai prioritetai šiandien

Informacija apie konferenciją:
Stasio Šalkauskio kolegija
Papilio g. 5, LT-44275 Kaunas
Tel. (8 ~ 37) 32 06 41
(8 ~ 37) 22 00 30
Faks. (8 ~ 37) 32 06 41
El. paštas: kolegija@ssk.lt
<http://www.ssk.lt>
<http://www.kolping.lt>

Konferencijos dalyvio mokes-
tis – 50 Lt
Pinigus pervesti į Stasio
Šalkauskio kolegijos (111963123)
atsiskaitomąją sąskaitą
Nr. LT957044060005478403
AB SEB bankas
B/k 70440
arba sumokėti konferencijos dieną
dalyvių registracijos metu.

joje liko Teologijos fakulteto sekretoriumi, patrologijos bei krikščioniškosios archeologijos dėstytoju. 1993 m. dėl darbo naujokyste atsisakė ir šių pareigų. 1993 m. paskiriamas Kauno jėzuitų namų vyresniuoju, o nuo 1995 m. – namų ekonomu. 1989–2003 m. buvo provincijos konsultorius, 1997–2003 m. – provincijolo socijus. Nuo 2003 m. iki mirties darbavosi Kauno Pranciškaus Ksavero bažnyčioje. 2007 m. kun. Leonardas Jagminas šventė savo kunigystės 50 metų jubiliejų.

T. Leonardas bus atmenamas kaip uolus rekolekcijų vedėjas. Daugelis moterų vienuolių seserų dalyvaudavo jo vedamose slaptose rekolekcijose sovietų laikais slapta, laisvės metais – metinėse rekolekcijose ar vienos dienos mėnesio susikaupimuose. Daug rekolekcijų jis yra vedęs ir kunigams bei klierikams. Dėl vaikų katechizacijos sovietmečiu t. Leonardas buvo valdžios persekiojamas. Jam planuota iškelti baudžiamąją bylą, kelerius metus uždrausta sakyti pamokslus, kviesti jį į atlaidus. T. Leonardas aktyviai bendradarbiavo rengiant pogrindžio kunigus. Savo pamoksluose ir rekolekcijose nuolat kalbėdavo apie Dievo gailingąją meilę. T. Leonardas mylėjo knygą ir buvo nepamainomas išpažinčių klausytojas.

Tėvo Leonardo Jagmino palaikai rugsėjo 5 d. buvo pašarvoti Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje. Laidotuvių šv. Mišios aukotos rugsėjo 8 d. Laidotuvių šv. Mišioms vadovavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, koncelebravo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, Jėzaus draugijos Lietuvos ir Latvijos provincijolas t. Aldonas Gudaitis SJ, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, mons. Vytautas Grigaravičius, jėzuitai kunigai.

Pamokslą pasakęs t. A. Gudaitis pabrėžė kun. Leonardo nueitą gražų dvasinio brendimo kelią, kuriame jis buvo nuolankus, laikė save nevertu, tačiau nuolat pasiklivė Dievo malone. Provincijolas priminė jo pastangas ugdyti naujokus, daugybę seserims vestų konferencijų, atkreipė dėmesį, jog jau būdamas garbaus amžiaus pats dalyvaudavo asmeninėse rekolekcijose vienumoje su Šventuoju Raštu.

-aldgsj-

Mirė kunigas jubilatas Brunas Bagužas (1920–2008)

Rugsėjo 9 d. Salantuose mirė kun. jubil. Brunas Bagužas. Kun. B. Bagužas gimė 1920 m. rugpjūčio 31 d. Žemaičių Kalvarijos parapijos Šarnelės kaime. Mokėsi Telšių vyskupo Valančiaus valstybinėje gimnazijoje; baigęs šešias klases, įstojo į Telšių kunigų seminariją. Ją baigęs, 1947 m. vasario 2 d. tuometinio Panevėžio vyskupo Kazimiero Paltaroko iššventintas kunigu.

1947–1948 darbavosi Sedos parapijos vikaru; 1948–1949 m. – Telšių parapijos vikaru. 1949 m. rudenį suimtas, 1949–1956 m. kalėjo Permės lageriuose. 1956–1957 dirbo Rukų parapijos vikaru, 1957–1961 m. – Renavo parapijos klebonu, 1961–1965 m. – Janapolės parapijos klebonu, 1965–1970 m. – Pagramančio parapijos klebonu, 1970–1974 m. – Stalgėnų parapijos klebonu; 1974–1977 m. – Alsėdžių parapijos klebonu; 1977–1980 m. – Žvingių parapijos klebonu, 1980–1986 m. – Pagėgių parapijos klebonu, kartu aptarnaudamas Rukų ir Ropkojų parapijas, 1986–1988 m. – Salantų parapijos klebonu. 1988–1990 m. buvo Salantų parapijos altaristas, 1990–1996 m. – Kalnalio parapijos klebonas, nuo 1996 m. iki mirties – Salantų parapijos altaristas.

Laidotuvių šv. Mišios aukotos rugsėjo 12 d. Salantų bažnyčioje. Velionio palikai palaidoti Salantų bažnyčios šventoriuje.

-T-

APSIGALVOJĘS SŪNUS

26 eilinis sekmadienis (A)

Ez 18, 25–28; Fil 2, 1–11; Mt 21, 28–32

Tėvas kreipiasi į sūnus tais pačiais žodžiais: „Eik ir padirbėk šiandien vynuogyne.“ Vienas atsako: „Einu, viešpatie“, bet iš tikrųjų neina dirbti, o kitas sako: „Nenoriu“, tačiau vėliau apsigalvojęs nueina. Bažnyčios tradicijoje būta įvairių dviejų sūnų elgesio aiškinimų: vieni išvelgia žydų ir pagonių, kiti – dvasininkijos ir pasauliečių lumų įvaizdį. Visais laikais pasitaiko žmonių, kurie vidujai įsitikinę savo šventumu ir teisumu, o iš tikrųjų nemato, jog jų pačių tikėjimas yra miręs, jie tik pirštu rodo į kitą, kuris tuo metu sako: „Nenoriu.“ Tikras tikėjimas ir meilė Dievui grindžiamas ne gražiais žodžiais, ne sutana ar abitu, ne pamaldžia veido išraiška bažnyčioje ar demonstruojamais nuolankumo ženklais, bet dangiškojo Tėvo valios vykdymu. Dievo valia yra mūsų šventėjimas (plg. *1 Tes 4, 3*). Net jei sakytume: „Viešpatie, Viešpatie“, jei pranašautume ir darytume stebuklus, galime išgirsti karčius žodžius: „Niekuomet jūsų nepažinojau“ (plg. *Mt 7, 21–23*). Mūsų šventėjimas priklauso nuo asmeninio santykio su Dievu. Mums visiems reikia taip apsigalvoti kaip tam sūnui, nusprendusiam įvykdyti tėvo valią. Tas apsisprendimas neturi būti toks kaip Judo, kuris liko vienas su savo mintimis ir liūdesiu. Kiekvienas krikščionis yra pašauktas į Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios bendrystę. Apsigalvojame kasdien žadindami save iš tingumo, daug kartų pakartoto „nenoriu“. Apsigalvoti reiškia atsižadėti egocentrizmo kvailystės ir atverti širdį bendrystei su Gyvuoju Dievu.

Jėzaus palyginimas rodo Dievo taktiką. Jis apeliuoja į mūsų sūnybę: „Sūnau, eik.“ Tai švelnus įsakymas, raginantis imtis sunkaus darbo. Pirmutinis sūnus šį įsakymą suvokia kaip slegiančią prievolę. Jis nesako: „taip, tėve“, bet „taip, viešpatie“. Jam neatrodo, kad Dievas elgiasi tėviškai, nurodydamas tokį sunkų darbą. Jis nenorėtų imtis to darbo, vis dėlto atsako: „taip“, galbūt iš mandagumo, dėl tradicijos, nes tėvui neįprasta nepaklusti. Vyresnysis sūnus nedrįsta tėvui atsakyti tiesiai į akis, jis pasislepia už „padoraus mandagumo“ žodžių. Tačiau vos pasišalinęs tėvui iš akių leidžia reikštis savo nenorui ir neina dirbti. Jis eina kažkur kitur, kur jam labiau patinka. Galbūt viliasi, kad tėvas to nepastebės. Šiuo palyginimu Jėzus prabyla daugeliui iš mūsų. Dievui pažadėtos ilgos maldos, religinės praktikos gali reikšti slaptą norą patenkinti mūsų įsivaizduojamus Dievo reikalavimus: tiesiog norime, kad jis „pagaliau paliktų mus ramybėje“. Karlo Frielingsdorfo knygoje „Demoniški Dievo įvaizdžiai“ aptariami tokie patirtų sužeidimų padariniai. Vidiniai sužeidimai veikia ne tik santykį su Dievu, jie pirmiausia nulemia žmogaus

požiūrį į save, santykius su kitais žmonėmis. Mechanškai ir pernelyg greitai ištartas „taip“ atskleidžia gilesnę pažeisto santykio problemą. Ištartas „taip“ negali likti vien tuščias žodis. Jis įpareigoja atsiversti, apmąstyti ligšiolinį gyvenimą ir uoliai dirbuotis Dievui. Nepakanka vien žodžiais pareikšti savo lojalumą.

Jėzaus palyginime antrasis sūnus yra kitoks – jaunesnis, nesidrovintis ištarti aštraus žodžio. Gal net jaučia apmaudą manydamas, kad darbas tenka jam dėl vyresniojo sūnaus spaudimo. Jis yra atviras ir tiesiai išsako savo nenorą. Nieko neslepia nuo tėvo. Daugeiliui iš mūsų patinka toks stilius, jis kartais net virsta nemandagiu grubumu. Tačiau antrasis sūnus Jėzaus palyginime „vėliau apsigalvojo“. Jis atgailauja. Suvokia, kad tėvas sielojasi, kad abu sūnūs vengia darbo. Apsigalvojęs jis nueina į vynuogyną ir imasi darbo. Gal net jam tenka patirti vyresniojo patyčias: kur dingo tavo principai ir pyktis? Tai manipuliavimo triukas, kai bandoma numenkinti atsivertimą, pasityčioti iš žmogaus, nusprendusio neplaukti pasroviui.

Jėzus paklausia mokinių ir mūsų nuomonės apie abu sūnus. Mums patinka, kad paruošto atsakymo nėra. Mes mielai darome nuosprendžius kitų atžvilgiu ir tik vėliau pastebime, kad tą nuosprendį pasirašome sau. Žinoma, visi sutinkame su Jėzumi, jog lemia ne tuščias žodis, bet veiksmas. Jei teisingos krypties laikomasi tik išoriškai, dėl tradicijos ar „partinės disciplinos“, tai nėra sekimas Jėzumi. Žmogus nėra mašina, kurią galima čia pat panorėjus įjungti ar perjungti į kitą režimą. Žmogui reikia laiko, ir Dievas jo duoda pakankamai. Jėzus savo palyginimais nedailina tikrovės: fariziejus ir Rašto aiškintojus lygina su muitininkais ir ištvirkėlėmis. Jis sako: „Jūs, fariziejai, esate Dievo vaikai. Esate vyresni, turite daugiau teisių kaip pirmagimiai. Muitininkai ir paleistuvės taip pat yra Dievo vaikai, tik jie dar nepasiekę brandos amžiaus. Jūs, fariziejai, atsiliepėte Dievui „Taip“, tačiau drauge nubrėžėte jam ribas. Jūs norite nurodinėti Dievui, kad jis nereikalautų nieko kito, kas įprasta Rašte ir įtvirtinta tradicijoje. Atėjo Jonas Krikštytojas parodyti kelią į tikrą teisumą, tačiau manote, kad jums nereikia jokių gairių ar nuorodų, todėl neatsiverčiate. Muitininkai ir ištvirkėlės iš pradžių negyveno pagal Dievo valią. Jie ištarrė Dievo įsakymui „Ne.“ Tačiau Jono pamokslų pagauti atgailavo ir atsivertė. Dabar muitininkai ir ištvirkėlės geriau mato savo klaidas ir nuodėmes. Fariziejams sunku prasiskverbti pro savo pasistatytą teisumo užtvartą. Nors nepriklausome tai fariziejų partijai, kuri minima Evangelijos pasakojime, Jėzus šį palyginimą taiko pirmiausia mums. Jei neištarėme sąmoningo įsipareigojimo „Taip“, esame kviečiami bent vėliau apsigalvoję jį ištarti.

MINTYS IR ELGESYS

27 eilinis sekmadienis (A)

Iz 5, 1–7; Fil 4, 6–9; Mt 21, 33–43

Laiške filipiečiams apaštalas Paulius ragina mąstyti apie kilnius dalykus, „apie tai, kas teisinga, garbinga, teisu, tyra, mylėtina, giriama“. Šią mintį galima pasvarstyti ir antraip: ar krikščionims leistina apie tai nemąstyti? Šventojo Pauliaus žodžiai primena, kokia trapi mūsų minčių sfera. Jis atkreipia dėmesį į akivaizdų dalyką – mūsų minčių kokybė daro esminę įtaką mūsų elgsenai. Jei mąstysime apie tai, kas tyra, teisinga, dora, jei šios idėjos mums bus svarbios, jos reikšis ir mūsų gyvenime. Mūsų veiksmai seks paskui mintis.

Iš pažiūros apaštalo Pauliaus priminimas atrodo lengvai įvykdomas – kas begali būti paprastesnio ir malonesnio negu suktis gražių minčių rate. Nors iš tiesų turime polinkį užsisvajoti, mintimis nuklysti į gražų „kažkur ir niekad“ , tačiau dažniau problema būna tai, kad nesugebame mylėti, kas gražu, užsisklendžiame juodoje, beviltiškoje tikrovės vizijoje. Paradoksalu, kad juodas ir pesimistinis požiūris atrodo kur kas patrauklesnis už šviesų tikrovės paveikslą. Tai tikrai šėtoniškas gundymas – pavergti mūsų mintis žemais, bjauriais dalykais. Apaštalas Paulius nėra naivus: jis nesako, jog pakanka mąstyti apie gražius dalykus, kad pasaulis taptų gražus. Tačiau tokia tikslinga mąstymo kryptis tiesiog būtina, kad tai, „kas teisinga, garbinga, teisu, tyra, mylėtina, giriama“, bent turėtų įgyvendinimo galimybę.

Evangelijos skaitinyje didesnę nuostabą mums kelia vynuogyno šeimininko, o ne jo nevertų nuomininkų elgsys. Nepadorus elgsys, apgavystės, chamizmas toks dažnas, kad tai atrodo kone normalūs dalykai. Jei susidūrę su nedorybe piktinamės, vadinasi, dar skiriame gėrį nuo blogio.

Kodėl vynuogyno šeimininkas anksčiau nesiėmė reikiamų veiksmų, kad suvaldytų vynuogyno nuomininkus, įsitikinusius, jog gali nebaudžiami savivaliauti? Kaip jis galėjo į tokia pavojingą vietą siųsti savo sūnų žinodamas, ką tie nedorėliai padarė anksčiau? Jei koks nors pedagogas ar politikas panašiai elgtųsi, jam prikištume neapdairumą ir neatsakingumą. Tačiau antgamtinėje tikrovėje tai, kas žmogiškais matais atrodo

kvaila ir silpna, pasirodo vienintelis būdas išgydyti mūsų sergantį pasaulį. Blogio galiai tegali pasipriešinti žinia apie Dievo gerumą, atleidimą ir gailestingumą.

Jėzaus klausytojams buvo gerai pažįstama pranašo Izaijo giesmė apie mylimojo vynuogyną. Dievas yra mūsų gyvenimo savininkas. Jis meilingai mus sukūrė, aprūpino talentais ir leidžia mums patiems laisvai ir vaisingai kurti savo gyvenimą. Tačiau ateis ir teismo diena, kai privalėsime parodyti, kaip nugyvenome, turėsime atiduoti Dievui savo gyvenimo mokestį.

Savo tautai Dievas siunčia pranašus, kurie mušami ir žudomi. Pranašams tekęs likimas yra išpėjimas krikščionims. Šie barbariški laikai nėra tik praėitis. Ir šandien yra žmonių, nepripažįstančių Dievo viršenybės, bandančių okupuoti visą gyvenimo erdvę. Dievo valios klausantys žmonės skriaudžiami ir niekinami.

Po daugelio bandymų siųsti pranašus ir per juos išpėti savo tautą Dievas siunčia savo Sūnų. Čia atsiskleidžia Jėzaus savimonė. Jis yra vienintelis Sūnus. Pagal tuometinius įstatymus, nesant paveldėtojo, vynuogyno nuomininkai galėjo pagrįstai tikėtis užvaldyti ūkį. Vynuogyno nuomininkų išūlumas ir piktadarybės tolydžio vis didėja. Pagal ano meto supratimą, nužudyti vergą nebuvo toks didelis nusikaltimas, kaip kėsintis į savininko sūnaus gyvybę. Vynuogyno šeimininkas ir pasakojimo klausytojai turi pagrindą viltis: net nedorėliai turėtų gerbti vienatinį sūnų.

Klausant šios istorijos stebina tai, kad nuomininkai visiškai nebijo šeimininko. Iki šių dienų paplitusi lengvabūdiška galvosena, esą minkštaširdis Dievas nepajėgus sustabdyti piktadarybių, jo švelnumas leidžia vykti viskam. Jėzus savo klausytojams išpranašauja savo paties ir jų likimą. Jis bus nukryžiuotas ant Golgotos kalno už Šventojo miesto sienų. Jėzus vaizduoja būsimą savo klausytojų likimą, leisdamas jiems patiems nuspręsti, kas turi vykti su sūnaus žudikais. Žmonės patys suranda sau teisingą nuosprendį. Po keturiasdešimties metų, romėnams nusiaubus Jeruzalę, šis nuosprendis buvo įgyvendintas. Klausytojai taip pat nusprendžia, kad vynuogyno šeimininkas išnuomos vynuogyną kitiems, pareigingesniems nuomininkams. Dievas nukreipia savo malonę į pagonių tautas, kurios vaisingai tęsia tikėjimo darbą.

NEPASITIKĖJIMO ŠYDAS

28 eilinis sekmadienis (A)

Iz 25, 6–10; Fil 4, 12–14. 19–20; Mt 22, 1–14

Šiandienos Evangelija skamba kaip pasaka apie karalių, vestuves ir kviestinius svečius. Jėzus tokia forma siekia sužadinti klausytojų vaizduotę. Stalai padengti, išpuoštos pokylio menės, pasirengę muzikantai, laukia jaunavedžiai – tik neatvyksta svečiai. Karalius kviečia juos pakartotinai, tačiau nesėkmingai. Galiausiai liepia sukviesti kitus svečius. Šiuo pasakojimu esame kviečiami mokytis matyti ne vien tiesioginius aprašomus įvykius, bet išvelgti gilesnius įvykių prasmės klodus.

Alegorine prasme pokylis reiškia Dievo karalystę, tikėjimą, taip pat Eucharistiją; kviestiniai svečiai – tai Izraelis, o žmonės, kurie pagaliau susirinko į pokylį, – priėmę Evangeliją pagonys. Žmogus be vestuvių drabužio simbolizuoja Evangelijos iškraipytojus ir tikėjimo subanalintojus. Moraliniu požiūriu pasakojimo prasmę galime nusakyti taip: reikia rūpintis savo tikėjimu, uoliai dalyvauti Eucharistijoje, puoselėti žmogiškuosius ryšius ir draugiškumą. Juk atsisakymas ateiti į vestuves reiškia, kad žmogus niekina draugystės ir giminytės ryšius. Analoginė teksto prasmė nurodo amžinybės siekį. Eucharistija mus veda į dangaus Karalystę ir konkrečiu būdu išreiškia tikėjimą: „Laimingi pakviesti į Avinėlio puotą.“ Žmogus be vestuvių drabužio ir jo likimas įspėja, kad nebūtume abejingi Eucharistijai. Čia gali glūdėti dvejopas pavojus. Yra krikščionių, pateisinančių savo aplaidumą: neinu į Mišias, nes turiu įdomesnių ir svarbesnių užsiėmimų. Kitas pavojus tyko tų, kurie net labai reguliariai lanko Mišias, bet neįvertina Eucharistijos didybės ir šventumo.

Klausydami pasakojimo apie pakviestuosius į pokylį, galime mąstyti apie mus, pakrikštytuosius, pakviestuosius dalyvauti amžinoje dangaus laimėje. Karaliaus žodžiai: „viskas paruošta“ kažkodėl nuskamba nepatraukliai. Kur kas artimiau tai, kas pasiekama ranka: dirbami laukai, prekybos centrai. Kas gaištų laiką mąstydamas apie amžinąją laimę, kai aplinkui tiek įdomių dalykų... Taip bėga metai, o karalius nuolat siunčia savo kvieslius. Konkreti laikinoji tikrovė dažnai atrodo reikšmingesnė už amžinąją, Dievo pažadėtą laimę. Tokį trumparegiškumą paaiškina pranašo Izaijo žodžiai apie „šydą“, dengiantį visas gimines, ar „nuometą“, gobiantį tautas. Dievo apreiškimo dėka galime įtikėti, kad mums parengta amžinoji laimė, tik reikia suvokti, kas yra mūsų akis dengiantis šydas. Juk žmo-

gus, neturėjęs vestuvių drabužio, galėjo kreiptis į karalių ar jo tarnus ir pasakyti, kad to drabužio neturėjo ar nespėjo persirengti. Jis neabejotinai būtų gavęs daug prašmatnesnį rūbą, negu galėjo turėti savo skrynioje. Tačiau nepanoro pasinaudoti karaliaus maloningumu. Nenorą priimti malonę išreiškia taip pat visi atmetusieji kvietimą. Juos nuo malonės atitvėrė nepasitikėjimo šydas, pagunda pasitikėti vien savo jėgomis. Reikia išmokti atsiduoti į Tėvo rankas, nepasitikėti vien žmogiškais išskaičiavimais.

Palyginimu apie vestuves Jėzus atskleidžia, ką Dievas rengia žmonijai. Karalius rengia vestuves savo Sūnui: tarp sužadėtinio Kristaus ir sužadėtinės Bažnyčios sudaroma meilės sandora. Apaštalas Paulius išvelgė šį slėpinį meilės ryšį krikščioniškoje santuokoje. Laikų pabaigos pokylis švenčiamas per kiekvieną Eucharistiją – bendruomenės meilės pokylį. Vargas, jei į šį pokylį verčia eiti tik įstatymas ar pareiga – juk čia turi būti naujai išgyvenama meilė. Įsteigdamas Eucharistiją, Kristus turi omenyje meilę, kur abipusiškai dovanojamasi. Ar tokia meilė gali likti be atliepo, ar atliepas gali būti tik lengvabūdiškas, banalus?

Nesuprantamas yra pakviestųjų abejingumas. Iki šių dienų tęsiasi kvietimo ir atmetimo istorija. Tai tebėra taip pat nesuprantama kaip anuomet. Kvietimas atmetamas, nes Bažnyčia turi trūkumų, vestuvių pokylis nelabai įdomus ir patrauklus. Žmonės nemyli Karaliaus ir jo Sūnaus, jie tik veikiausiai nenoromis sumoka savo mokesčius... Kam jie teikia pirmenybę? Savaitgalio pramogoms, darbui? Dėl „sąžinės ramybės“ kviesliai net nutildomi smurtu. Jėzaus klausytojams neabejotinai aišku: joks karalius negali pakęsti tokio nepagarbaus elgesio su savo pasiuntiniais. Izraelitai su kartėliu priėmė Jėzaus žodžius, kad jie neverti dangaus pokylio. „Pakviestieji“ krikščionys taip pat gali sulaukti tokios ištarmės.

Jei kas krikštu įsitraukia į dangaus Karalystės pokylį ir atsideda prie stalo, tai dar nereiškia, kad bus išgelbėtas. Čia turimas omenyje vidinis drabužis, darantis žmogų tyrą, gražų, džiugų ir šventišką. Žmonės „be vestuvių drabužio“ įsiveržia į pokylį nepasirengę didžiam įvykiui. Savo kasdieniais drabužiais jie trikdo svečių draugiją ir šventišką nuotaiką, numenkina karalių ir jo pokylio reikšmę. Kvietimas į dangaus Karalystę yra kolektyvinis, tačiau pakviestųjų teismas individualus ir asmenišką. Pats Karalius žvelgia į kiekvieno pasirėngimą pokyliui.

Diskusijos Benedikto XVI „mokinių būrelyje“

(KAP, KAI) Rugsėjo 31 d. popiežius Kastelgandolfe šventė Mišias drauge su savo buvusiais doktorantais – „mokinių būreliu“. Pamokslą per Mišias pasakė kardinolas Christophas Schönbornas. Dvi dienas trukusiame „mokinių būrelio“ susitikime dalyvavo 38 buvusieji teologijos prof. Josepha Ratzingerio mokiniai, doktorantai ir bendradarbiai. Pirmą kartą į mokinių būrelį buvo pakviesti taip pat doktorantai, nagrinėjantys popiežiaus Benedikto XVI teologiją. Septyniolika jaunų teologų pristatė savo studijų projektus popiežiui ir jo mokiniams. Baigiamajame komunikate rašoma, kad tai reiškia „naujos Josepha Ratzingerio mokinių kartos atsiradimą“.

„Mokinių būrelio“ susitikime nagrinėta evangelijų istoriškumo, ypač Kristaus kančios ir mirties tema. Susitikime tarp kitų dalyvavo du pasaulinio garso liuteronų biblistai, Tiubingeno profesoriai emeritai Martinas Henkelis ir Peteris Stuhlmacheris, pranešimuose išdėstę savo ilgamečių mokslinių tyrinėjimų rezultatus. Diskusijose intensyviai dalyvavo popiežius Benediktas XVI, rašantis savo knygos „Jėzus iš Nazareto“ antrąjį tomą. Baigiamajame komunikate sakoma, kad popiežius dalyvavo diskusijose „su tokiu pat atvirumu, humoru ir aiškumu, kuris buvo būdingas jo seminarams bei kolokviumams“. Vatikano dienraštyje *L'Osservatore Romano* pabrėžta Benedikto XVI nuolat akcentuojama mintis, kad Jėzaus vaizdavimas evangelijose grindžiamas ne vien teologiniu požiūriu, bet ir esminiais elementais atitinka istorinį Jėzų.

Kastelgandolfe vykusio susitikimo metu, pirmininkaujant kardinolui Christophui Schönbornui, taip pat paaikškėjo naujai įsteigto fondo „Jo-

sephas Ratzingeris – popiežius Benediktas XVI“ steigimo detalės. Šis fondas lapkričio mėnesį bus oficialiai pristatytas Miunchene. Fondo tikslas yra puoselėti teologiją Josepha Ratzingerio dvasia. Tarptautinei fondo patikėtinių tarybai priklauso įvairiose pasaulio šalyse gyvenantys prof. Josepha Ratzingerio mokiniai.

Liturgijoje vengtinas vardas „Jahvė“

(KAI) Rugsėjo pradžioje Dievo kulto ir sakramentų tvarkos kongregacijos prefektas kardinolas Francis Arinze pasiuntė visoms vyskupų konferencijoms Šventojo Tėvo nurodymą švenčiant liturgiją, giedant bažnytinės giesmes bei maldas vengti bibliinio Dievo vardo „Jahvė“. Panašiai kaip judėjų tradicijoje iš pagarbos Dievui šis vardas netartinas.

Pagal Biblijos tradiciją liturgijoje dera vartoti žodžio „Adonai“ atitikmenį „Viešpats“, kuris Senajame Testamente pakeitė tetragramą JHVH. Toks žodžių vartojimas taip pat būtinas siekiant suvokti Kristaus dieviškąją tapatybę: jis Naujajame Testamente pasirodo kaip *Adonai*, *Kyrios* arba *Viešpats*.

Vatikanas palaiko organų donorystę

(KAP) Rugsėjo 5 d. interviu Romos dienraščiui *La Repubblica* Popiežiškios sveikatos apsaugos sielovados tarybos pirmininkas kardinolas Javieras Lozano Barraganas sakė, jog Vatikanas ir toliau laikosi pozityvios nuostatos organų donorystės atžvilgiu. Ši nuostata nesikeičia dėl dabartinių diskusijų apie mirties momento nustatymą. Katalikų Bažnyčios požiūriu galioja smegenų mirties apibrėžimas. Popiežiškoji gyvybės akademija yra pareiškusi pritarimą smegenų mirties apibrėžimui, kurį 1968 m. nustatė Harvardo universiteto medicinos komitetas.

Šiuo pareiškimu kardinolas J. Lozano Barraganas reagavo į dienraštyje

L'Osservatore Romano kilusią etikos polemiką. Italijos bioetikos komisijos narė Lucetta Scaraffia dienraštyje išreiškė abejones dėl smegenų mirties kriterijaus ir ragino naujai permąstyti organų donorystės praktiką. Pasak kardinolo Barragano, autorės straipsnį reikia suprasti tik kaip raginimą dėmesingai sekti mokslo laimėjimus. Bažnyčia privalo būti atvira naujiems tyrinėjimų signalams. Pasak kardinolo, ateityje požiūris gali keistis, tačiau šiuo metu galioja įsitvirtinusi nuostata. Katalikų Bažnyčia laiko organų donorystę didžiadvasiško solidarumo aktu, jei tai nekelia organų aukotojui mirties pavojaus arba žalos sveikatai. Pasak Popiežiškios sveikatos apsaugos sielovados tarybos pirmininko, aukoti organus katalikui nėra pareiga, tai artimo meilės įsakymas. Transplantacija neturi kenkti nei aukotojui, nei organų priėmėjui; reikia nuolat sverti riziką ir naudą.

Vatikano atstovas žiniasklaidai t. Federico Lombardi SJ taip pat pareiškė, kad *L'Osservatore Romano* išspausdintas L. Scaraffia straipsnis yra tik diskusinis ir nereiškia Magisteriumo nuomonės.

Renovabis kongresas religijos ir tautiškumo tema

(KAI) Rugsėjo 4–6 d. Freisinge vyko XII tarptautinis *Renovabis* kongresas, skirtas religijos ir tautiškumo problematikai. Jame dalyvavo 340 atstovų iš 29 šalių. Religijos ir tautiškumo santykis įgyja naujų formų atsiradus baimei dėl stipriai centralizuotos Europos Sąjungos su centru Briuselyje. Kai kuriose ES narėse juntamas nusivylimas, žmonės grįžta prie senųjų tapatybės suvokimo modelių, grindžiamų kalba, kultūra ar religija. *Renovabis* kongrese taip pat prisimintas 1989 m. įvykusių demokratinių permainų dvidešimtmetis.

Pristatydamas pasirinktą temą *Renovabis* reikalų vedėjas dr. Gerhardas

Albertas sakė, kad tai „kertinė mūsų žemyno problema“, nes Europą įmanoma suprasti tik atsižvelgiant į religijos įtaką jos kultūrai. Miuncheno ir Freisingo arkivyskupas Reinhardas Marxas sakė, kad bendra Europa turės ateitį tik tokiu atveju, jei tautiškas ir religija turės veikimo ir plėtros erdvę. Pasak vokiečių hierarcho, europiečiai turi būti atviri pasaulėžiūros atžvilgiu, tačiau sykiu privalo suvokti savo tapatybę ir religines šaknis. Arkivyskupas labai pritarė Europos integracijos procesui, pavadinęs jį išimtinės svarbos įvykiu, tačiau apgailestavo, kad to daugelis nesuvokia. Jis ragino krikščionis būti „įkvėpimo motorais“ ir intensyviau pritari įvairiatautei, įvairiakultūrei Europai.

Apie komplikuotus valstybės, Bažnyčios ir tautiško santykius Pietų Europoje kalbėjo Belgrado arkivyskupas Stanislavas Hočevaras SDB. Pasak arkivyskupo, Serbijoje baiminamasi, kad susivienijusioje Europoje bus prarasta tautos tapatybė. Arkivyskupas taip pat kalbėjo apie krikščionių dialogo su nekrikščionimis poreikį. Pasak jo, jei Europa nori likti krikščioniška, ji turi būti dialogo kontinentas, grindžiant dialogą protinga Dievo paieška ir bendradarbiavimu. Belgrado arkivyskupo pastebėjimu, šiandien labiau negu bet kada reikalinga teologija, bylojanti apie pokalbį su Dievu, nes niekad taip intensyviai nebuvo ieškoma gyvenimo prasmės. Hierarchas yra įsitikinęs, jog tikras dialogas neįmanomas neatnaujintus Rytų ir Vakarų vienybės.

Kaip įprasta, *Renovabis* kongreso metu intensyviai dirbta grupėse. Jose buvo aptartas religijos ir tautiško santykis Rumunijoje, Lenkijoje, Serbijoje, Ukrainoje, Armėnijoje ir

Gruzijoje. Tarp kitų temų buvo taip pat aptarta romų situacija, prisimenant Freisinge pasibaigusį tarptautinį romų sielovados kongresą.

Kongreso pabaigoje *Renovabis* generalinis direktorius t. Dietgeris Demuthas išreiškė viltį, kad tose vietose, kur religijos santykiai su tautišku yra konfliktiški, bus įmanoma „susiūti įtrūkimų vietas“. 2009 m. Freisinge vyksiantis XIII tarptautinis *Renovabis* kongresas bus skirtas Rytų Bažnyčių problematikai.

Kongresas romų sielovados problemoms

(KAI) Vatikano dienraštyje *L'Osservatore Romano* Popiežiškosios keleivių ir migrantų sielovados tarybos sekretorius arkivyskupas Agostino Marchetto aptarė rugsėjo 1–4 d. Freisinge vykusį VI pasaulinį romų (čigonų) sielovadai skirtą kongresą. Kongresą organizavo Vokietijos vyskupų konferencija ir Popiežiškoji keleivių ir migrantų sielovados taryba, jame dalyvavo atstovai iš 25 šalių. Šiuo kongresu siekta priminti pasaulio šalių, ypač Europos Sąjungos narių vyriausybėms, taip pat tarptautinėms institucijoms tenkanti atsakomybė. Pasak arkivyskupo, tarptautinė bendruomenė tolydžio vis geriau suvokia romų mažumos vaidmenį atskirose valstybėse. Jis vylėsi, jog pavyks Europos Sąjungos lygmeniu institucionalizuoti romų tautybę.

Rugsėjo 1 d. kalbėdamas Freisinge vykusiame kongrese arkivyskupas Agostino Marchetto ragino šalių vyriausybes „iš tikrųjų ginti romų teises“ ir apsaugoti juos nuo diskriminacijos, rasinės neapykantos bei socialinės marginalizacijos.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / kun. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / mons. Arūnas Poniškaitis
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
Faksas (37) 323 853
El. paštas lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2008, „Bažnyčios žinios“